ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΪΣΙΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙ ΠΑΤΕΡΕΣ

ΚΑΙ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ
«ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ»
ΣΟΥΡΩΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1η Έκδοση 1993
13η Ανατύπωση 2088

57006 Βασιλικά Θεσσαλονίκης
Γ' έκδοση 1994
Τηλ. 23960 41320, fax 23960 41594

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

[//7]

Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος

Πολύ με πειράζει η συνείδηση μου, που δεν κράτησα σημειώσεις με λεπτομέρειες για τους ενάρετους Πατέρες, που έζησαν τώρα τα τελευταία χρόνια, για τους οποίους μου διηγούνταν οι ευλαβείς Γεροντάδες, όταν ήμουν αρχάριος Μοναχός· όπως επίσης και στην συνέχεια, για την μεγάλη μου αμέλεια, που δεν κράτησα, έστω στην μνήμη μου, όλα τα θεία γεγονότα, τα οποία έζησαν εκείνα τα άγια Γεροντάκια και μου τα διηγούνταν με πολλή απλότητα, για να με βοηθήσουν πνευματικά.

Οι Πατέρες εκείνης της εποχής είχαν πολλή πίστη και απλότητα και οι περισσότεροι ήταν με λίγα μεν γράμματα, αλλά, επειδή είχαν ταπείνωση και αγωνιστικό πνεύμα, δέχονταν συνέχεια τον θείο φωτισμό· ενώ στην εποχή μας, που έχουν αυξηθή οι γνώσεις, δυστυχώς η λογική κλόνισε την πίστη των ανθρώπων από τα θεμέλια και γέμισε τις ψυχές από ερωτηματικά και αμφιβολίες. Έτσι, επόμενο είναι να στερούμεθα τα θαύματα, γιατί το θαύμα ζήται και δεν εξηγείται με την λογική.

[//8] Το πολύ αυτό κοσμικό πνεύμα που επικρατεί στον σημερινό άνθρωπο, ο οποίος έχει στρέψει όλη την προσπάθεια στο πώς να ζήση καλύτερα, με μεγαλύτερη άνεση και με λιγότερο κόπο, δυστυχώς έχει επιδράσει και στους περισσότερους πνευματικούς ανθρώπους, οι οποίοι προσπαθούν και αυτοί πώς να αγιάσουν με λιγότερο κόπο – πράγμα που δεν γίνεται ποτέ, γιατί «οι Άγιοι έδιναν αίμα και ελάμβαναν πνεύμα». Και ενώ χαίρεται κανείς τώρα για την μεγάλη αυτή στροφή προς τους Αγίους Πατέρες και τον Μοναχισμό και θαυμάζει τους αξιόλογους νέους που αφιερώνονται με ιδανικά, συγχρόνως όμως και πονάει, γιατί βλέπει όλο αυτό το καλό υλικό να μη βρίσκη το ανάλογο πνευματικό προζύμι, και έτσι δεν ανεβαίνει η πνευματική αυτή ζύμη και καταλήγει να γίνη σαν το λειψό ψωμί.

Παλαιότερα, πριν και από είκοσι χρόνια, εύρισκε κανείς ακόμη την απλότητα απλωμένη στο Περιβόλι της Παναγίας, και εκείνο το άρωμα της απλότητος των Πατέρων μάζευε τους ευλαβείς ανθρώπους, που μιμούνταν τις μέλισσες, και τους έτρεφε, και αυτοί μετέφεραν και στους άλλους από την πνευματική αυτή ευλογία, για να ωφεληθούν. Από όπου δηλαδή κι αν περνούσες, θα άκουγες να διηγούνται θαύματα και ουράνια γεγονότα, πολύ απλά, γιατί τα θεωρούσαν πολύ φυσιολογικά οι Πατέρες.

Ζώντας λοιπόν σ' αυτή την πνευματική ατμόσφαιρα της Χάριτος, ποτέ δεν περνούσε λογισμός αμφιβολίας για όσα άκουγες, γιατί και ο ίδιος κάτι θα έβλεπες από αυτά. Αλλά ούτε και περνούσε λογισμός, για να σημειώσης ή να κρατήσης στην μνήμη σου τα θεία εκείνα γεγονότα για τους μεταγενέστερους, γιατί νόμιζες ότι θα συνεχισθή εκείνη η Πατερική κατάσταση. Πού να ήξερες ότι μετά από λίγα χρόνια ο περισσότερος κόσμος θα παραμορφωθή από την πολλή μόρφωση – επειδή διδάσκεται με το πνεύμα της αθεΐας και όχι με το πνεύμα του Θεού, για να [//9] αγιάση και την εξωτερική μόρφωση – και η απιστία θα φθάση σε τέτοιο σημείο, που να θεωρούνται τα θαύματα για παραμύθια της παλιάς εποχής; Φυσικά, όταν είναι ο γιατρός άθεος, όσες εξετάσεις και εάν κάνη σε έναν Άγιο με τα επιστημονικά μέσα (ακτίνες κ.λ.π.), δεν θα μπορέση να διακρίνη την Χάρη του Θεού. Ενώ, εάν έχη αγιότητα και ο ίδιος, θα ιδή την θεία Χάρη να ακτινοβολή.

Για να δώσω μια ζωντανότερη εικόνα της Χάριτος, και για να καταλάβουν καλύτερα οι αναγνώστες το πνεύμα το Πατερικό που επικρατούσε πριν από λίγα χρόνια, θεώρησα καλό να αναφέρω, σαν παραδείγματα, μερικά περιστατικά από απλά Γεροντάκια της εποχής εκείνης.

Όταν ήμουν αρχάριος στην Μονή Εσφιγμένου, μου είχε διηγηθή ο ευλαβής Γερο-Δωρόθεος ότι στο Γηροκομείο ερχόταν και βοηθούσε ένα Γεροντάκι με τέτοια μεγάλη απλότητα, αφού νόμιζε ότι η Ανάληψη, που εορτάζει η Μονή, ήταν μία μεγάλη Αγία όπως η Αγία Βαρβάρα και, όταν έκανε κομποσχοίνι, έλεγε: «Αγία του Θεού, πρέσβευε υπέρ ημών»! Μια μέρα είχε έρθει στο Γηροκομείο ένας φιλάσθενος αδελφός, και, επειδή δεν υπήρχε κανένα δυναμωτικό φαγητό, το Γεροντάκι κατέβηκε γρήγορα – γρήγορα τα σκαλιά, πήγε στο υπόγειο και από το παραθυράκι που έβλεπε προς την θάλασσα, άπλωσε τα χέρια του και είπε: «Αγία μου Ανάληψη, δώσ' μου ένα ψαράκι για τον αδελφό». Και ω του θαύματος! πετάχτηκε ένα μεγάλο ψάρι στα χέρια του, το πήρε πολύ φυσιολογικά, σαν να μη συνέβη τίποτε, και χαρούμενος το ετοίμασε, για να τονώση τον αδελφό.

Ο ίδιος Γέροντας μου είχε διηγηθή και για άλλον Πατέρα (νομίζω Παχώμιο), ο οποίος είχε πάει στην Καψάλα για ανώτερη άσκηση και είχε φθάσει σε μέτρα πνευματικά. [//10] Μια μέρα ένας Πατέρας της Μονής οικονόμησε δύο ψάρια και τα καθάριζε, για να πάη να τον ιδή και να του τα δώση ευλογία. Την ώρα όμως που τα ετοίμαζε, ένας κόρακας ξαφνικά του πήρε το ένα ψάρι και το πήγε στον π. Παχώμιο στην Καψάλα (απόσταση πεντέμισι ώρες). Ο π. Παχώμιος είχε λάβει πληροφορία από τον Θεό για την επίσκεψη του αδελφού και την στιγμή που σκεφτόταν τι να τον φιλέψη, ο κόρακας του άφησε το ψάρι. Όταν ήλθε μετά ο αδελφός και το έμαθε αυτό, δόξασε και αυτός τον Θεό, που τρέφει και στην εποχή μας τους ανθρώπους Του με τον κόρακα, όπως και τον Προφήτη Ηλία.

Επίσης στην Μονή Κουτλουμουσίου, πριν από λίγα χρόνια, ζούσε ένας Γέροντας, ο π. Χαράλαμπος, πολύ απλός αλλά και πολύ «βιαστής» όχι μόνο στα πνευματικά αλλά και στα διακονήματα, σε όλα ήταν προθυμότατος. Ο Πατήρ Χαράλαμπος θα έβγαζε τις περισσότερες δουλειές, γιατί στα τελευταία χρόνια είχαν μείνει λίγοι Πατέρες στην Μονή και αυτοί γέροι. Είχε δε και την Βιβλιοθήκη, αλλά τον έβγαλαν, επειδή δεν έκλεινε ποτέ την πόρτα. Συνήθιζε να λέη: «Αφήστε τους ανθρώπους να διαβάζουν τα βιβλία». Δεν του περνούσε λογισμός ότι υπάρχουν και άνθρωποι που κλέβουν βιβλία. Είχε πολλή αγνότητα και απλότητα. Εκτός από τα πολλά διακονήματα που είχε, φύτευε ακόμη και δένδρα για τους μεταγενέστερους, γιατί πίστευε ότι η Μονή Κουτλουμουσίου πάλι θα επανδρωθή. Τα μεν χέρια του συνέχεια εργάζονταν για τους άλλους, ο δε νους του και η καρδιά του εργάζονταν στα πνευματικά δια της αδιαλείπτου προσευχής *Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησον με*. Στην Ακολουθία πάντα πρώτος. Κρατούσε μάλιστα τον ένα χορό ως ψάλτης. Την ώρα δε που ο Κανονάρχης πήγαινε στον άλλο χορό να κανοναρχήση, ο Πατήρ Χαράλαμπος έλεγε γρήγορα [//11] - γρήγορα την ευχή, για να μη διακόπτη την αδιάλειπτη προσευχή του.

Έτσι εργατικότατος και πνευματικότητας έζησε, χωρίς να το ρίξη κάτω. Αλλά δυστυχώς, μια βαριά γρίπη μόνο τον έριξε στο κρεβάτι, και ο γιατρός είπε στους Πατέρες να μην απομακρυνθούν από κοντά του, γιατί σε λίγη ώρα θα τελειώση η ζωή του. Ο Πατήρ το άκουσε κάτω από τις κουβέρτες και απήντησε:

- Τι λες; Εγώ δεν πεθαίνω, εάν δεν έρθη το Πάσχα να πω το *Χριστός Ανέστη*.

Πράγματι πέρασαν δύο μήνες σχεδόν, ήρθε το Πάσχα, είπε το *Χριστός Ανέστη*, κοινώνησε και μετά αναπαύθηκε. Το φιλότιμο απλό Γεροντάκι είχε γίνει πραγματικό παιδί του Θεού και μαζί με τον Θεό καθόρισε την ημέρα του θανάτου του.

Στην Σκήτη των Ιβήρων, ο Γερο-Νικόλαος από την Συνοδία των Μαρκιανών μου διηγήθηκε για έναν Πατέρα, που είχε και αυτός παιδική απλότητα, ότι κάποτε, όταν είχε στερέψει το πηγάδι τους, είχε κατεβάσει την εικόνα του Αγίου Νικολάου στο ξηροπήγαδο, με το σχοινί δεμένη από τον χαλκά, και είπε:

- Άγιε Νικόλαε, να ανέβης μαζί με το νερό, εάν θέλης να σου ανάβω το κανδήλι, αφού μπορείς να το κάνης αυτό. Βλέπεις, έρχονται τόσοι άνθρωποι, και δεν έχουμε λίγο κρύο νερό να τους δώσουμε.

Ω του θαύματος! το νερό ανέβαινε σιγά – σιγά, και η εικόνα του Αγίου έπλεε επάνω, μέχρι που την έπιασε με τα χέρια του, την ασπάσθηκε με ευλάβεια και την πήγε στο Ναό. (Αυτό έγινε πριν από πενήντα χρόνια περίπου).

Στην ίδια Σκήτη, λίγο πιο πάνω από αυτή την Καλύβη, είναι οι «Άγιοι Απόστολοι», όπου μένουν τώρα δύο Πατέρες, που είναι και κατά σάρκα αδέλφια. Στην Συνοδία αυτή ήταν και ο Γερο-Παχώμιος, στον οποίο έβλεπε κανείς ολοφάνερα την αγιότητα ζωγραφισμένη στο πρόσωπο του. Το Γεροντάκι αυτό ήταν πολύ απλό και τελείως αγράμματο αλλά πολύ χαριτωμένο. Στο Κυριακό της Σκήτης, όταν ερχόταν για να εκκλησιασθή τις εορτές, ποτέ δεν καθόταν στο στασίδι, αλλά πάντα όρθιος στεκόταν, ακόμη και στις ολονυκτίες, και έλεγε την ευχή. Όταν τύχαινε να τον ρωτήση κανείς «πού βρίσκεται η Ακολουθία», απαντούσε:

- Ψαλτήρια – ψαλτήρια λένε οι Πατέρες.

Όλα ψαλτήρια τα έλεγε. Ούτε και από ψαλτικά ήξερε καθόλου, εκτός από το *Χριστός Ανέστη*, που έψαλλε το Πάσχα. Πάντα πρόθυμος να κάνη τα θελήματα των άλλων, χωρίς να έχη καθόλου θέλημα δικό του.

Όση στενοχώρια και εάν είχε κανείς, άμα έβλεπε τον Πατέρα Παχώμιο, του έφευγε. Όλοι τον αγαπούσαν, ακόμη και τα φίδια, που του είχαν εμπιστοσύνη και δεν έφευγαν, όταν τον έβλεπαν. Στην περιοχή της Καλύβης ήταν πολλά φίδια, γιατί υπήρχαν νερά. Οι άλλοι δύο Πατέρες πολύ φοβούνταν τα φίδια, ενώ ο Γερο-Παχώμιος τα πλησίαζε χαμογελαστός, τα έπιανε και τα έβγαζε έξω από τον φράχτη τους.

Μια μέρα, ενώ πήγαινε βιαστικός στην Καλύβη των Μαρκιανών, στο δρόμη βρήκε ένα μεγάλο φίδι, το οποίο τύλιξε στη μέση του σαν ζώνη, για να τελειώση πρώτα την δουλειά του και μετά να το βγάλη έξω από την περιοχή τους. Ο Πατήρ Ιάκωβος, μόλις τον είδε, τρόμαξε, και ο Πατήρ Παχώμιος παραξενεύτηκε γι' αυτό.

Μετά μου έλεγε:

- Δεν ξέρω γιατί φοβάνται τα φίδια. Εκείνος ο δικός μας Πατήρ Ανδρέας φοβάται ακόμη και από τους σκορπιούς! Εγώ τους μαζεύω στη χούφτα μου τους

σκορπιούς από τα ντουβάρια και τους πετάω έξω από την Καλύβα. Τώρα που τρέμουν τα χέρια μου από το πάρκινσον, τα μεγάλα φίδια σβαρνίζοντας τα βγάζω έξω.

[//13] Ρώτησα τον Γέροντα:

- Γιατί δεν σε δαγκώνουν εσένα τα φίδια, Πάτερ Παχώμιε;

Μου απήντησε:

- Κάπου γράφει ο Ιησούς Χριστός σε ένα χαρτί «εάν έχης πίστη, πιάνεις και τα φίδια και τους σκορπιούς, και δεν σε πειράζουν».

Το άγιο αυτό Γεροντάκι, ο Πατήρ Παχώμιος, είχε αναπαυθή στις 22-10-1967, ένα χρόνο πριν από τον Γέροντα Παπα-Τύχωνα, για τον οποίο θα αναφέρω στην συνέχεια, καθώς και για άλλους Οσίους Πατέρες, που αγωνίσθηκαν φιλότιμα στο Περιβόλι της Παναγίας και εξαγνίσθηκαν με την βοήθεια της Καλής Μητέρας, της Αγνής Παρθένου. Έγιναν Στρατιώτες του Χριστού, νίκησαν τα πάθη τους, εξόντωσαν τον εχθρό διάβολο, αυτοί οι «Λοκατζήδες της Εκκλησίας μας», και στεφανώθηκαν από τον Χριστό με άφθαρτο στεφάνι.

Πολλούς από αυτούς είχα γνωρίσει και από κοντά, αλλά, δυστυχώς, δεν τους μιμήθηκα και έτσι βρίσκομαι πολύ μακριά τους. Εύχομαι όμως με όλη την καρδιά μου να τους μιμηθούν όσοι θα διαβάσουν τα θεία κατορθώματα τους και παρακαλώ να εύχωνται και εκείνοι για μένα τον ταλαίπωρο Παϊσιο. Αμήν.

[//14]

[//15]

Ο Παπα-Τύχων

Ο Παπα-Τύχων γεννήθηκε στην Ρωσία, στη Νόβια Μιχαλόσκα το 1884. Οι γονείς του, ο Παύλος και η Ελένη, ήταν ευλαβείς άνθρωποι, και επόμενο ήταν και ο καρπός τους, ο Τιμόθεος κατά κόσμον, να έχη κληρονομική την ευλάβεια και την αγάπη προς τον Θεό και να θέλη να αφιερωθή στον Θεό από μικρό παιδί.

Έβλεπαν οι γονείς τον μεγάλο θείο ζήλο του παιδιού τους, αλλά δίσταζαν να του δώσουν την ευχή τους να πάη σε Μοναστήρι, επειδή το έβλεπαν εύσωμο και με ζωηρή φύση. Ήθελαν να ωριμάση και στην σκέψη και μετά να αποφασίση μόνος του ο Τιμόθεος. Του έδωσαν όμως ευλογία να επισκέπτεται τις Μονές το διάστημα των τριών ετών, από δέκα επτά μέχρι είκοσι χρονών. Τότε έκανε τα μεγάλα και ατέλειωτα προσκυνήματα στα Μοναστήρια της Ρωσίας και πέρασε περίπου από διακόσιες Μονές. Στα Μοναστήρια που πήγαινε, παρόλο που ήταν κατάκοπος και εξαντλημένος από την οδοιπορία του, απέφευγε με τρόπο την φιλοξενία, για να ασκήται ο ίδιος και να μην επιβαρύνη τους άλλους.

Σε μια επαρχία όμως είχε ταλαιπωρηθή πολύ, γιατί οι κάτοικοι εκεί έτρωγαν ψωμί από βρίζα (σίκαλη). Επειδή δε ο Τιμόθεος δεν έτρωγε τίποτε άλλο εκτός από ψωμί, και το ψωμί της σίκαλης έχει συνήθως μια άσχημη μυρωδιά και είναι σαν λάσπη, δεν μπορούσε να το φάη. Γι' αυτό είχε εξαντληθή ο νέος. Πηγαίνει λοιπόν στον φούρναρη, από τον οποίο είχε ζητήσει και άλλη φορά, να τον ξαναπαρακαλέση [//16] για λίγο άσπρο ψωμί, επειδή νόμιζε ότι θα έχη για τον ευατό του καλό ψωμί. Εκείνος όμως, μόλις είδε τον Τιμόθεο από μακριά ακόμη, του είπε να φύγη.

Λυπημένος και εξαντλημένος όπως ήταν ο νέος, έπιασε μια άκρη και με όλη την παιδική του απλότητα έκανε προσευχή στην Παναγία: «Παναγία μου, θέλω να με βοηθήσης, γιατί θα πεθάνω στο δρόμο, πριν να γίνω Καλόγηρος· δεν μπορώ να το φάω αυτό το ψωμί». Δεν πρόλαβε να τελειώση την προσευχή του, και ξαφνικά του παρουσιάζεται μια Κόρη με λαμπερό πρόσωπο, του δίνει μια φραντζόλα άσπρο ψωμί και αμέσως εξαφανίζεται! Εκείνη την στιγμή τάχασε ο Τιμόθεος. Δεν μπορούσε να το εξηγήση αυτό το γεγονός! Του περνούσαν διάφοροι λογισμοί. Ένας λογισμός ήταν μήπως τον άκουσε η κόρη του φούρναρη και τον λυπήθηκε και είπε στον πατέρα της να του δώση λίγο καλό ψωμί. Σηκώνεται πάλι ο νέος και πηγαίνει να τον ευχαριστήση. Αλλά ο φούρναρης νόμιζε πως τον κορόϊδευε ο Τιμόθεος, και τον έβρισε θυμωμένος.

- Άντε, φύγε από εδώ! ούτε γυναίκα έχω ούτε κόρη.

Αφού έφαγε μετά από το ευλογημένο εκείνο ψωμί ο Τιμόθεος και δυνάμωσε και πνευματικά, συνέχισε το προσκύνημα του και στα επίλοιπα Μοναστήρια· αλλ' όμως το ανεξήγητο εκείνο γεγονός συνέχεια τριγύριζε στο νου του. Πέρασε αρκετό διάστημα με την απορία αυτή, αλλά αργότερα, όταν του έδωσε ένας Μοναχός ένα βιβλίο με τις θαυματουργικές εικόνες της Παναγίας της Ρωσίας, και είδε την Παναγία του Κρεμλίνου, σκίρτησε η καρδιά του από ευλάβεια, τα μάτια του πλημμύρισαν από δάκρυα ευγνωμοσύνης, και είπε: «Αυτή η Παναγία μου έδωσε το άσπρο ψωμί!» Από τότε πια την Παναγία την ένιωθε πιο κοντά, όπως το παιδί την μάνα του.

Μετά, λοιπόν, από τα Μοναστήρια της Πατρίδος του, έκανε προσκύνημα στο Θεοβάδιστον Όρος του Σινά, [//17] όπου παρέμεινε δύο μήνες, και από εκεί στους

Αγίους Τόπους, όπου και ασκήτεψε ένα χρονικό διάστημα, πέρα από τον Ιορδάνη ποταμό. Ενώ τον βοηθούσε ο Άγιος Τόπος, ησυχία όμως δεν έβρισκε από το ανήσυχο κοσμικό πνεύμα της εποχής μας, που κατέστρεψε, δυστυχώς, με τον δήθεν πολιτισμό της, και τα άγρια ακόμη ερημικά μέρη, που γαληνεύουν και αγιάζουν τις ψυχές. Γι' αυτό αναγκάστηκε να φύγη για το Άγιον Όρος.

Ο πειρασμός όμως, βλέποντας με την πολυχρόνιο πείρα του ότι ο ευλαβής αυτός νέος πολύ θα προσωρήση στην πνευματική ζωή και πολλές ψυχές θα βοηθήση για να σωθούν, βάλθηκε να τον αχρηστέψη. Ενώ είχε επιστρέψει από την έρημο του Ιορδάνου στην Ιερουσαλήμ, για να ετοιμασθή και να προσκυνήση για τελευταία φορά τον Πανάγιο Τάφο και να αποχαιρετήση και τους γνωστούς του, χρησιμοποιήσε ο πονηρός για όργανα του δύο αθεόφοβες γυναίκες, πατριώτισσες του, οι οποίες τον κάλεσαν στο σπίτ, όπου έμειναν, για να του δώσουν δήθεν ονόματα να μνημονεύση στο Άγιον Όρος. Ο απονήρευτος Τιμόθεος, που είχε όλο καλούς λογισμούς, το πίστεψε και πήγε. Αλλά, όταν τον έκλεισαν μέσα στο σπίτι και όρμησαν επάνω του με ανήθικες διαθέσεις, τάχασε! Κοκκίνισε και δίνει μια σπρωξιά σ' αυτές και άλλη μια στην πόρτα και ξέφυγε από τα νύχια των γερακιών, σαν νέος Ιωσήφ, και φυλάχτηκε αγνός.

Ήρθε μετά, όπως ήταν αγνό λουλούδι, και φυτεύτηκε στο Περιβόλι της Παναγίας και πρόκοψε και ευωδίασε με τις αρετές του, όπως θα ιδούμε πιο κάτω.

Η πρώτη του μετάνοια ήταν το Κελλί του Μπουραζέρι, όπου και παρέμεινε πέντε χρόνια. Επειδή σ' αυτό δεν εύρισκε ησυχία από τους πολλούς προσκυνητάς, Ρώσους, πήρε ευλογία και πήγε στα Καρούλια και εκεί ασκήτεψε δεκαπέντε χρόνια. Όλο το διάστημα στα Καρούλια περνούσε με σκληρούς αγώνες. Το εργόχειρο του [//18] ήταν οι μεγάλες και οι μικρές μετάνοιες μαζί με την ευχή και την μελέτη. Δανειζόταν βιβλία από τις Μονές, απ' όπου έπαιρνε και ευλογία, παξιμάδι, από τα περισσεύματα των κλασμάτων, για την οποία έκανε κομποσχοίνι. Έτσι φιλότιμα αγωνιζόταν, για να γίνη και εσωτερικά Άγγελος και όχι μόνο εξωτερικά με το Αγγελικό Σχήμα.

Μετά από τα Καρούλια ήρθε στην άκρη της Καψάλας (πάνω από την Καλιάγρα), σ' ένα Κελλί Σταυρονικητιανό, και γηροκόμησε έναν Γέροντα. Αφού πέθανε το Γεροντάκι, και πήρε την ευχή του, έμεινε μόνος του στην Καλύβη. Από τότε όχι μόνο δεν αμέλησε τους πνευματικούς του αγώνες, αλλά τους αύξησε, και επόμενο ήταν να δεχθή πλούσια την Χάρη του Θεού, αφού αγωνιζόταν φιλότιμα και με πολλή ταπείνωση.

Η Θεία Χάρις πια τον φανέρωνε στους ανθρώπους, κι έτρεχαν πολλοί πονεμένοι άνθρωποι, για να τον συμβουλευθούν και να παρηγορηθούν από την πολλή του αγάπη. Άλλοι τον παρακαλούσαν να ιερωθή, για να βοηθάη πιο θετικά με το Μυστήριο της θείας Εξομολογήσεως, αφού θα έδινε και την άφεση των αμαρτιών. Αυτή την ανάγκη, να βοηθηθούν οι άλλοι, την διεπίστωσε και ο ίδιος και δέχτηκε να χειροτονηθή.

Στο Κελλί του όμως Ναός δεν υπήρχε, ενώ ήταν πια απαραίτητος, ούτε και χρήματα είχε, αλλά είχε μεγάλη πίστη στον Θεό. Έκανε λοιπόν προσευχή και ξεκίνησε για τις Καρυές με την εμπιστοσύνη στον Θεό ότι θα του οικονομούσε χρήματα, που θα χρειαζόταν για τον Ναό. Πριν φθάση ακόμη στις Καρυές, τον είδε

από μακριά τον Παπα-Τύχωνα ο Δικαίος του Προφήτη Ηλία (Ρωσικού) και τον φώναξε. Όταν πλησίασε κοντά, του είπε:

- Κάποιος καλός Χριστιανός από την Αμερική μου έστειλε μερικά δολάρια, να τα δώσω σ' εκείνον που δεν έχει [//19] Ναό, για να κτίση. Εσύ δεν έχεις Ναό· πάρ' τα και φτιάξε.

Δάκρυσε ο Γέροντας από συγκίνηση και ευγνωμοσύνη στον Θεό, ευχαρίστησε και τον Δικαίο και είπε το «Θεός συγχωρέσοι» για τον άνθρωπο του Θεού που του έστειλε την ευλογία. Ο Καλός Θεό, σαν καρδιογνώστης, είχε φροντίσει για τον Ναό του, πριν ακόμη Τον παρακαλέση ο Γέροντας, για να του έχη έτοιμα τα χρήματα, την ώρα που θα Του τα ζητούσε. Επόμενο ήταν να τον ακούση ο Θεός, αφού ο Γέροντας από μικρό παιδί άκουγε και τηρούσε τις θείες εντολές του Θεού και δεχόταν ουράνιες ευλογίες.

Στην συνέχεια βρίσκει δύο Μοναχούς τεχνίτες, για να λένε και την ευχή, την ώρα που θα εργάζωνται. Όταν, λοιπόν, τελείωσε ο Ναός, τον αφιέρωσε στον Τίμιο Σταυρό, γιατί τον είχε σε ευλάβεια, αλλά και για να αποφεύγη τα Πανηγύρια με τον φυσιολογικό αυτόν τρόπο, επειδή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού νηστεύουν, και η ημέρα είναι πένθιμη. Ο Γέροντας δεν αναπαυόταν στα Πανηγύρια, γιατί δημιουργούν ανησυχία και περισπασμό, ενώ αυτός πανηγύριζε κάθε μέρα πνευματικά με το ήσυχο Σταυροανάστασιμο τυπικό του, με την πολλή του άσκηση και με την καθόλου σχεδόν ανθρώπινη παρηγοριά μέσα στο λάκκο της Καλιάγρας, όπου έβλεπε ουρανό και ζούσε παραδεισένιες χαρές μαζί με τους Αγγέλους και τους Αγίους. Όταν τον ρωτούσε κανείς «μόνος σου μένεις εδώ στην ερημιά», απαντούσε ο Γέροντας:

- Όχι, εγώ μένω μαζί με τους Αγγέλους και Αρχαγγέλους, με τους Αγίους Πάντες, με την Παναγία και με τον Χριστό.

Πράγματι την ένιωθε την παρουσία των Αγίων και την βοήθεια του φύλακα Αγγέλου του. Μια μέρα που τον είχα επισκεφθή, ενώ ανέβαινε τα σκαλάκια, έπεσε ανάποδα και σφηνώθηκε στην πόρτα, γιατί φορούσε πολλά [//20] καπιά, και δυσκολεύτηκα να τον σηκώσω. Όταν τον ρώτησα μετά «τι θα έκανες, Γέροντα, μόνος σου, εάν δεν ήμουν εδώ», με κοίταξε παράξενα και μου απήντησε με βεβαιότητα:

- Ο φύλακας μου Άγγελος θα με σήκωνε.

Ενώ βρισκόταν σε έρημο τόπο, μόνος του, και το Κελλί του δεν είχε σχεδόν τίποτα, για να έχη όμως τον Χριστό μέσα του, δεν του χρειαζόταν τίποτα, γιατί όπου Χριστός εκεί Παράδεισος, και για τον Παπα-Τύχωνα το Περιβόλι της Παναγίας ήταν επίγειος Παράδεισος.

Είχε χρόνια αρκετά να βγη στον κόσμο, αλλά χωρίς να το θέλη, τον ανάγκασαν κάποτε, που είχε γίνει πυρκαϊά στην Καψάλα, μαζί με άλλους Πατέρες να πάη κι αυτός ως μάρτυρας στην Θεσσαλονίκη. Όταν επέστρεψε στο Άγιον Όρος ο Γέροντας, τον ρωτούσαν οι Πατέρες:

- Πώς είδες την πόλη και τον κόσμο μετά από τόσα χρόνια που είχες να ιδής τον κόσμο;

Ο Γέροντας απήντησε:

- Εγώ δεν είδα πολιτεία με ανθρώπους, αλλά δάσος με καστανιές.

Έφθασε σ' αυτή την πνευματική αγία κατάσταση ο Γέροντας, γιατί αγάπησε πολύ τον Χριστό, την ταπείνωση και την φτώχεια. Μέσα στο κελλί του Γέροντα δεν

έβλεπες ούτε ένα πράγμα της προκοπής, που να εξυπηρετή άνθρωπο. Από αυτά που είχε μέσα στο κελλί του έβρισκε κανείς όσα ήθελε πεταγμένα απ' έξω, στο λάκκο. Αλλά για τους πνευματικούς ανθρώπου, ό,τι παλιό και εάν είχε ο Παπα-Τύχων, είχε μεγάλη αξία, γιατί ήταν αγιασμένο. Ακόμη και τα κουρέλια του τα έβλεπαν με ευλάβεια και τα έπαιρναν για ευλογία. Ό,τι επίσης παλιό φορούσε ή ασουλούπωτο, δεν φαινόταν άσχημο, γιατί ομόρφαινε και αυτό από την εσωτερική ομορφιά της ψυχής του. Για σκουφιά έραβε μόνος του με την σακοράφα [//21] κομμάτια ράσου, σαν σακκούλες, και τα φορούσε, αλλά σκορπούσαν περισσότερη χάρη από τις πολύτιμες μίτρες τις δεσποτικές (όταν, φυσικά, δεν υπάρχη στην καρδιά του Μητροπολίτου «ο Πολύτιμος Μαργαρίτης»).

Κάποτε τον φωτογράφισε ένας επισκέπτης, όπως ήταν με την σακκούλα για σκουφί και με μια πιτζάμα που του είχε ρίξει στις πλάτες του, γιατί είδε τον Γέροντα να κρυώνη. Και τώρα, όσοι βλέπουν στην φωτογραφία τον Παπα-Τύχωνα, νομίζουν ότι φορούσε δεσποτικό μανδύα, ενώ ήταν μια παλιά παρδαλή πιτζάμα.

Πολύ αναπαυόταν στα φτωχά και ταπεινά πράγματα και πολύ αγαπούσε την ακτημοσύνη, η οποία και τον ελευθέρωσε και του έδωσε τα πνευματικά φτερά, και έτσι με φτερουγισμένη ψυχή αγωνιζόταν πολύ, χωρίς να αισθάνεται τον σωματικό κόπο, όπως το παιδάκι δεν νιώθει κούραση, όταν κάνη τα θελήματα του πατέρα του, αλλά νιώθει την αγάπη και την στοργή με τα χάδια. Φυσικά, αυτά δεν συγκρίνονται με τα θεϊκά χάδια της Χάριτος ούτε κατά διάνοια.

Όπως ανέφερα, το εργόχειρο του ήταν οι πνευματικοί αγώνες: νηστεία, αγρυπνία, ευχή, μετάνοιες κ.α. όχι μόνο για τον εαυτό του, αλλά και για όλες τις ψυχές του κόσμου (ζωντανούς και πεθαμένους). Όταν πια είχε γεράσει και δεν μπορούσε να σηκωθή, όταν έπεφτε κάτω με τις στρωτές μετάνοιες, έδεσε ένα χονδρό σχοινί ψηλά και τραβιόταν για να σηκωθή. Έτσι, πάλι έκανε μετάνοιες και προσκυνούσε τον Θεό με ευλάβεια. Αυτό το τυπικό τηρούσε μέχρι που έπεσε πια στο κρεβάτι, όπου ξεκουράστηκε για είκοσι μέρες, και μετά έφυγε για την αληθινή αιώνια ζωή, όπου και ξεκουράζεται πια αιώνια κοντά στον Χριστό.

Το ίδιο επίσης τυπικό της ξηροφαγίας, που είχε από νέος, τηρούσε και στην συνέχεια μέχρι τα γεράματα του. Την μαγειρική την θεωρούσε και για σπατάλη χρόνου, εκτός [//22] που δεν ταιριάζουν στην Καλογερική τα καλομαγειρεμένα φαγητά. Φυσικά, μετά από τόση άσκηση και τέτοια πνευματική κατάσταση δεν του έκανε καμιά αίσθηση η καλή τροφή, αφού κατοικούσε μέσα του ο Χριστός, που τον γλύκαινε και τον έτρεφε παραδεισένια.

Στις συζητήσεις του πάντα ανέφερε για τον γλυκό Παράδεισο, και από τα μάτια του κυλούσαν τα γλυκά δάκρυα, και δεν του έκανε καρδιά να ασχολήται με μάταια πράγματα, όταν τον ρωτούσαν κοσμικοί άνθρωποι.

Τα ελάχιστα πράγματα που του χρειάζονταν, για να συντηρηθή, τα οικονομούσε από το λίγο εργόχειρο που έκανε αγιογραφούσε έναν Επιτάφιο κάθε χρόνο και τον έδινε πεντακόσιες ή εξακόσιες δραχμές και μ' αυτά τα χρήματα περνούσε ολόκληρη την χρονιά του.

Όπως ανέφερα, ήταν πολύ λιτοδίαιτος και ολιγαρκής, αφού ένα Αποστολιάτικο σύκο το έκοβε στα δύο και το έτρωγε δύο φορές. Μου έλεγε: «Πα, πα, πα, παιδί μου, αυτό είναι πολύ μεγάλο!» - ενώ εγώ, για να χορτάσω, έπρεπε να φάω ένα κιλό.

Κάθε Χριστούγεννα ο Γέροντας θα οικονομούσε μια ρέγγα, για να περάση όλες τις χαρμόσυνες ημέρες του Δωδεκαημέρου με κατάλυση ιχθύος. Την δε ραχοκοκαλιά της ρέγγας δεν την πετούσε, αλλά την κρεμούσε με μια κλωστή και, όποτε ήταν καμιά Δεσποτική ή Θεομητορική εορτή και είχε κατάλυση ιχθύος, έβραζε λίγο νερό σ' ένα κονσερβοκούτι, βουτούσε την ραχοκοκαλιά δυο – τρεις φορές στο νερό, για να πάρη λίγη μυρωδιά, και μετά έριχνε λίγο ρύζι. Έτσι έκανε κατάλυση και κατηγορούσε και τον εαυτό του ότι τρώει και ψαρόσουπες στην έρημο! Την ραχοκοκαλιά αυτή την κρεμούσε πάλι στο καρφί και για άλλη κατάλυση, μέχρι που άσπριζε πια και τότε την πετούσε.

Όταν έβλεπε τους ανθρώπους να του συμπεριφέρωνται με ευλάβεια, αυτό τον στενοχωρούσε και τους έλεγε:

[//23] – Εγώ δεν είμαι ασκητής, αλλά ψεύτης ασκητής.

Μόνο στα τελευταία του πια δέχθηκε λίγη περιποίηση από τους ανθρώπους που τον αγαπούσαν ιδιαίτερα, για να μη τους λυπήση.

Όταν του έδινε κανείς ευλογία από τρόφιμα, την κρατούσε και μετά την έστελνε σε Γεροντάκια στην Καψάλα. Εάν του έστελναν χρήματα, τα έδινε σ' έναν ευλαβή μπακάλη, για να αγοράζη ψωμιά και να τα μοιράζη στους φτωχούς.

Κάποτε του είχε στείλει κάποιος από την Αμερική μια επιταγή. Την ώρα όμως που την έπαιρνε ο Γέροντας από το Ταχυδρομείο, τον είδε ένας κοσμικός και νικήθηκε από τον πειρασμό της φιλαργυρίας. Πήγε λοιπόν την νύχτα στο Κελλί του Γέροντα, για να τον ληστέψη, με τον λογισμό ότι θα εύρισκε και άλλα χρήματα, χωρίς να ξέρη ότι και εκείνα που είχε πάρει ο Γέροντας τα είχε δώσει την ίδια ώρα στον κυρ-Θόδωρο, για να πάρη ψωμιά για τους φτωχούς. Αφού τον βασάνισε αρκετά τον Γέροντα – τον έσφιγγε με ένα σχοινί στον λαιμό του – διεπίστωσε ότι πράγματι δεν είχε χρήματα και ξεκίνησε να φύγη. Ο Παπα-Τύχων του είπε:

- Θεός συγχωρέσοι, παιδί μου.

Ο κακοποιός αυτός άνθρωπος πήγε και σε άλλον Γέροντα με τον ίδιο σκοπό, αλλά εκεί τον έπιασε η Αστυνομία, και ομολόγησε μόνος του ότι είχε πάει και στον Παπα-Τύχωνα. Ο Αστυνόμος έστειλε χωροφύλακα και ζήτησε τον Γέροντα για ανάκριση, επειδή θα γινόταν η δίκη του κλέφτη. Ο Γέροντας στενοχωρήθηκε γι' αυτό και έλεγε στον χωροφύλακα:

- Παιδί μου, εγώ τον συγχώρεσα με όλη την καρδιά μου του κλέφτη.

Εκείνος όμως δεν έδινε καθόλου σημασία στα λόγια του Γέροντα, γιατί εκτελούσε ανώτερη διαταγή, και τον τραβούσε και του έλεγε:

[//24] – Άντε, γρήγορα, Γέροντα! εδώ δεν έχει συγχώρεση και «ευλόγησον».

Τελικά τον λυπήθηκε ο Διοικητής και τον άφησε από την Ιερισσό να γυρίση στο Κελλί του, επειδή έκλαιγε σαν μωρό παιδί, γιατί νόμιζε ότι θα γίνη και αυτός αιτία να τιμωρηθή ο κλέφτης.

Όταν το θυμόταν αυτό το περιστατικό δεν μπορούσε να το χωρέση στο μυαλό του και μου έλεγε:

- Πα, πα, πα, παιδί μου, αυτοί οι κοσμικοί άλλο τυπικό έχουν! δεν έχουν το «ευλόγησον», «Θεός συγχωρέσοι»!

Ενώ ο Γέροντας την λέξη «ευλόγησον» την χρησιμοποιούσε πάντα και με τις πολλές καλογερικές έννοιες, όπως το «ευλογείτε» ή «ευλόγησον», όταν ζητούσε

ταπεινά την ευλογία του άλλου, και μετά θα έδινε και αυτός την ευλογία του με την ευχή «Ο Κύριος να σε ευλογήση».

Μετά από τον συνηθισμένο χαιρετισμό οδηγούσε τους επισκέπτες στο Ναό και έψαλλαν μαζί το *Σώσον, Κύριε, τον λαόν σου* και το *Άξιον εστιν* και, εάν ήταν καλός καιρός, έβγαιναν έξω, κάτω από την ελιά, και καθόταν μαζί τους πέντε λεπτά· μετά σηκωνόταν με χαρά και έλεγε:

- Εγώ τώρα κεράσματα.

Έβγαζε νερό από την στέρνα και γέμιζε ένα κύπελλο για τον επισκέπτη, έβαζε και στο δικό του τενεκάκι (κονσερβοκούτι, που το χρησιμοποιούσε και για μπρίκι) και έψαχνε μετά να βρη κανένα λουκούμι, άλλοτε κατάξηρο και άλλοτε μυρμηγκοφαγωμένο, το οποίο, επειδή ήταν ευλογία του Παπα-Τύχωνα, δεν προξενούσε αηδία. Αφού τα ετοίμαζε, έκανε τον Σταυρό του ο Γέροντας, έπαιρνε το νερό και έλεγε: «Πρώτα εγώ· ευλογείτε!» και περίμενε να του πη ο επισκέπτης την ευχή «Ο Κύριος να σε ευλογήση», αλλιώς δεν έπινε νερό. Μετά θα έδινε και αυτός την ευχή του. Την ευχή από τους άλλους την αισθανόταν [//25] ως ανάγκη, όχι μόνο από τους Ιερωμένους ή Μοναχούς αλλά ακόμη και από τους λαϊκούς, μικρούς και μεγάλους στην ηλικία.

Μετά από το κέρασμα περίμενε να ιδή εάν έχουν κανένα θέμα. Όταν έβλεπε ότι είναι αργόσχολος άνθρωπο και ήρθε μόνο για να περάση την ώρα του, τότε του έλεγε:

- Παιδί μου, στην κόλαση θα πάνε και οι τεμπέληδες, όχι μόνο οι αμαρτωλοί.

Εάν παρέμενε και δεν έφευγε, τον άφηνε ο Γέροντας και έμπαινε στο Ναό και προσευχόταν, και έτσι ο επισκέπτης αναγκαζόταν να φύγη. Όταν πάλι ήθελε να εκμεταλλευθή κανείς την απλότητα του Γέροντα, για να εξυπηρετήση τον άλφα ή βήτα σκοπό του, το καταλάβαινε με την θεία του φώτιση και του έλεγε:

- Παιδί μου, εγώ Ελληνικά δεν ξέρω· πήγαινε σε κανέναν Έλληνα, για να συνεννοηθής καλά.

Φυσικά, δεν λυπόταν ποτέ τον κόπο ούτε τον χρόνο, όταν έβλεπε πνευματικά ενδιαφέροντα στους ανθρώπους. Ενώ με το στόμα συμβούλευε, με την καρδιά και τον νου προσευχόταν. Η προσευχή του ήταν πια αυτενέργητη, καρδιακή. Οι άνθρωποι, που τον πλησίαζαν, το αισθάνονταν αυτό, γιατί έφευγαν πολύ δυναμωμένοι. Και ο Γέροντας τους ευλογούσε μέχρι να κρυφτούν πια.

Κάποτε τον είχε επισκεφθή ο Πατήρ Αγαθάγγελος ο Ιβηρίτης, ως Διάκος. Όταν έφευγε, ήταν σκοτάδι, δεν είχε φωτίσει ακόμη. Ο Παπα-Τύχων προείδε τον κίνδυνο που θα διέτρεχε ο Διάκος, και ανέβηκε αυτή την φορά στο τοιχάκι της μάνδρας και ευλογούσε συνέχεια. Όταν έφθασε ο Διάκος στη ράχη και είδε τον Γέροντα να ευλογή ακόμη, τον λυπήθηκε και του φώναξε να μη κουράζεται, να μπη στο κελλί του. Αυτός όμως ατάραχος με υψωμένα τα χέρια, σαν τον Μωυσή, προσευχόταν και ευλογούσε. Ενώ λοιπόν βάδιζε ξένοιαστος ο Διάκος, ξαφνικά, πέφτει πάνω σε καρτέρι κυνηγών, που περίμεναν [//26] αγριόχοιρους. Ένας κυνηγός τράβηξε να ρίξη, αλλά οι ευχές του Γέροντα έσωσαν τον Διάκο από τον θάνατο και τον κυνηγό από την φυλακή. Γι' αυτό μου έλεγε πάντα ο Γέροντας:

- Παιδί μου, να μην έρχεσαι ποτέ την νύχτα, γιατί την νύχτα τα θηρία περπατούν, και οι κυνηγοί τα περιμένουν κρυμμένοι …

Ακόμη και για την Θεία Λειτουργία έλεγε στον Μοναχό που θα τον βοηθούσε και θα έκανε τον ψάλτη, να έρχεται το πρωί με το φώτισμα. Την ώρα δε της Θείας Λειτουργίας του έλεγε να μένη στον μικρό διάδρομο, έξω από τον Ναό, και από εκεί να λέη το *Κύριε ελέησον*, για να νιώθη τελείως μόνος του και να κινήται άνετα στην προσευχή του. Όταν έφθανε στο Χερουβικό, ο Παπα-Τύχων ηρπάζετο είκοσι έως τριάντα λεπτά, και ο ψάλτης θα έπρεπε να επαναλάβη πολλές φορές το Χερουβικό, μέχρι να ακούση τις περπατησιές του στην Μεγάλη Είσοδο. Όταν τον ρωτούσα μετά στο τέλος «τί βλέπεις, Γέροντα», εκείνος μου απαντούσε:

- Τα Χερουβείμ και Σεραφείμ δοξολογούν τον Θεό!

Έλεγε επίσης στην συνέχεια:

- Εμένα μετά από μισή ώρα με κατεβάζει ο φύλακας μου Άγγελος και τότε συνεχίζω την Θεία Λειτουργία.

Κάποτε τον είχε επισκεφθή ο π. Θεόκλητος ο Διονυσιάτης. Επειδή η πόρτα του Παπα-Τύχωνα ήταν κλειστή, και από τον Ναό ακούγονταν γλυκιές ψαλμωδίες, δεν θέλησε να ενοχλήση με το χτύπημα της πόρτας, αλλά περίμενε να τελειώσουν, γιατί νόμιζε ότι βρίσκονται στο «Κοινωνικό». Σε λίγο βγαίνει ο Παπα-Τύχων και ανοίγει την πόρτα. Όταν μπήκε ο π. Θεόκλητος, δεν βρήκε κανέναν άλλον εκτός από τον Παπα-Τύχωνα. Τότε κατάλαβε ότι οι ψαλμωδίες εκείνες ήταν Αγγελικές.

Στα γεράματα του πια, επειδή έτρεμαν τα πόδια του, [//27] έρχονταν συνήθως και λειτουργούσαν ο Παπ-Μάξιμος και ο Παπα-Αγαθάγγελος, οι Ιβηρίτες, που ήταν πιο κοντά, και του άφηναν και Άγιον Άρτο, γιατί κοινωνούσε κάθε μέρα. Φυσικά, ήταν προετοιμασμένος κάθε μέρα με την αγία του ζωή.

Για τον Παπα-Τύχωνα όλες σχεδόν οι ημέρες του χρόνου ήταν Διακαινήσιμες, και ζούσε πάντα την Πασχαλινή χαρά. Συνέχεια άκουγε κανείς από το στόμα του το *Δόξα σοι ο Θεός, Δόξα σοι ο Θεός*. Αυτό συνιστούσε και σε όλους: να λέμε το *Δόξα σοι ο Θεός*, όχι μόνο όταν περνάμε καλά, αλλά και όταν περνάμε δοκιμασίες, γιατί και τις δοκιμασίες τις επιτρέπει ο Θεός για φάρμακα της ψυχής.

Πολύ πονούσε για τις ψυχές που υπέφεραν στο άθεο καθεστώς της Ρωσίας. Μου έλεγε με δακρυσμένα μάτια:

- Παιδί μου, η Ρωσία έχει ακόμη κανόνα από τον Θεό· θα περάση όμως.

Για τον εαυτό του ο Γέροντας δεν νοιαζόταν καθόλου ούτε και φοβόταν, γιατί είχε πολύ φόβο Θεού (θεία συστολή) και ευλάβεια. Επειδή αγωνιζόταν και με πολλή ταπείνωση, δεν διέτρεχε ούτε τον πνευματικό κίνδυνο της πτώσεως. Επομένως, πώς να φοβηθή και τί να φοβηθή; Τους δαίμονες, που τρέμουν από τον ταπεινό άνθρωπο, ή τον θάνατο, που συνέχεια τον μελετούσε και ετοιμαζόταν χαρούμενος γι’ αυτόν; Μάλιστα, είχε ανοίξει και τον τάφο του μόνος του, για να είναι έτοιμος, και έμπηξε και τον Σταυρό, που και αυτόν τον είχε κάνει ο ίδιος, και έγραψε τα εξής, αφού είχε προαισθανθή τον θάνατο του: «Αμαρτωλός Τύχων, Ιερομόναχος, 60 χρόνια στο Άγιον Όρος. Δόξα σοι ο Θεός».

Πάντα με το *Δόξα σοι ο Θεός* θα άρχιζε και με το *Δόξα σοι ο Θεός* θα τελείωνε ο Γέροντας. Είχε συμφιλιωθή πια με τον Θεό, γι’ αυτό χρησιμοποιούσε περισσότερο το *Δόξα σοι ο Θεός* παρά το *Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησον* [//28] *με*. Κινείτο, όπως είδαμε, στον θείο χώρο, αφού λάμβανε μέρος και στην ουράνια δοξολογία με τους Αγίους Αγγέλους την ώρα της Θείας Λειτουργίας.

Επειδή είχε ανάψει πια η φλόγα του θείου έρωτος μέσα στην καρδιά του, γι' αυτό και δεν τον συγκινούσαν τα μάταια πράγματα, όπως ανέφερα. Το κελλί του ήταν και αυτό μικρό. Είχε ένα τραπεζάκι που ακουμπούσε εικόνες, καθώς και το ακοίμητο κανδήλι και το θυμιατήρι. Δίπλα είχε το Αγγελικό του Σχήμα και το τριμμένο του ράσο. Από την άλλη πλευρά του τοίχου είχε τον Εσταυρωμένο και σε μια άκρη είχε τρεις σανίδες για κρεβάτι με μια κουρελιασμένη κουβέρτα απλωμένη για στρώμα. Για σκέπασμα είχε ένα παλιό πάπλωμα με τα βαμβάκια απ' έξω, από το οποίο έπαιρναν και τα ποντίκια βαμβάκι, για να κάνουν τις φωλιές τους. Επάνω στο δήθεν μαξιλάρι του είχε το Ευαγγέλιο και ένα βιβλίο με τις ομιλίες του Αγίου Χρυσοστόμου. Το δε πάτωμα του κελλιού του ήταν μεν από σανίδες, αλλά φαινόταν σαν σουβαντισμένο, επειδή δεν σκούπιζε ποτέ, και οι λάσπες, που έμπαιναν από έξω, με τα γένια και τα μαλλιά, που έπεφταν κάτω χρόνια ολόκληρα, είχαν σχηματίσει κανονικό σουβά.

Ο Παπα-Τύχων δεν έδινε καμιά σημασία στο καθάρισμα του κελλιού του αλλά στο καθάρισμα της ψυχής του, γι' αυτό και κατόρθωσε να γίνη δοχείο της Χάριτος του Θεού. Συνέχεια έπλενε την ψυχή του με τα πολλά του δάκρυα και χρησιμοποιούσε χονδρά προσόψια, επειδή τα συνηθισμένα μανδήλια δεν τον εξυπηρετούσαν.

Είχε φθάσει σε μεγάλη κατάσταση πνευματική ο Γέροντας! Η ψυχή του είχε γίνει πολύ ευαίσθητη, αλλά, για να βρίσκεται ο νους του συνέχεια στον Θεό, είχε φθάσει και σε αναισθησία σωματική, αφού δεν αισθανόταν πια καμιά ενόχληση από τις μύγες, τα κουνούπια και τους ψύλλους, που είχε χιλιάδες. Το κορμί του ήταν κατατρυπημένο και τα ρούχα του γεμάτα από κόκκινα στίγματα. [//29] Μου λέει ο λογισμός μου ότι και με τις σύριγγες να του τραβούσαν το αίμα του τα ζουζούνια, πάλι δεν θα το αισθανόταν. Μέσα στο κελλί του κυκλοφορούσαν όλα ελεύθερα, από ζουζούνια μέχρι ποντίκια.

Κάποτε του είπε ένας Μοναχός, επειδή έβλεπε τα ποντίκια να χοροπηδούν:

- Γέροντα, θέλεις να σου φέρω μια γάτα;

Εκείνος απήντησε:

- Όχι, παιδί μου. Εγώ έχω μια γάτα, μιάμιση φορά μεγαλύτερη από την γάτα. Έρχεται εδώ, την ταΐζω, την χαϊδεύω, και μετά πηγαίνει στην καλύβα της κάτω στο λάκκο και ησυχάζει.

Ήταν μια αλεπού, η οποία επισκεπτόταν τον Γέροντα τακτικά, σαν καλός γείτονας.

Είχε επίσης και μία αγριόχοιρο, που γεννούσε κάθε χρόνο κοντά στο φράχτη του κήπου του, για να την προστατεύη ο Γέροντας. Όταν έβλεπε κυνηγούς να περνούν από την περιοχή του, τους έλεγε ο Παπα-Τύχων:

- Παιδιά μου, εδώ δεν υπάρχουν μεγάλα γουρούνια. Φύγετε.

Οι κυνηγοί νόμιζαν ότι δεν υπάρχουν αγριόχοιροι στην περιοχή του και έφευγαν.

Ο άγιος Γέροντας σαν καλός πατέρας τους μεν ανθρώπους έτρεφε πνευματικά, τα δε μεγάλα άγρια ζώα τα τάϊζε από την λίγη τροφή που είχε και τα χόρταινε περισσότερο από την πολλή του αγάπη, και τα μικρά ζουζούνια τ' άφηνε να θηλάζουν από το λίγο του αίμα.

Είχε γερή κράση ο Γέροντας, αλλά από την πολλή άσκηση είχε εξαντληθή. Όταν τον ρωτούσε κανείς «τι κάνεις, Γέροντα, είσαι καλά», απαντούσε:

- Δόξα σοι ο Θεός, καλά είμαι, παιδί μου. Εγώ δεν είμαι άρρωστος, αλλά αδυναμία έχω.

Πολύ στενοχωριόταν, όταν έβλεπε καλοθρεμμένο νέο, και περισσότερο, όταν έβλεπε καλοθρεμμένο Καλόγηρο, [//30] επειδή δεν ταιριάζουν τα πάχια με το Αγγελικό Σχήμα.

Μια μέρα τον επισκέφτηκε ένας λαϊκός πολύ χονδρός και του λέει:

- Γέροντα, έχω πόλεμο σαρκικό με βρώμικους λογισμούς, που δεν μ' αφήνουν καθόλου να ησυχάσω.

Ο Παπα-Τύχων του είπε:

- Εάν παιδί μου, εσύ θα κάνης υπακοή, με την Χάρη του Χριστού εγώ θα σε κάνω Άγγελο. Να λες, παιδί μου, συνέχεια την ευχή, το *Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησον με*, και να περνάς όλες τις ημέρες με ψωμί και νερό, και το Σάββατο και την Κυριακή να τρως φαγητό με λίγο λάδι. Να κάνης και από εκατόν πενήντα μετάνοιες την νύκτα και να διαβάζης μετά την Παράκληση της Παναγίας και ένα κεφάλαιο από το Ευαγγέλιο και το Συναξάρι του Αγίου της ημέρας.

Μετά από έξι μήνες, που τον ξαναεπισκέφτηκε, ο Γέροντας δεν μπόρεσε να τον γνωρίση, γιατί είχαν φύγει όλα τα περίσσια πάχια, και με ευκολία πια χωρούσε από την στενή πόρτα του Ναού του. Ο Γέροντας τον ρώτησε:

- Πώς περνάς τώρα, παιδί μου;

Και εκείνος απήντησε:

- Τώρα νιώθω πραγματικά σαν Άγγελος, γιατί δεν έχω ούτε σαρκικές ενοχλήσεις ούτε και βρώμικους λογισμούς και αισθάνομαι πολύ ελαφρός, που έφυγαν τα πάχια.

Με τέτοιες πρακτικές συμβουλές νουθετούσε τους ανθρώπους που του ζητούσαν βοήθεια. Εκτός, φυσικά, από την μεγάλη πείρα που είχε αποκτήσει, είχε λάβει και θείο φωτισμό από τους μεγάλους ασκητικούς του αγώνες. Μετά από τις νουθεσίες του επακολουθούσαν οι προσευχές του, που τις αισθάνονταν οι επισκέπτες έντονα, όταν έφευγαν.

Το πετραχήλι σχεδόν ποτέ δεν το έβγαζε, γιατί πολλές [//31] φορές το σήκωνε από τον έναν άνθρωπο και το άπλωνε στον άλλον και έπαιρνε τις αμαρτίες από τους συνανθρώπους του και τους ξαλάφρωνε με το Μυστήριο της θείας Εξομολογήσεως. Τις εξομολογήσεις, που του έκαναν οι άνθρωποι, τις ξεχνούσε αμέσως και έτσι έβλεπε όλους τους ανθρώπους πάντοτε καλούς και όλο καλούς λογισμούς είχε για όλους, γιατί είχε εξαγνισθή πια η καρδιά του και ο νους του.

Κάποτε τον είχε ρωτήσει ένας Ηγούμενος:

- Γέροντα, ποιος αδελφός είναι πιο καθαρός μέσα στο Κοινόβιο;

Ο Παπα-Τύχων απήντησε:

- Άγιε Καθηγούμενε, όλοι οι αδελφοί είναι καθαροί.

Ποτέ δεν πλήγωνε άνθρωπο, αλλά του θεράπευε τα τραύματα με το βάλσαμο της αγάπης του Χριστού. Έλεγε στην πονομένη ψυχή:

- Παιδί μου, εσένα ο Χριστός σε αγαπάει, σε συγχώρεσε. Ο Χριστός αγαπάει περισσότερο τους αμαρτωλούς που μετανοούν και ζουν με ταπείνωση.

Πάντα τόνιζε την ταπείνωση και έλεγε χαρακτηριστικά:

- Ένας ταπεινός άνθρωπος έχει περισσότερη Χάρη από πολλούς ανθρώπους. Κάθε πρωί ο Θεός ευλογεί τον κόσμο με το ένα χέρι, αλλ' όταν ιδή κανέναν ταπεινό άνθρωπο, τον ευλογεί με τα δύο Του χέρια. Πα, πα, πα, παιδί μου, εκείνος που έχει μεγαλύτερη ταπείνωση, είναι ο μεγαλύτερος από όλους!

Επίσης, έλεγε γι' αυτούς που παρθενεύουν πως πρέπει να έχουν ταπείνωση, γιατί αλλιώς δεν σώζονται μόνο με την παρθενία, διότι η κόλαση είναι γεμάτη από υπερήφανους παρθένους.

- Όταν καυχάται κανείς ότι είναι παρθένος – έλεγε – θα του πη ο Χριστός: «Επειδή δεν έχεις και ταπείνωση, πήγαινε στην κόλαση». Ενώ σ' εκείνον που ήταν αμαρτωλός [//32] και μετανόησε και ζη ταπεινά με συντριβή καρδίας και ομολογεί ότι είναι αμαρτωλός, θα του πη ο Χριστός: «Έλα, παιδί μου, εδώ στον γλυκό Παράδεισο».

Εκτός από την ταπείνωση και την μετάνοια τόνιζε πολύ την μελέτη του Θεού, δηλαδή ο νους του ανθρώπου να γυρίζη συνέχεια γύρω από τον Θεό. Επίσης, τόνιζε την μελέτη της Αγίας Γραφής και των Αγίων Πατέρων: Ευεργετικό, Φιλοκαλία, Άγιο Χρυσόστομο, Μέγα Βασίλειο, Γρηγόριο Θεολόγο, Άγιο Μάξιμο, Συμεών Νέο Θεολόγο, Αββά Μακάριο και Αββά Ισαάκ. «Η μελέτη, έλεγε ο Γέροντας, θερμαίνει και την ψυχή, καθαρίζει και τον νου και έτσι ασκείται με προθυμία ο άνθρωπος και αποκτάει αρετές, ενώ, όταν δεν ασκήται, αποκτάει πάθη».

Μια μέρα με ρώτησε:

- Εσύ, παιδί μου, τι βιβλία διαβάζεις;

Του απήντησα:

- Αββά Ισαάκ.

- Πα, πα, πα, παιδί μου, αυτός ο Άγιος είναι μεγάλος! Ούτε έναν ψύλλο δεν σκότωσε ο Αββάς Ισαάκ.

Ήθελε με αυτό που είπε να τονίση την μεγάλη πνευματική ευαισθησία του Αγίου.

Ο Παπα-Τύχων προσπαθούσε να μιμηθή τον Άγιο Ισαάκ, όχι μόνο στο ησυχαστικό του πνεύμα αλλά και στην ευαισθησία της πνευματικής του αρχοντιάς, και δεν επιβάρυνε κανέναν άνθρωπο. Έλεγε στους Μοναχούς ότι πρέπει να ζουν ασκητικά, για να ελευθερωθούν από τις μέριμνες, και όχι να δουλεύουν σαν εργάτες και να τρώνε σαν κοσμικοί. Γιατί το έργο του Μοναχού είναι οι μετάνοιες, οι νηστείες, οι προσευχές, όχι μόνο για τον εαυτό του αλλά και για όλο τον κόσμο, ζωντανούς και πεθαμένους, και λίγη δουλειά για τα απαραίτητα, για να μην επιβαρύνη τους άλλους, διότι με την πολλή δουλειά και μέριμνα ξεχνάει κανείς τον Θεό. Έλεγε χαρακτηριστικά:

[//33] – Ο Φαραώ έδινε πολλή δουλειά και πολύ φαγητό στον λαό του Ισραήλ, για να ξεχάσουν τον Θεό.

Πριν αρχίση τις συμβουλές του ο Γέροντας, είχε τυπικό να κάνη πρώτα προσευχή, να επικαλεσθή το Άγιο Πνεύμα, για να τον φωτίση, και αυτό συνιστούσε και στους άλλους. Έλεγε: «Ο Θεός άφησε το Άγιο Πνεύμα, για να μας φωτίζη. Αυτό είναι νοικοκύρης. Γι' αυτό και η Εκκλησία μας αρχίζει με το *Βασιλεύ Ουράνιε, Παράκλητε, το Πνεύμα της αληθείας*». Ενώ έλεγε αυτά για το Άγιο Πνεύμα,

αλλοιωνόταν το πρόσωπο του, και πολλοί ευλαβείς άνθρωποι την έβλεπαν αυτή την αλλοίωση.

Μερικοί τον τραβούσαν και καμιά φωτογραφία κρυφά. Άλλοι του ζητούσαν ευλογία για να τον φωτογραφίσουν, και αυτός το δεχόταν απλά. Σηκωνόταν αμέσως, πήγαινε στο Ναό και φορούσε το Αγγελικό του Σχήμα. Έπαιρνε και τον Σταυρό στο ένα χέρι και με το άλλο ξέπλεκε την μεγάλη του γενειάδα, την οποία έδενε κότσο, και φαινόταν πράγματι σαν τον Πατριάρχη Αβραάμ, ιδίως στα υστερνά του, που είχε γίνει ολόλευκος πια εσωτερικά και εξωτερικά. Αφού λοιπόν ετοιμαζόταν, στεκόταν κάτω από την ελιά, για να τον φωτογραφίσουν, και έπαιρνε μια στάση μικρού παιδιού. Είχε ωριμάσει πια πνευματικά και είχε γίνει σαν μικρό παιδί, όπως μας συνιστά ο Χριστός να γίνουμε σαν τα άκακα παιδιά.

Οι Πατέρες που τον συμβουλεύονταν, στα γεράματα του τον επισκέπτονταν πιο τακτικά, για να του προσφέρουν καμιά βοήθεια, και τον ρωτούσαν:

- Γέροντα, μήπως θέλεις να σου κόψουμε ξύλα;

Εκείνος απαντούσε:

- Κάνετε υπομονή, εάν δεν πεθάνω το καλοκαίρι, να μου κόψετε ξύλα για τον χειμώνα.

Το 1968 είχε προαισθανθή πια τον θάνατο του, γιατί συνέχεια ανέφερε για τον θάνατο. Τον είχαν εγκαταλείψει και οι λίγες σωματικές του δυνάμεις. Μετά της Παναγίας [//34] (τον Δεπαπενταύγουστο) είχε πέσει στο κρεβάτι και έπινε μόνο νερό, γιατί καιγόταν εσωτερικά. Παρόλο που βρισκόταν σ’ αυτή την κατάσταση, πάλι δεν ήθελε να μένη άνθρωπος κοντά του, για να μη τον περισπά στην αδιάλειπτη προσευχή του.

Όταν είχε πλησιάσει η τελευταία εβδομάδα της ζωής του επί της γης, τότε μου είπε να καθίσω κοντά του, γιατί θα αποχωριζόμασταν πια, αφού θα έφευγε εκείνος για την αληθινή ζωή. Ακόμη και αυτές τις δέκα ημέρες δεν με άφηνε να μένω συνέχεια κοντά του, αλλά μου έλεγε να πηγαίνω στο διπλανό κελλάκι, για να προσεύχωμαι κι εγώ, μετά από την μικρή βοήθεια που του πρόσφερα. Φυσικά, δεν είχα τα απαιτούμενα για να τον ανακουφίσω όσο έπρεπε, αλλά, επειδή δεν είχε ανακουφισθή ποτέ το ταλαιπωρημένο του σώμα, και η ελάχιστη βοήθεια του φαινόταν πολύ μεγάλη.

Μια μέρα, είχα οικονομήσει δύο λεμόνια και του έκανα μια λεμονάδα. Μόλις ήπιε λίγο, δροσίστηκε και με κοιτούσε παράξενα.

- Πα, πα, πα, παιδί μου, αυτό το νερό είναι πολύ καλό! Πού το βρήκες; Ο Χριστός να σου δώση σαράντα χρυσά στεφάνια.

Φαίνεται δεν είχε πιεί ποτέ λεμονάδα ή είχε πιεί, όταν ήταν πολύ μικρός, και είχε ξεχάσει την γεύση της.

Επειδή ήταν ακίνητος πια στο κρεβάτι, γιατί είχε παραδώσει σ’ αυτό τις λίγες του σωματικές δυνάμεις και δεν μπορούσε να σηκωθή να πάη στο Ναό του Τιμίου Σταυρού, όπου λειτουργούσε με ευλάβεια χρόνια ολόκληρα, μου ζήτησε να του φέρω τον Σταυρό από την Αγία Τράπεζα για παρηγοριά. Όταν είδε τον Σταυρό, γυάλισαν τα μάτια του και, αφού τον ασπάσθηκε με ευλάβεια, τον κρατούσε σφιχτά στο χέρι του με όλη την δύναμη που του είχε απομείνει. Είχα δέσει και ένα κλωνάρι βασιλικό στον Σταυρό και του έλεγα:

[//35] – Μυρίζει καλά, Γέροντα;

Εκείνος μου απαντούσε:

- Ο Παράδεισος, παιδί μου, μυρίζει πολύ καλύτερα.

Μια μέρα από εκείνες τις τελευταίες του, είχα βγει έξω, για να του φέρω λίγο νερό. Όταν άνοιξα μετά και μπήκα στο κελλί του, με κοιτούσε παράξενα και μου λέγει:

- Εσύ, ο Άγιος Σέργιος είσαι;

- Όχι, Γέροντα, είμαι ο Παΐσιος.

- Τώρα, παιδί μου, ήταν εδώ η Παναγία, ο Άγιος Σέργιος και ο Άγιος Σεραφείμ. Πού πήγαν;

Κατάλαβα ότι κάτι γίνεται και τον ρώτησα:

- Τι σου είπε η Παναγία;

- Θα περάση η Πανήγυρη και μετά θα με πάρη.

Ήταν απόγευμα, παραμονή του Γενεθλίου της Θεοτόκου, 7 Σεπτεμβρίου, αναπαύθηκε εν Κυρίω.

Την προτελευταία ημέρα μου είχε πει ο Γέροντας:

- Αύριο θα πεθάνω και θέλω να μη κοιμηθής, για να σε ευλογήσω.

Εγώ τον λυπόμουνα εκείνο το βράδυ, που κουραζόταν, γιατί συνέχεια τρεις ώρες είχε τα χέρια του επάνω στο κεφάλι μου, με ευλογούσε και με ασπαζόταν για τελευταία φορά. Για να εκφράση και την ευγνωμοσύνη του για το λίγο νερό που του είχα δώσει στα τελευταία του, μου έλεγε:

- Γλυκό μου Παΐσιο, εμείς, παιδί μου, θα έχουμε αγάπη εις αιώνας αιώνων· η αγάπη είναι ακριβή η δική μας. Εσύ θα κάνης ευχή από εδώ, και εγώ θα κάνω από τον Ουρανό. Πιστεύω ότι θα με ελεήση ο Θεός, γιατί εξήντα χρόνια, παιδί μου, Καλόγηρος, συνέχεια έλεγα *Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησον με*.

Έλεγε επίσης:

- Εγώ θα λειτουργώ πια στον Παράδεισο. Εσύ να [//36] κάνης ευχή από εδώ, και εγώ θα έρχωμαι κάθε χρόνο να σε βλέπω. Εάν εσύ θα καθίσης στο Κελλί αυτό, εγώ θα έχω χαρά, αλλά όπως ο Θεός θέλει, παιδί μου. Σου έχω και κουμπάνια, για τρία χρόνια κονσέρβες, και μου έδειχνε, δίπλα, έξι μικρά κουτιά σαρδέλες και άλλα τέσσερα κουτιά καλαμάρια, που τα είχε φέρει κάποιος από καιρό, και έμειναν στην ίδια θέση, όπου τα είχε αφήσει ο επισκέπτης τότε. (Για μένα αυτές οι κονσέρβες δεν έφθαναν ούτε για μια εβδομάδα).

Ξανά επανελάμβανε ο Γέροντας:

- Εμείς, παιδί μου, θα έχουμε ακριβή αγάπη εις αιώνας αιώνων, και θα έρχωμαι κάθε χρόνο να σε βλέπω, και τα μάτια του έτρεχαν δάκρυα συνέχεια.

Είναι αλήθεια ότι εκείνες οι δέκα τελευταίες ημέρες, που παρέμεινα κοντά του, ήταν η μεγαλύτερη ευλογία του Θεού για μένα, γιατί βοηθήθηκα περισσότερο από κάθε άλλη φορά, αφού μου δόθηκε η ευκαιρία να τον ζήσω λίγο από κοντά και να τον γνωρίσω καλύτερα. Αυτό που μου έκανε μεγαλύτερη εντύπωση ήταν το πόσο στα ζεστά είχε πάρει το θέμα της σωτηρίας της ψυχής! Δίπλα από το κρεβάτι του είχε έτοιμες επιστολές, για να τις ταχυδρομήσω, μόλις πεθάνη, σε γνωστούς του Επισκόπους, για να τον μνημονεύουν. Επίσης μου έδωσε εντολή να φέρω Επίσκοπο

να τον διαβάση στον τάφο και να τον αφήσω εκεί – να μη του κάνω την εκταφή – μέχρι την Δευτέρα Παρουσία του Χριστού.

Είχα ειδοποιήσει εν τω μεταξύ στο Μοναστήρι ότι είναι πια στα τελευταία του ο Παπα-Τύχων, και ήρθε ο Πατήρ Βασίλειος, για να τον ετοιμάσουμε. Έβλεπες πια σιγά-σιγά να σβήνη ο Γέροντας, σαν το κανδήλι, που τελειώνει το λάδι από την κούπα και μένει λίγο στο φιτίλι, και κάνει τις τελευταίες του αναλαμπές.

Έτσι μας έφυγε η αγιασμένη του ψυχή και μας άφησε το σώμα του και ένα μεγάλο κενό. Τον ετοιμάσαμε οι [//37] δυο μας και ειδοποιήσαμε το πρωί και τους άλλοςυ Πατέρες, και του διάβασαν την νεκρώσιμη ακολουθία οι γνωστοί του Ιερείς με ευλάβεια. Μας άφησε πόνο, φυσικά, στις ψυχές μας με τον αποχωρισμό του, γιατί η παρουσία του έπαιρνε πόνο και σκορπούσε παρηγοριά. Τώρα πια ο Γέροντας θα μας επισκέπτεται εκείνος από τον Ουρανό και θα μας βοηθάη περισσότερο. Άλλωστε, το είχε υποσχεθή ο ίδιος: «Εγώ θα έρχωμαι κάθε χρόνο να σε βλέπω».

Πέρασαν τρία χρόνια ολόκληρα, χωρίς να μου παρουσιασθή, και αυτό με έβαλε σε λογισμούς: «Μήπως έσφαλα σε κάτι;» Μετά από τρία χρόνια μου έκανε την πρώτη του επίσκεψη. Εάν εννούσε ο Γέροντας ότι το «… κάθε χρόνο» θα άρχιζε μετά από τα τρία χρόνια, αυτό με παρηγορεί, γιατί έτσι δεν ήμουν εγώ αιτία σ' αυτό το θέμα.

Η πρώτη λοιπόν φορά ήταν στις 10 Σεπτεμβρίου 1971, βράδυ, μετά το μεσονύκτιο. Ενώ έλεγα την ευχή, βλέπω ξαφνικά τον Γέροντα να μπαίνη στο κελλί! Πετάχτηκα και του έπιασα τα πόδια και τα φιλούσα με ευλάβεια. Δεν κατάλαβα όμως πώς ξεγαντζώθηκε από τα χέρια μου και, καθώς έφευγε, τον είδα να μπαίνη στο Ναό, και εξαφανίστηκε. Φυσικά, τα χάνει κανείς εκείνη την ώρα, όταν συμβαίνουν τέτοια γεγονότα. Ούτε και μπορεί να τα εξηγήση αυτά με την λογική, γι' αυτό και λέγονται θαύματα. Άναψα αμέσως το κερί, γιατί μόνο το κανδήλι είχα αναμμένο, όταν συνέβη αυτό, για να σημειώσω στο ημερολόγιο την ημέρα αυτή που μου είχε παρουσιασθή ο Γέροντας, για να το θυμάμαι. Όταν είδα ότι ήταν η ημέρα που είχε κοιμηθή ο Γέροντας (10^{η} Σεπτεμβρίου), πολύ λυπήθηκα και ελέγχθηκα, που μου πέρασε τελείως απαρατήρητη εκείνη η ημέρα. Πιστεύω να με συγχώρησε ο καλός Πατέρας, γιατί εκείνη την ημέρα, από το φώτισμα μέχρι το ηλιοβασίλεμα, είχα επισκέπτες στο Καλύβι και [//38] είχα κουραστή και ζαλιστή και ξεχάστηκα τελείως. Αλλιώς, κάτι θα έκανα για να βοηθηθώ ο ίδιος και να δώσω λίγη χαρά στον Γέροντα με ολονύκτια προσευχή.

Δεν ξέρω εάν είχε παρουσιασθή σε άλλον, πριν από την πρώτη αυτή επίσκεψη που μου έκανε. Στο Κελλί μου πάντως είχε παρουσιασθή και σ' έναν άγνωστο Μοναχό (πρώην Καρακαλληνό), στον Πατέρα Ανδρέα, ως εξής:

Είχε έρθει στο Κελλί μου, για να τον εξυπηρετήσω σε κάτι που ήθελε. Φυσικά, ούτε με γνώριζε ούτε και εγώ τον γνώριζα. Περίμενε λοιπόν έξω από το Κελλί μου, κάτω από την ελιά, γιατί νόμιζε ότι απουσιάζω. Εγώ ήμουν μέσα στο εργαστήρι και δεν ακουγόμουνα, γιατί βερνίκωνα εικονάκια. Όταν τελείωσα, έψαλα το *Άγιος ο Θεός* και βγήκα έξω. Μόλις με είδε ο Πατήρ Ανδρέας, ξαφνιάστηκε και μου διηγήθηκε με θαυμασμό το εξής γεγονός:

«Ενώ περίμενα κάτω από την ελιά, είχαν κλείσει τα μάτια μου, αλλά τις αισθήσεις μου τις είχα. Βλέπω, λοιπόν, έναν Γέροντα να βγαίνη από εκείνα τα δενδρολίβανα και να μου λέη:

- Ποιόν περιμένεις;

Και εγώ του απήντησα:

- Τον Πατέρα Παΐσιο.

Ο Γέροντας του είπε:

- Εδώ είναι, και έδειχνε με το δάκτυλο προς το κελλί.

» Εκείνη την στιγμή που έδειχνε, άκουσα να ψέλνης το *Άγιος ο Θεός* και βγήκες έξω. Αυτός, Πάτερ Παΐσιε, θα είναι κανένας Άγιος, γιατί τους καταλαβαίνω. Έχω ιδεί και άλλες φορές τέτοια!»

Τότε του διηγήθηκα μερικά για τον Γέροντα και του είπα ότι εκεί στα δενδρολίβανα είναι ο τάφος του. Είχα φυτέψει γύρω-γύρω δενδρολίβανα, τα οποία είχαν μεγαλώσει, και δεν διακρινόταν ο τάφος, για να μη πατιέται το Λείψανο του, μια που μου έδωσε εντολή να μη του κάνω εκταφή.

[//39] Νομίζω ότι από τα λίγα αυτά που ανέφερα και από τα λίγα που έγραψα γύρω από την ζωή του σεβαστού Γέροντος, πολλά θα καταλάβουν όσοι έχουν εσωτερικά βιώματα. Φυσικά, όσοι ζούνε ταπεινά και στην αφάνεια μπορούν να καταλάβουν πόσο αδικούνται οι Άγιοι, με το να βλέπουμε μόνο τις εξωτερικές αρετές των Αγίων – όσες δεν κρύβονται – και αυτές μόνο να γράφουμε, ενώ ο πνευματικός πλούτος των Αγίων, μας είναι σχεδόν άγνωστος. Αυτά τα λίγα, συνήθως, που έχουμε από τους Αγίους ή τους ξέφυγαν, διότι δεν μπόρεσαν να τα κρύψουν, ή τους ανάγκαζε η μεγάλη τους αγάπη να κάνουν αυτή την πνευματική ελεημοσύνη.

Φυσικά, μόνο ο Θεός γνωρίζει τα πνευματικά μέτρα των Αγίων. Ούτε και οι ίδιοι οι Άγιοι τα γνώριζαν, διότι οι Άγιοι μόνο τις αμαρτίες τους μετρούσαν και όχι τα πνευματικά τους μέτρα. Έχοντας λοιπόν υπ' όψιν μου το άγιο αυτό τυπικό των Αγίων, που δεν αναπαύονται στους ανθρώπινους επαίνους, προσπάθησα να περιοριστώ στα απαραίτητα γεγονότα.

Πιστεύω ότι είναι ευχαριστημένος και ο Παπα-Τύχων και δεν θα παραπονεθή, όπως παραπονέθηκε σ' αυτόν ο φίλος του Γερο-Σιλουανός, όταν είχε γράψει για πρώτη φορά τον Βίο του ο Πατήρ Σωφρόνιος. Είχε παρουσιασθή τότε ο Γερο-Σιλουανός στον Παπα-Τύχωνα και του είπε:

- Αυτός ο ευλογημένος Πατήρ Σωφρόνιος πολλά εγκώμια μου έγραψε· δεν το ήθελα.

Γι' αυτό φυσικά είναι και Άγιοι. Επειδή απέφευγαν την ανθρώπινη δόξα, τους δόξασε ο Θεός.

Οι ευχές του Παπα-Τύχωνα και όλων των γνωστών και αγνώστων Αγίων να μας βοηθάνε στα δύσκολα χρόνια που περνάμε. Αμήν.

(Ακολουθεί η προσευχή του Γέροντα, που είχε γράψει με πολύ πόνο και πολλά δάκρυα και την έστελνε στις [//40] πονεμένες ψυχές της Ρωσίας σαν βάλσαμο από το Περιβόλι της Παναγίας).

«Δόξα εις τον Γολγοθά του Χριστού».

Ω θείε Γολγοθά, αγιασμένε με το αίμα του Χριστού! Σε παρακαλούμε, πες μας πόσες χιλιάδες αμαρτωλών με την Χάρη του Χριστού, την μετάνοια και τα δάκρυα καθάρισες και γέμισες τον νυμφώνα του Παραδείσου; Ω! Με την αγάπη Σου την άρρητη, Χριστέ Βασιλιά, με την Χάρη Σου όλα τα ουράνια παλάτια γέμισες από

μετανοούντας αμαρτωλούς. Συ και εδώ κάτω όλους ελεείς και σώζεις. Και ποιος μπορεί αντάξια να Σε ευχαριστήση, έστω κι αν είχε Αγγελικό νουν; Αμαρτωλοί, ελάτε γρήγορα. Ο Άγιος Γολγοθάς είναι ανοικτός και ο Χριστός εύσπλαγχνος. Προσπέσετε προς Αυτόν και φιλήσετε τα άγια Του πόδια.

Μόνον Αυτός σαν εύσπλαγχνος μπορεί να γιατρέψη τις πληγές σας! Ω, θα είμαστε ευτυχείς, όταν ο πολυεύσπλαγχνος Χριστός μας αξιώση με μεγάλη ταπείνωση και φόβο Θεού και καυτά δάκρυα να πλύνωμε τα πανάχραντα Του πόδια και με αγάπη να τα φιλήσουμε! Τότε ο Χριστός εύσπλαγχνος θα ευδοκήση να πλύνη τις αμαρτίες μας και θα μας ανοίξη τις πόρτες του Παραδείσου, όπου με μεγάλη χαρά, μαζί με τους Αρχαγγέλους και Αγγέλους, τα Χερουβείμ και τα Σεραφείμ και με όλους τους Αγίους, αιώνια θα δοξάζωμεν τον Σωτήρα του κόσμου, τον γλυκύτατο Ιησού Χριστό, τον Αμνό του Θεού μαζί με τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα, την Ομοούσιο και αδιαίρετο Τριάδα.

Ιερομόναχος Τύχων – Άγιον Όρος

Γράφτηκε ο Βίος του Γέροντα στις 26 Μαΐου, μνήμη του Αγίου Αποστόλου Κάρπου, το 1977, στο Σταυρονικητιανό Κελλί «Τίμιος Σταυρός». Δόξα σοι ο Θεός!

Μοναχός Παΐσιος

[//41]

Ο Γερο-Ευλόγιος (ο υποτακτικός του Χατζη-Γεώργη)

Πάνω από τις Καρυές, προς το Βατοπέδι, είναι το Κελλί του Αγίου Γεωργίου «Φανερωμένου». Εκεί ασκήτευαν έξι «Χατζη-Γεωργιάτες» με Γέροντα τον μεγαλύτερο παραδελφό τους, Γερο-Ευλόγιο. Αργότερα δε, είχαν προστεθή άλλοι δύο αδελφοί στην Συνοδία τους, ο Πατήρ Παχώμιος και ο Πατήρ Γεώργιος, και έγιναν εγγόνια του Χατζη-Γεώργη.

Χαίρεται κανείς, όταν βλέπη αυτή την αγία Πατερική συνέχεια και θεία μετάδοση της Καλογερικής, από τους Οσίους Παππούδες στον Όσιο Πατέρα Χατζη-Γεώργη, και από τον Πατέρα στα παιδιά και στα εγγόνια! Αφίζει, φυσικά, να γράψη πολλά γι' αυτούς, όπως και για τον Γέρο-Ευλόγιο. Επειδή όμως έγραψε και ένας Πατέρας από την Σιμωνόπετρα, πατριώτης του, γι' αυτό εγώ θα περιοριστώ μόνο σ' ένα περιστατικό από το τέλος της ζωής του, πώς πάλευε με τους δαίμονες μέχρι τα βαθιά του γεράματα ο αθλητής του Χριστού Γερο-Ευλόγιος!

Όταν είχε γεράσει πια ο Γέροντας, αφού είχε περάσει τα εκατό του χρόνια, καθόταν σ' έναν καναπέ και έλεγε συνέχεια την ευχή. Μια μέρα λοιπόν οι δύο υποτακτικοί του, ο Πατήρ Παχώμιος και ο Πατήρ Γεώργιος, είχαν πάει να μάσουν ελιές, και ο Γέροντας έκλεισε την πόρτα και ακουμπισμένος στον καναπέ έλεγε την ευχή. Για μια στιγμή άκουσε πολύ θόρυβο μέσα στο κελλί του και διέκοψε την ευχή. Όρμησαν τότε επάνω του τριάντα δαίμονες, τον πέταξαν κάτω στο πάτωμα και τον έδειραν γερά. Φυσικά, δεν μπορούσε να σηκωθή πια το Γεροντάκι μετά από τόσο πολύ ξύλο! Όταν έγινε μεσημέρι, γύρισαν οι Πατέρες από την δουλειά και φώναζαν τον Γέροντα να τους ανοίξη την πόρτα. Αλλά πού να ακούση το [//42] καημένο Γεροντάκι και πώς να σηκωθή στην κατάσταση που βρισκόταν. Ο Πατήρ Γεώργιος, ανήσυχος,

πέρασε από ένα παραθυράκι, άνοιξε την πόρτα, και προχώρησαν και οι δύο Πατέρες με αγωνία στο κελλί του Γέροντα. Αλλά τι να ιδούν; Τον Γερο-Ευλόγιο πεσμένο στο πάτωμα, χτυπημένο και να τους λέη ψύχραιμα:

- Ακούς! Τριάντα δαίμονες μαζεύτηκαν, για να με δείρουν! Δεν ήταν ένας και δύο!

Στο κελλί του είχε έναν ξύλινο Σταυρό κρεμασμένο και μπροστά του συνήθως προσευχόταν. Κάποτε, την ώρα που προσευχόταν, ήρθε ένας διάβολος από το παράθυρο, για να πειράξη τον Γέροντα.

Βλέπει ξαφνικά ο Γερο-Ευλόγιος τον Σταυρό να ξεκρεμιέται μόνος του, να πλησιάζη τον διάβολο, και να εξαφανίζεται αμέσως ο έξω από εδώ. Μετά είδε πάλι τον Σταυρό μόνο του να ξανακρεμιέται στην θέση του.

Έτσι αγωνιζόταν ο Γερο-Ευλόγιος μέχρι τα εκατόν οκτώ του χρόνια. Και αφού ωρίμασε πια πνευματικά και έπρεπε να αναχωρήση απ' αυτή την ζωή για την αιώνια με τον πνευματικό του πλούτο, έλαβε πληροφορία από τον Θεό να ετοιμασθή και να ετοιμάση και τα Καλογέρια του, δίνοντας τις τελευταίες του συμβουλές μαζί με την ευχή του:

- Εγώ, Καλογέρια μου, φεύγω πια, πηγαίνω κοντά στον Άγιο Αντώνιο. Αργότερα θα έρθετε κι εσείς εκεί κοντά, στον Παράδεισο. Εσύ, Πάτερ Γεώργιε, θα ζήσης ογδόντα χρόνια.

Ζήτησε μετά και κοινώνησε και ανεπαύθη εν Κυρίω ο ευλογημένος του Θεού Ευλόγιος στις 11-4-1948.

Ο Πατήρ Γεώργιος λοιπόν, όταν έκλεισε τα ογδόντα, έλεγε:

[//43] – Εφέτος θα πεθάνω· έτσι μου είπε ο Γέροντας.

Ο γιατρός βλέποντας την δυνατή κράση του, του έλεγε:

- Εσύ θα ζήσης άλλα τριάντα χρόνια.

Μόλις έκλεισε τα ογδόντα ο Πατήρ Γεώργιος, έκλεισε και τα μάτια του, και όλοι θαύμασαν!

Ο Γερο-Παχώμιος (ο υποτακτικός του Γερο-Ευλόγιου και εγγονός του Χατζη-Γεώργη)

Όπως και για τον Γερο-Ευλόγιο, έτσι και για τον ευλογημένο υποτακτικό του, τον Πατέρα Παχώμιο, θα αναφέρω και γι' αυτόν κάτι από το τέλος της ζωής του, και οι ευλαβείς αγωνιστές, που έχουν αγνούς λογισμούς, θα καταλάβουν την εξαγνισμένη ψυχή του Γερο-Παχώμιου!

Τρεις μέρες λοιπόν πριν από τον θάνατο του, ημέρα Πέμπτη, ο Γερο-Παχώμιος κάλεσε τον Πατέρα Γεώργιο και του λέει:

- Κάνε αγάπη, Πάτερ Γεώργιε, και πήγαινε στην Κολετσού να αγοράσης ψάρια για την Πανήγυρη του Αγίου Γεωργίου, που έχουμε την Δευτέρα. Να αγοράσης όμως

αυτή την φορά πολλά ψάρια, γιατί θα έχετε δυο Πανηγύρια εσείς. Εγώ θα γιορτάσω στον Ουρανό με τον Άγιο Γεώργιο· δεν θα είμαι μαζί σας.

Πηγαίνει αμέσως στην Κολετσού ο Πατήρ Γεώργιος, φέρνει τα ψάρια και τα ετοιμάζει, για να μη χαλάσουν.

Την Παρασκευή ο Γερο-Παχώμιος στέλνει πάλι τον Πατέρα Γεώργιο να καλέση τους Πατέρες για την Πανήγυρη και του λέει:

- Να πης στους Πατέρες να κανονίσουν και τις δουλειές [//44] τους, γιατί θα έχουν δυο Πανηγύρια: την κηδεία μου με το μνημόσυνο, και την επομένη την μνήμη του Αγίου Γεωργίου.

Ο Πατήρ Γεώργιος το ανήγγειλε στους Πατέρες, όπως του είπε ο Γερο-Παχώμιος. Το Σάββατο το πρωί τον έστειλε να ειδοποιήση τον Παπα-Δημήτρη να έλθη να τον κοινωνήση. Μόλις είδε τον Ιερέα, άρχισε να ψέλνη χαρούμενος *Του Δείπνου σου του μυστικού* και, μόλις κοινώνησε, είπε «Δόξα τω Θεώ!» Ασπάσθηκε μετά τους Πατέρες που βρίσκονταν κοντά του, και έφυγε για τους Ουρανούς η αγιασμένη του ψυχή το έτος 1974, στις 22 Απριλίου.

Την Κυριακή έγινε η κηδεία και το μνημόσυνο με την τράπεζα της μιας Πανήγυρης, και την Δευτέρα γιόρτασαν τον Άγιο Γεώργιο, κι έγινε το δεύτερο Πανηγύρι. Ο Πατήρ Παχώμιος όμως γιόρτασε με τον Άγιο Γεώργιο στον Ουρανό, όπως είπε, και χόρτασε από τα κάλλη του Παραδείσου και μέθυσε από το πνευματικό κρασί της αγάπης του Θεού μαζί με τον Άγιο Γεώργιο.

Ο Καλός Θεός να αξιώση και εμάς να γευθούμε λίγο απ’ αυτό. Αμήν.

Ο Αναχωρητής του Άθωνα, Πατήρ Σεραφείμ

Ένας ευλαβής νέος από την Αθήνα, από πλούσια οικογένεια, είχε χάσει την μητέρα του από βαριά αρρώστια και όλως ξαφνικά πέθανε και ο πατέρας του μετά από λίγο διάστημα. Ο θάνατος των γονέων του τον συγκλόνισε πολύ, και αυτό έγινε αιτία να φιλοσοφήση την ματαιότητα του κόσμου τούτου. Μοιράζει λοιπόν όλη του την περουσία στους φτωχούς, αφήνει το μεγάλο του εμπορικό [//45] κατάστημα στους υπαλλήλους του και έρχεται στο Άγιον Όρος.

Περνώντας από την Νέα Σκήτη, γνώρισε τον Παπα-Νεόφυτο που έμενε στην Καλύβη του Αγίου Δημητρίου, όπου φιλοξενήθηκε και εξομολογήθηκε. Ο Παπα-Νεόφυτος του διηγήθηκε πολλά για τους Ασκητάς, και άναψε πολύ ο θείος πόθος, όταν άκουσε για τους Αναχωρητάς στην κορυφή του Άθωνα. Ζήτησε μετά ευλογία από τον Παπα-Νεόφυτο να τον δεχτή στην Συνοδία του, να καρή Μοναχός, και μετά να του δώση ευλογία να ασκητέψη ψηλά στον Άθωνα. Ο Παπα-Νεόφυτος, επειδή τον είδε πολύ ταπεινό και ευλαβή, τον δέχθηκε, αλλά τον κράτησε με τα λαϊκά και τον προετοίμαζε πνευματικά, αθόρυβα, πέντε χρόνια, χωρίς να γνωρίζουν οι άλλοι τον ιερό σκοπό του νέου, ο οποίος απέφευγε ακόμη και τις συναντήσεις με τους Πατέρες της Σκήτης. Αφού λοιπόν εκπαιδεύτηκε πνευματικά πέντε χρόνια, τον έκανε Μοναχό ο Γέροντας, τον ονόμασε Σεραφείμ και του έδωσε την ευχή του να ασκητέψη ψηλά στον Άθωνα, χωρίς να βλέπη άνθρωπο.

Μετά από τρία χρόνια ήρθε μια φορά, όπως μου διηγήθηκε ο Παπα-Διονύσιος, ο παραδελφός του, και τους διηγόταν τους πειρασμούς που συνήντησε στις αρχές, πώς τον απειλούσαν οι δαίμονες συνέχεια. Μια νύχτα μάλιστα του πέταξαν μια παλιά λαμαρίνα, που είχε μπροστά από την σπηλιά του, για να εμποδίζη λίγο τον πολύ αέρα και την βροχή. Ο Πατήρ Σεραφείμ όχι μόνο δεν ταράχτηκε, αλλά χαμογελώντας είπε στους δαίμονες:

- Θεός συγχωρέσοι! Καλά κάνατε, γιατί εγώ είχα ασχημύνει την σπηλιά με την λαμαρίνα που έβαλα.

Είχε εμφανισθή άλλη μια φορά μετά από πέντε χρόνια ο Πατήρ Σεραφείμ, και ο Παπα-Νεόφυτος του είχε δώσει ένα Αρτοφόριο με Άγιον Άρτο, και έφυγε πάλι για την κορυφή του Άθωνα και δεν ξαναφάνηκε πια.

[//46] Ο Πατήρ Σεραφείμ έγινε Άγγελος «Σεραφείμ»! Πώς να μη πετάξη, αφού όλα τα πέταξε για τον Χριστό! Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Ο άγνωστος Αναχωρητής (μάλλον ένας από τους αφανείς Αναχωρητάς του Άθωνα)

Όταν είχα έρθει στο Άγιον Όρος για πρώτη φορά, το 1950, ανεβαίνοντας από τα Καυσοκαλύβια για την Αγία Άννα, είχα χάσει τον δρόμο· αντί να πάρω τον δρόμο για την Σκήτη της Αγίας Άννης, προχώρησα για την κορυφή του Άθωνα. Αφού βάδισα αρκετά, κατάλαβα ότι πάω ψηλά και έψαχνα να βρω κανένα μονοπάτι να βγω σύντομα. Επάνω λοιπόν σ' αυτή την αγωνία μου, ενώ παρακαλούσα την Παναγία να με βοηθήση, ξαφνικά μου παρουσιάζεται ένας Αναχωρητής με φωτεινό πρόσωπο – θα ήταν γύρω στα εβδομήντα χρόνια – που έδειχνε από την ενδυμασία του να μην είχε επαφή με ανθρώπους. Φορούσε ένα ζωστικό σαν από καραβοπάνι, αλλά πολύ ξεθωριασμένο και κατατρυπημένο. Τις δε τρύπες τις είχε πιασμένες με ξύλινα σουβλιά, όπως πιάνουν οι γεωργοί τα τρύπια σακιά, όταν δεν έχουν σακοράφα και σπάγγο. Είχε επίσης έναν τουρβά δερμάτινο, ξεθωριασμένο και τις τρύπες πιασμένες πάλι με τον ίδιο τρόπο. Στον δε λαιμό του είχε μια χονδρή αλυσίδα, που κρατούσε ένα κουτί μπροστά στο στήθος του. Φαίνεται είχε κάτι το ιερό!

Πριν λοιπόν τον ρωτήσω εγώ, μου είπε εκείνος:

- Παιδί μου, δεν πάει για την Αγία Άννα αυτός ο δρόμος, και μου έδειξε το μονοπάτι.

Απ' όλο το παρουσιαστικό του φαινόταν Άγιος!

[//47] Ρώτησα μετά τον Ερημίτη:

- Πού μένεις, Γέροντα;

Κι εκείνος μου απήντησε:

- Κάπου εδώ, και μου έδειχνε την κορυφή του Άθωνα.

Επειδή είχα περιπλανηθή δεξιά και αριστερά, ψάχνοντας να βρω Γέροντα να με πληροφορή εσωτερικά, είχα ξεχάσει και τι ημέρα είναι και πόσο έχει ο μήνας. Ρώτησα λοιπόν τον Ερημίτη και μου είπε ότι ήταν Παρασκευή. Μετά έβγαλε ένα μικρό σακουλάκι δερμάτινο, το οποίο είχε μέσα κάτι ξυλάκια με χαρακιές, και από τις χαρακιές που είδε, μου είπε πόσο είχε ο μήνας. Πήρα μετά την ευχή του, προχώρησα

από το μονοπάτι που μου έδειξε και βγήκα στην Σκήτη της Αγίας Άννης. Ο νους μου όμως συνέχεια γύριζε στο φωτεινό πρόσωπο του Αναχωρητού, που ακτινοβολούσε.

Αργότερα, όταν είχα ακούσει ότι υπάρχουν στην κορυφή του Άθωνα δώδεκα Αναχωρηταί – άλλοι έλεγαν επτά – είχα μπη σε λογισμούς και το είχα διηγηθή σε έμπειρους Γεροντάδες αυτό που είδα, οι οποίοι μου είπαν:

- Θα ήταν και αυτός ένας από τους Οσίους Αναχωρητάς που ζουν στην αφάνεια στην κορυφή του Άθωνα!

Ο Ιερομόναχος Άνθιμος, ο δια Χριστόν σαλός

Ο Πατήρ Άνθιμος πατρίδα είχε την Σόφια της Βουλγαρίας, όπου και εφημέρευε σαν έγγαμος Ιερεύς σε ενορία. Μετά τον θάνατο της πρεσβυτέρας του, γύρω στα 1841, ήρθε στο Περιβόλι της Παναγίας και φυτεύθηκε σαν καλός βολβός, όπως θα ιδούμε πιο κάτω, και άνθισε και ευωδίασε.

[//48] Η πρώτη του μετάνοια ήταν η Ι. Μονή της Σίμωνος Πέτρας, όπου εκάρη Μοναχός. Μετά όμως που άρχισε να κάνη τον δια Χριστόν σαλό, να κρύβη τον εσωτερικό του πλούτο, είχε κάνει μετάνοια και όλον τον Άθωνα, γιατί συνέχεια γύριζε στην έρημο και έμενε άλλοτε σε σπηλιές και άλλοτε σε κουφάλες δένδρων. Κατά καιρούς δε, εμφανιζόταν στην Ι. Μονή του Αγίου Παντελεήμονος (το Ρωσικό), γιατί εκεί καταλάβαινε τις ακολουθίες, που γίνονταν στα Ρωσικά. Συνήθως κρυβόταν στο Νάρθηκα του Ναού και από εκεί παρακολουθούσε. Όταν έβλεπε όμως κανέναν Πατέρα να τον παρακολουθή και να τον προσέχη με ευλάβεια, άρχιζε να κάνη ανοησίες ή να παραμιλάη μόνος του και πολλές φορές να κάνη και αστεία και έτσι τος χαλούσε τον λογισμό. Παρέμενε δε στην Μονή ανάλογα, άλλοτε λίγες ημέρες και άλλοτε περισσότερες, και μετά εξαφανιζόταν πάλι στον Άθωνα, τελείως μόνος του, δύο ή τρεις μήνες, και ξανά εμφανιζόταν στον Άγιο Παντελεήμονα, το Ρωσικό.

Στην αρχή της θείας τρέλας, επί πέντε χρόνια, φορούσε ένα παλιό ράσο και μετά μπαλωμένα. Αργότερα κατέληξε να φοράη ένα παλιό τσουβάλι, στο οποίο άνοιγε μια τρύπα στην κορυφή, για να βγάζη το κεφάλι του, και δυο για τα χέρια του και έτσι πια εμφανιζόταν παντού. Γι' αυτόν τον λόγο και τον ονόμασαν «Τσουβάλντη». Αλλά και αυτό ακόμη το τσουβάλι το προφύλαγε, όταν γύριζε μέσα στο δάσος, για να μη σχιστή, και έσχιζε το κορμί του στα κλαριά. Όσοι φυσικά δεν είχαν βάθος εσωτερικό, αλλά έκριναν εξωτερικά, τον έλεγαν παλαβό. Αλλά ο Πατήρ Άνθιμος τους προβλημάτιζε, όταν τους έλεγε τους λογισμούς που είχαν. Έτσι οικοδομούσε πνευματικά αυτούς που είχαν καλή διάθεση, αποκαλύπτοντας τους λογισμούς τους.

Βλέπει κανείς τους δια Χριστόν σαλούς, επειδή έχουν πολλή ταπείνωση, να έχουν και πολλή καθαρότητα, [//49] δηλαδή πνευματική διαύγεια, και έτσι γνωρίζουν και τις καρδιές των ανθρώπων αλλά ακόμη και τα Μυστήρια του Θεού. Έτσι και ο Πατήρ Άνθιμος, ο οποίος την δική του καθαρή καρδιά την είχε σκεπασμένη με ένα παλιό τσουβάλι!

Στο Μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονος, όταν πήγαινε, δεν έμπαινε μέσα, αλλά έμενε και αυτός εκεί που έμεναν οι εργάτες της Μονής και στην ίδια τράπεζα

των εργατών καθόταν να φάη. Ο Ηγούμενος της Μονής φαίνεται κάτι πληροφορήθηκε και είπε στον διακονητή Μοναχό να φροντίζη τον Γέροντα Ασκητή, Πατέρα Άνθιμο. Έκτοτε ο Διακονητής, ο τραπεζάρης των εργατών, τον είχε σε ευλάβεια και τον βοηθούσε και τον παρακολουθούσε. Έτσι απέκτησε και ιδιαίτερη εμπιστοσύνη και μπορούσε να καταλάβη και ορισμένες απ' τις κρυφές αρετές του.

Μια από τις μεγάλες του αρετές ήταν και το χάρισμα που είχε στο θέμα της νηστείας· μπορούσε να νηστεύη πολλές μέρες! Κάποτε είχε πάει στο Ρωσικό Μοναστήρι, πριν την νηστεία των Αγίων Αποστόλων, πολύ εξαντλημένος, και ο Διακονητής τον δέχθηκε με πολλή χαρά και του ετοίμασε να φάη. Ο Γέροντας άρχισε να τρώη, ενώ ο Διακονητής, που υπηρετούσε, μπαινοέβγαινε και κοίταζε τον Γέροντα, που έτρωγε συνέχεια, και τον κατέκρινε: «Τέτοιος ξηραμένος και αδύνατος Μοναχός μπορούσε να φάη τόσο πολύ!» Έτσι συγχυσμένος από αυτούς τους λογισμούς της κατακρίσεως ο Τραπεζάρης έφυγε για το κελλί του. Ο Πατήρ Άνθιμος, αφού τελείωσε το φαγητό του, πήγε και κάθισε στην πόρτα του κελλιού του αδελφού. Βλέποντας τον φίλο του πως ήταν συγχυσμένος από αυτούς τους λογισμούς, τον λυπήθηκε και, για να τον βοηθήση, αναγκάστηκε να του αποκαλύψη την αιτία, ώστε να είναι προσεκτικός για τους άλλους, να μη κατακρίνη, αλλά και εμείς οι άλλοι να ωφεληθούμε από αυτό [//50] και να προσέχουμε την κατάκριση. Παίρνοντας τον λοιπόν από το χέρι, τον ρώτησε:

- Μήπως ξέρεις, αδελφέ μου, τι θα πη ταπεινοφροσύνη;

Ο αδελφός από συστολή του απήντησε:

- Όχι, δεν ξέρω.

Τότε ο Γέροντας του είπε:

- Η ταπεινοφροσύνη συνίσταται σε τούτο: στο να μην κατακρίνης κανέναν, αλλά να λογιάζης τον εαυτό σου χειρότερο από όλους. Να, μόλις τώρα πλανέθηκες και με κατέκρινες, επειδή έφαγα πολύ. Αλλά δεν ήξερες πόσες μέρες δεν έχω φάει καθόλου. Θυμάσαι, όταν ήμουν εδώ τελευταία και έφαγα:

Ο αδελφός απήντησε:

- Θυμάμαι, Πάτερ. Εδώ μαζί μας ήσουν την Κυριακή του Θωμά και έφαγες, αλλά από τότε δεν σε είδα.

Ο Γέροντας του είπε:

- Ε, βλέπεις πόσες μέρες δεν έχω φάει;[1] Εσύ όμως με κατέκρινες, επειδή έφαγα πολύ. Αδελφέ μου, τα θεία χαρίσματα είναι διάφορα. Στον καθένα μας κάτι δίνεται από τον Θεό. Να, σ' εμένα ο Θεός έδωσε την δύναμη να υποφέρω το κρύο και την πείνα. Μήπως θα μπορούσες να βαστάς κι εσύ τόσο; Μπορείς να ταπεινωθής, να βγάλης το ζωστικό, και να πάμε ως το γειτονικό Μοναστήρι, και μ' αυτά τα ρούχα να περάσης τον χειμώνα στην κορυφή του Άθωνα; Αλλά κι εσύ σαν ψάλτης, πώς ψάλλεις στον Θεό; Οι σκέψεις σου βρίσκονται περισσότερο αλλού, στον περισπασμό, παρά στον Θεό. Άκουσε κι εμένα πώς θα ψάλω.

Ο Πατήρ Άνθιμος σήκωσε τα χέρια του στον Ουρανό και με δυνατούς λυγμούς έψαλε *Αλληλούια*, και δάκρυα [//51] πολλά έρρεαν συνέχεια από τα μάτια του. Ο Τραπεζάρης τα έχασε και ένιωσε μεγάλη συντριβή. Έπειτα είπε ο Γέροντας στον Μοναχό:

---

[1] Δηλαδή είχε να φάη από την Κυριακή του Θωμά μέχρι την νηστεία των Αγίων Αποστόλων!

- Βλέπεις, αδελφέ μου, μην κατακρίνης κανέναν, διότι δεν ξέρεις εσύ, σε ποιόν δίνεται κάποιο χάρισμα, αλλά πρόσεξε περισσότερο τον εαυτό σου.

Ο αδελφός έβαλε μετάνοια στον Γέροντα και ζήτησε συγχώρεση θαυμάζοντας την προόραση του Γέροντα. Από τότε και μετά ο Γερο-Άνθιμος άρχισε να εμπιστεύεται όλο και περισσότερα στον Τραπεζάρη.

Κάποιος άλλος αδελφός, μια άλλη φορά, γελάστηκε από τα προσχήματα του Πατρός Άνθιμου και έλεγε μέσα του: «Τι προορατικός είναι αυτός; Μήπως όλοι οι προορατικοί τόσο πολύ τρώνε;» Ο Γέροντας διακρίνοντας τους λογισμούς του τον κάλεσε κοντά του και του είπε:

- Συ, αδελφέ, θέλεις μεν να γίνης Μοναχός, οι λογισμοί σου όμως τρέχουν πάντα στη Ρωσία. Λοιπόν, να πας εκεί, να εκπληρώσης την επιθυμία σου, αλλά θα επανέλθης πίσω πάλι και τότε θα αξιωθής να γίνης Μοναχός.

Τα λόγια του Γέροντα εκπληρώθηκαν με κάθε ακρίβεια. Πράγματι, ο αδελφός αυτός πλανέθηκε από τους λογισμούς και έφυγε από το Μοναστήρι και επέστρεψε στη Ρωσία. Αλλά μετά από ένα χρόνο γύρισε πάλι πίσω στο Άγιον Όρος και εκάρη Μοναχός στο ίδιο Μοναστήρι.

Ο Τραπεζάρης είχε σε μεγάλη ευλάβεια τον Πατέρα Άνθιμο – τον είχε για Άγιο – αλλά φοβόταν να του εκφράση τον θαυμασμό του, ξέροντας ότι δεν του άρεζαν οι έπαινοι. Μια μέρα που ήλθε πάλι ο Γέροντας, ο Τραπεζάρης χάρηκε και του ετοίμασε να φάη, αλλά ο ίδιος, από ευλάβεια προς αυτόν, δεν ήθελε να καθίση μαζί του. Για [//52] να μη δώση όμως αφορμή, και το προσέξη αυτό ο Γέροντας, άρχισε να πηγαίνη εδώ και εκεί στην τράπεζα. Σαν τέλειωσε το φαγητό ο Πατήρ Άνθιμος, σηκώθηκε από την τράπεζα και είπε:

- Εντάξει, εντάξει! Στάσου! Ο Θεός να σε ελεήση και να σε στερεώση.

Ένας από τους Ρώσους Ιερομονάχους διηγήθηκε στον αδελφό πως κυριευμένος από νοσταλγία για την πατρίδα του, μια μέρα, έβαλε τον λογισμό να φύγη από το Άγιον Όρος και να επιστρέψη στη Ρωσία. Και ενώ σκεφτόταν αυτό, ξαφνικά μπήκε μέσα στο κελλί του ο Πατήρ Άνθιμος – ο οποίος προηγουμένως δεν ήταν εκεί – και του είπε:

- Η Μητέρα του Θεού με έστειλε να σου πω, παπά, να μην πας στη Ρωσία, γιατί άμα βγης από την έρημο στον κόσμο, τότε θα πέσης στην αμαρτία.

Έναν καιρό ο Πατήρ Άνθιμος ησύχασε στα ύψη του Άθωνα για αρκετό χρονικό διάστημα. Ο αδελφός, ο Τραπεζάρης, πολύ ανησύχησε και προσευχήθηκε στον Θεό να πληροφορήση τον Γέροντα να έλθη στην Μονή, για να τον ωφελήση πνευματικά. Του έλεγε δε ο λογισμός του: «Ίσως τώρα ο Γέροντας στην έρημο να έχη αποκάμη από τους κόπους του, κι εγώ, αν ήταν εδώ, θα τον οικονομούσα με λίγη τροφή, θα του έκανα ένα τσάι».

Την άλλη μέρα, το πρωί, ο Γέροντας ήλθε στο Μοναστήρι και είπε στον φίλο του χαριτολογώντας:

- Ορίστε, κατά την επιθυμία σου ήλθα από τον Άθωνα, κατάκοπος και με πόδια κομμένα από τις πέτρες. Το τσάι σου αξίζει τέτοιον κόπο!

Ο αδελφός είδε την προόραση του και του ζήτησε συγχώρεση για τον κόπο που του προξένησε.

[//53] Κάποτε ο ίδιος αδελφός είχε μια βαριά λύπη και ακηδία και προσευχήθηκε στον Θεό να στείλη τον φίλο του Πατέρα Άνθιμο να τον παρηγορήση. Δεν πέρασαν λίγες ώρες, και φάνηκε μπροστά του ο Πατήρ Ανθιμος. Ο θλιβόμενος αδελφός βλέποντας τον, πολύ χάρηκε και ρώτησε:

- Πώς έγινε, Πάτερ, και ήρθες ακριβώς στην ώρα της ανάγκης μου;

Ο Γέροντας χαμογελώντας του απήντησε:

- Εσύ ήθελες να με δης και παρακάλεσες τον Θεό γι' αυτό, και ήρθα.

Μια άλλη φορά στον Άγιο Παντελεήμονα, το Ρωσικό, την παραμονή της πρώτης Οκτωβρίου, που τελείται ολονύκτια αγρυπνία εις τιμήν της Αγίας Σκέπης της Υπεραγίας Θεοτόκου, ο Πατήρ Άνθιμος, μόλις έφθασε στο Μοναστήρι, παρά λίγο να ξεψυχήση. Όταν συνήντησε τον γνωστό του αδελφό, του είπε:

- Αυτή την νύχτα βρισκόμουν κοντά στο Μοναστήρι του Ζωγράφου, στην έρημο, και προσευχόμουν όρθιος, πάνω σε μια πέτρα. Την ώρα της προσευχής είδα την Μητέρα του Θεού να κατεβαίνη από τον Ουρανό στο Μοναστήρι σας. Καθώς ήμουν γεμάτος χαρά σ' αυτή την οπτασία, βιάστηκα να 'ρθω, για να Την βρω εδώ, ώστε να σκεπάση με το μαφόριο Της και εμένα τον αμαρτωλό μαζί με τους τιμώντας Αυτήν δούλους. Αλλά, μόλις ξεκίνησα από τον τόπο εκείνο για να τρέξω εδώ, ξαφνικά, φάνηκε ένα φίδι, πετάχτηκε με οργή επάνω μου και με δάγκωσε δυνατά στο πόδι. Εννόησα όμως ότι αυτό το εμπόδιο ήταν από φθόνο του μισόκαλου και δεν έδωσα σημασία στο δάγκωμα, αλλά βιαζόμουν να φθάσω στο Μοναστήρι σας.

Ο αδελφός κοίταξε το πόδι του, και πράγματι το τραύμα από το δάγκωμα ήταν σοβαρό. Η μεγάλη αγάπη [//54] του Γέροντα για τον Θεό τον είχε κάνει πια αναίσθητο στα σωματικά παθήματα.

Το έτος 1862, στον Άθωνα, ο χειμώνας ήταν ψυχρός και χιονώδης. Εκείνον τον καιρό ο Πατήρ Άνθιμος ήταν στα ύψη του Άθωνα, στην βαθιά έρημο, και ζούσε στην κουφάλα ενός δένδρου. Πολύ χιόνι έπεσε και τον απέκλεισε εντελώς, τόσο ώστε ήταν αδύνατο να βγη απ' εκεί. Σαράντα έξι μέρες πέρασε εκεί χωρίς ψωμί. Σχεδόν πάντοτε, πριν την χειμωνιάτικη εποχή, βρισκόταν πιο κοντά στο Μοναστήρι. Οι Γέροντες στο Ρωσικό έμαθαν ότι σε τέτοιον ψυχρό και χιονώδη χειμώνα ο Πατήρ Άνθιμος δεν ήταν κοντά τους και άρχισαν να ανησυχούν γι' αυτόν. Στο τέλος των σαράντα έξι ημερών ο Γέροντας έφθασε στο Μοναστήρι τελείως εξηντλημένος και ξυλιασμένος. Ο αδελφός, όταν τον είδε ξαφνικά, φώναξε από την χαρά του:

- Αχ, Πάτερ, εσύ είσαι; Κι εμείς απελπισθήκαμε πως δεν θα σε ξαναδούμε. Αλλά πού ήσουν όλον αυτόν τον καιρό;

- Ε, μέσα σε μια κουφάλα καθόμουν, απήντησε ο Γέροντας με χαμόγελο.

- Και τι είχες εκεί να φας, Πάτερ; Ρώτησε ο αδελφός.

- Αδελφέ μου, Βίκτωρ, πόσα έπαθα από τους δαίμονας και από το ψύχος, για όλα αυτά μόνο ο Θεός ξέρει. Αλλά ο Άγιος Ιωάννης ο Βαπτιστής εμφανίσθηκε και με έσωσε από τον θάνατο.

Έναν καιρό ο Γέροντας Άνθιμος για πέντε μήνες δεν είχε έλθει στο Ρωσικό. Οι Μοναχοί της Μονής δεν γνώριζαν την αιτία. Ανησυχούσαν και είχαν πολλούς λογισμούς: «Μήπως κάποιος τον είχε στενοχωρήσει κ.λπ.». Ο Πνευματιός της Μονής ήξερε έναν Ησυχαστή, [//55] στον οποίο ο Πατήρ Άνθιμος είχε εμπιστοσύνη, και τον παρεκάλεσε να μάθη την αιτία. Ο Ησυχαστής ρώτησε τον Πατέρα Άνθιμο, κι εκείνος απήντησε:

- Όσο με επαινούν εκεί και θα με τιμούν σαν Άγιο, δεν θα πηγαίνω … Την τελευταία φορά, όταν ήμουν εκεί, ένας από τους Ιερομονάχους έπεσε στα πόδια μου και είπε: «Προσεύχεσθε, Άγιε Πάτερ, για μένα τον αμαρτωλό να σωθώ δι' ευχών σας …» Βλέπεις; Πώς μπορώ τώρα να πάω εκεί, αφού με τιμούς σαν Άγιο;

Μετά από αυτό ο Πατήρ Άνθιμος πήγαινε κάπως κρυφά στο Μοναστήρι και εμπιστευόταν στον Πατέρα Βίκτωρα μερικά μυστικά γύρω από την ζωή του, επάνω στις συζητήσεις τους.

Μια φορά πάλι που τον είχε επισκεφθή, και ο Πατήρ Βίκτωρ του ετοίμαζε τον τράπεζα, του είπε ο Γέροντας:

- Ο Άγιος Ιωάννης ο Ελεήμων επισκέφθηκε το Μοναστήρι σας εχθές

Εκείνη την ημέρα ήταν Κυριακή, και κατά την συνήθεια ήρθαν Ερημίτες, Σκητιώτες και αρκετοί λαϊκοί, οι οποίοι έφαγαν στην τράπεζα, και μετά τους έδωσαν και ευλογία.

Ο Πατήρ Άνθιμος πουθενά δεν είχε μόνιμη κατοικία, αλλά ολόκληρο το Άγιον Όρος ήταν κατοικία του. Στα τελευταία χρόνια της ζωής του έμενε κοντά στο Μοναστήρι του Ζωγράφου, το Βουλγαρικό, και πολλές φορές βοηθούσε στο κτίσιμο, σε επιδιορθώσεις της Μονής – κουβαλούσε πέτρες και νερό.

Τον Αύγουστο του 1867, ο μεγάλος Ασκητής για τελευταία φορά επισκέφθηκε το αγαπητό του Μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονος, το Ρωσικό. Μπήκε μέσα στην Μονή και πηγε αμέσως στον ξενώνα. Εκεί συνήντησε τον φίλο του Πατέρα Βίκτωρα και του μιλούσε πολλή [//56] ώρα, νουθετώντας τον πώς να νικήση τους πονηρούς λογισμούς και τα πάθη. Στο τέλος του είπε κατ' ευθείαν:

- Τώρα δεν θα έλθω πια εδώ, επειδή σύντομα θα πεθάνω.

Πράγματι, έτσι έγινε. Στο τέλος του Νοεμβρίου του ιδίου χρόνου ήλθε στην Μονή του Ζωγράφου και εκεί έπεσε άρρωστος. Τον έβαλαν στο Νοσοκομείο της Μονής, στο οποίο έμεινε για δώδεκα μέρες.

Την 9η Δεκεμβρίου του 1867 ο Πατήρ Άνθιμος άφησε το Περιβόλι της Παναγίας, όπου αγωνίστηκε φιλότιμα, και ανεπαύθη πια εν Κυρίω. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

(Σημ. Η βιογραφία του Οσίου Πατρός Ανθίμου είχε δημοσιευθή στο βιβλίο «Σύγχρονοι Αθωνίτες Ασκητές» έκδοση 9η, Μόσχα 1900, σελ. 31-40. Την συντόμευσα

κάπως, χωρίς να αλλοιώσω τα γραφτά του Ιερομονάχου Αρσενίου. Το έκανα με καλή διάθεση, για να μη παρερμηνεύσουν ορισμένα του Οσίου Πατέρα).

Ο Πατήρ Δανιήλ, ο θαυμαστός

Στην εποχή του Χατζη-Γεώργη περίπου ζούσε και ο θαυμαστός Πατήρ Δανιήλ, ο οποίος έκανε και αυτός θαύματα από αρχάριος ακόμη στην Καλογερική. Εκείνη την εποχή είχε εντυπωσιάσει πολύ τους ευλαβείς προσκυνητάς, και είχαν δημοσιεύσει μάλιστα ορισμένα θαύματα του σε θρησκευτικά περιοδικά ευλαβείς Ρώσοι.

Αυτά τα λίγα λοιπόν που έμαθα για τον Άγιο Πατέρα και ωφελήθηκα πολύ, θέλω να τα γράψω για να ωφεληθούν και άλλες ψυχές.

Όπως πληροφορήθηκα, η καταγωγή του ήταν από την Ελλάδα, και ήρθε στο Άγιον Όρος γύρω στην Ελληνική [//57] Επανάσταση, κατά το 1821. Ο ευλαβής νέος μετά από το προσκύνημα του στην Παναγία την «Πορταΐτισσα» της Ι. Μονής Ιβήρων, πέρασε και από την Μεγίστη Λαύρα, προσκύνησε και τον Άγιο Αθανάσιο και έκανε θερμή προσευχή να τον οδηγήση η Παναγία να βρη ενάρετο Γέροντα, για να υποταχθή, να γίνη Μοναχός. Πήρε λοιπόν τον δρόμο μετά ξένοιαστος και προχωρούσε με εμπιστοσύνη στον Θεό. Όταν πέρασε και την Κερασιά και προχωρούσε για την Αγία Άννα, πήρε άλλο μονοπάτι και βγήκε στο Κελλί του Αγίου Αρτεμίου. Ο Γέροντας εκεί ήταν πολύ ευλαβής και μεγάλος αγωνιστής, προικισμένος με πολλές αρετές, γι’ αυτό και τον ανέπαυσε.

Οι άλλοι Πατέρες από τα γύρω Κελλιά, που έβλεπαν τον νεαρό δόκιμο να αγωνίζεται ίσια με τον Γέροντα του, ανησυχούσαν κάπως και έλεγαν στον Γέροντα να τον προσέχη λίγο και να τον οικονομάη, γιατί είναι νέος και έπεσε απότομα στην άσκηση. Αλλά ο Γέροντας έλεγε:

- Μην ανησυχήτε, γιατί ξέρω τι άνθρωπο έχω.

Μέσα σε λίγο διάστημα ο νέος έγινε Μοναχός και ονομάσθηκε Δανιήλ. Έφτασε δε σε πνευματικά μέτρα, γιατί ήταν αγνός όχι μόνο στο σώμα και στην ψυχή αλλά και στο νου, διότι πάντα είχε καλούς λογισμούς, και στην καρδιά του την καθαρή κατοικούσε ο Χριστός.

Κάποτε, λοιπόν, είχαν ανάψει τον φούρνο, για να ψήσουν ψωμί και να κάνουν παξιμάδι. Εκεί που σκόρπιζε τα αναμμένα κάρβουνα με το σεντράκι (μακρύ ξύλο, που έχει στην άκρη ένα γυριστό σίδερο), για να πυρωθή όλος ο φούρνος εξ ίσου, από την πολλή φωτιά κάηκε το ξύλο, και έμεινε το σίδερο μέσα στον αναμμένο φούρνο. Ο Πατήρ το είπε αμέσως στον Γέροντα του, για να μη καθυστερήση ο φούρνος, και ο Γέροντας του απαντάει:

- Τι με κοιτάς; Κάνε τον Σταυρό σου και έμπα μέσα στον φούρνο να το βγάλης, να μην καθυστερούμε.

[//58] Ο Πατήρ Δανιήλ έκανε τον Σταυρό του και μπήκε μέσα στον αναμμένο φούρνο. Έπιασε το κοκκινισμένο σίδερο με τα χέρια του, χωρίς να κάνη ούτε το παραμικρό έγκαυμα και χωρίς να καή μια τρίχα από τα γένια του! Το σπουδαιότερο δε απ’ όλα ήταν, που ούτε καν του πέρασε λογισμός ότι κάτι έκανε!

Άλλη φορά πάλι, ένας Γέροντας από τα γειτονικά Κελλιά, «τα Βλάχικα», είχε αρρωστήσει και στην πάθηση του εύρισκε λίγη ανακούφιση από τα αγγουράκια τα λίγο πικρά. Όταν είχε έρθει ο χειμώνας, του ξαναπαρουσιάσθηκαν πάλι οι πόνοι από την ίδια αρρώστια, και κατέβηκε στον Άγιο Παύλο, μήπως βρη στο Μοναστήρι έστω τουρσί από αγγουράκια να δοκιμάση για τους πόνους του, αλλά δυστυχώς δεν βρήκε. Έτσι, στενοχωρημένος και πονεμένος, ανέβαινε τον ανήφορο από την Αγία Άννα για τον Σταυρό. Ενώ ήταν χειμώνας, και δεν υπήρχε ούτε τουρσί από αγγουράκια, του παρουσιάζεται ο Πατήρ Δανιήλ ξαφνικά, του αφήνει μπροστά του έξι-επτά αγγουράκια φρέσκα και φεύγει αμέσως! Ο ασθενής Γέροντας θαύμασε και δόξασε τον Θεό και, μόλις έφαγε, θεραπεύτηκε μια για πάντα. Αυτή την φορά ο Πατήρ Δανιήλ έφερε αγάπη, ευλογία, από θερμή χώρα πολύ μακρινή! (Εκείνη την εποχή δεν υπήρχαν θερμοκήπια στην Ελλάδα).

Ένας άλλος πάλι Γέροντας από τα «Βλάχικα» Κελλιά ερχόταν με βαρυχειμωνιά από την Αγία Άννα για το Κελλί του. Μόλις ξεμύτισε στην κορυφή, τον τύλιξε η χιονοθύελλα, και αναγκάστηκε να γυρίση λίγο πίσω, για να πιάση μια άκρη σ' έναν βράχο, γιατί είχε νυκτώσει και δεν τον έπαιρνε η ώρα να επιστρέψη στην Αγία Άννα. Εκτός τούτου χιόνιζε συνέχεια και φυσούσε αέρας δυνατός. Εκεί λοιπόν που είχε ακουμπήσει στον βράχο και τουρτούριζε, για μια στιγμή, την νύχτα, ένιωσε κάποιον [//59] να τον έχη αγκαλιασμένο και αισθάνθηκε πολύ ζεστά, αφού τον πήρε και γλυκός ύπνος. Τότε βλέπει τον Πατέρα Δανιήλ να τον έχη αγκαλιασμένο με πολλή αγάπη. Το πρωί που φώτισε, ξύπνησε από τον γλυκό του ύπνο και σηκώθηκε να φύγη, γιατί είχε σταματήσει η χιονοθύελλα. Τι να ιδή όμως! Παντού ήταν χιόνια, ενώ εκεί στον βράχο είχαν λιώσει από την θεϊκή εκείνη ζεστασιά που σκόρπισε ο Πατήρ Δανιήλ! Το Γεροντάκι θερμάνθηκε και πνευματικά και χαρούμενο πήγε στο Κελλί του δοξάζοντας τον Θεό. Ο δε Πατήρ Δανιήλ θερμαινόταν συνέχεια από την αγάπη του Χριστού. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Ο Γερο-Κοσμάς, ο Παντοκρατορινός (ο Αμπελικός)

Ο Γερο-Κοσμάς γεννήθηκε στο Αγγελοχώρι της Θράκης το 1897. Το κοσμικό του όνομα ήταν Κλεάνθης, και η ζωή του ήταν καλογερική και από τον κόσμο. Ασκήτευε στο κτήμα του κάνοντας παρόμοια εργασία (ήταν κηπουρός). Εργαζόταν και εκεί την αγάπη πάλι για τους άλλους και μάζευε συνέχεια αγάπη από τον Χριστό. Έκανε δηλαδή πολλές ελεημοσύνες και βοηθούσε συνήθως εκείνους που είχαν τάση να κλέβουν, όταν είχαν ανάγκη, για να τους προφυλάξη από το θανάσιμο αμάρτημα της κλοπής και από άλλα χειρότερα …

Μια φορά, ένας μικρός, ο οποίος μου το διηγήθηκε μεγάλος πια, πήγε στον κήπο του, για να αγοράση κηπουρικά και μετά να αγοράση και άλλα πράγματα από τα καταστήματα. Μόλις έφθασε στον κήπο, τι να ιδή! Τα χρήματα τα είχε χάσει. Άρχισε να κλαίη ο μικρός και να φέρνη κακές σκέψεις και λύσεις, γιατί φοβόταν το γερό ξύλο που τον περίμενε από την μάνα του.

[//60] Αφού τον καθησύχασε τον μικρό ο τότε Κλεάνθης, του λέει:

- Θυμάσαι, παιδί μου, πόσα χρήματα σου έδωσε η μάνα σου και τι σου είπε να αγοράσης;

- Ναι, απήντησε ο μικρός.

Του έδωσε λοιπόν τα κηπουρικά, του έδωσε και τα ρέστα και του λέει:

- Μη στενοχωρήσαι καθόλου, αλλά να προσέχης άλλη φορά.

Τέτοια και άλλα έκανε στον κόσμο, όταν ζούσε στην πατρίδα του.

Γύρω στα 1914 έφυγε από τον κόσμο και άφησε τον αδελφό του και τον κήπο του και ήλθε στο Περιβόλι της Παναγίας να αγωνιστή μαζί με πνευματικούς αδελφούς. Εκάρη Μοναχός το 1915. Παρέμεινε δε στην Ι. Μονή Σταυρονικήτα μέχρι το 1924 και, με την αλλαγή του Ημερολογίου, έφυγε τον επόμενο χρόνο και κοινοβίασε στην Ι. Μονή του Παντοκράτορος. Εκεί παρακάλεσε τους Πατέρες να μένη έξω της Μονής, στην Αμπελικιά που ήταν κοντά στην μετάνοια του. Είχε ασκητέψει και σε άλλα μέρη του Αγίου Όρους μέχρι το 1939. Αλλά από το 1939 και στην συνέχεια αγωνιζόταν πια στην Αμπελικιά. Όλη μέρα δουλειά και ευχή αδιάλειπτη. Το σώμα του το είχε τελείως παραμελημένο, διότι όλη την προσπάθεια του την είχε στρέψει στην επιμέλεια της ψυχής του. Τα ρούχα του ήταν λασπωμένα από τον ιδρώτα και το χώμα. Σε μία άκρη στο πάτωμα είχε κάτι παλιές κουβέρτες, όπου πλάγιαζε, οι οποίες είχαν τόσο πολύ χώμα, που, εάν έριχνες σπορίδια, θα φύτρωναν.

Ενώ εργαζόταν πολύ σκληρά και αγωνιζόταν και στα πνευματικά φιλότιμα, περνούσε με λίγη λιτή τροφή, χόρτα, κανένα ξηρό καρπό και παξιμάδι. Τα χρήματα που δίνουν στα Ιδιόρρυθμα για τα διακονήματα, από τα [//61] οποία συντηρούνται οι Πατέρες, ο Γερο-Κοσμάς δεν τα έπαιρνε και τους έλεγε:

- Να τα κρατήστε, Γεροντάδες, θα τα πάρω αργότερα όλα μαζεμένα.

Εκείνοι νόμιζαν ότι θα τα έπαιρνε στα γεράματα του, αλλά ο Γερο-Κοσμάς εννούσε στην άλλη ζωή. Επίσης τις «κουμπάνιες», δηλαδή τα τρόφιμα κ.λπ., που του έδινε η Μονή, τα μοίραζε ευλογία στα Γεροντάκια της Καψάλας. Εάν κανένα Γεροντάκι δεν τα δεχόταν, την άλλη φορά που θα πήγαινε ο Γερο-Κοσμάς του έλεγε:

- Γέροντα, σου έφερα μερικά πράγματα για πούλημα· και του τα έδινε σχεδόν δωρεάν.

Έτσι, του ανέπαυε τον λογισμό, και τα ελάχιστα εκείνα χρήματα τα έδινε σε άλλον ευλογία. Με αυτές τις επαφές με τους Πατέρες βοηθιόταν και ο ίδιος πνευματικά από τις συμβουλές τους. Άλλες επαφές δεν είχε, εκτός όταν εκκλησιαζόταν και κοινωνούσε. Τον έβλεπε κανείς πάντοτε κάτω από τα κλήματα να καθαρίζη τις αγριάδες και με την αδιάλειπτη ευχή να καθαρίζη με δάκρυα την ψυχή του. Ήταν κοντούλης και ηλιοκαμένος, αλλά έλαμπε φορές-φορές το πρόσωπο του. Αυτό το είδα με τα μάτια μου, αλλά και άλλοι Πατέρες μου το είπαν. Την τελευταία φορά που τον είδα, μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση, γιατί, την ώρα που τον ρωτούσα για κάτι, άστραψε πάλι το πρόσωπο του πιο πολύ, και με θάμπωσε ο Γερο-Κοσμάς!

Αυτή ήταν και η τελευταία συνάντηση.

Το 1970, στις 13 Απριλίου, πέταξε από το Περιβόλι της Παναγίας σαν Άγγελος στους Ουρανούς ο Γερο-Κοσμάς από το Αγγελοχώρι της Θράκης. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

[//62]

Ο Παπα-Φιλάρετος, ο Ηγούμενος της Ι. Μ. Κωνσταμονίτου

Οι Πατέρες της Ι. Μονής Κωνσταμονίτου πολλά έχουν, φυσικά, να γράψουν για τον Άγιο Γέροντα τους, διότι τον έζησαν από κοντά πολλά χρόνια. Από μακριά εγώ λίγα γνώριζα, αλλά θα ήταν αδικία, εάν δεν ανέφερα καθόλου τον Άγιο Γέροντα, διότι διακρινόταν για τις αρετές του ανάμεσα στους άλλους Πατέρες και Ηγουμένους της εποχής του και ήταν ξακουστός.

Κάποτε, λοιπόν, είχε επισκεφθή την Ι. Μονή Κωνσταμονίτου ένας έφεδρος Αξιωματικός, κατά το 1950. Ο Παπα-Φιλάρετος τον φώναξε από μακριά με το όνομα του και του είπε και μια περιπέτεια που είχε· τον συμβούλευσε και τον παρηγόρησε. Ο Αξιωματικός τάχασε! Είχε συγκλονισθή από το διορατικό χάρισμα του Γέροντα και του είπε με ευλάβεια:

- Γέροντα, θα γίνω Μοναχός, μόλις απολυθώ.

Ο Πατήρ απήντησε:

- Να γίνης, παιδί μου, αλλά όχι σ’ αυτό το Μοναστήρι, γιατί θα σου συμβή πειρασμός μετά από τρία χρόνια με τον Γραμματέα.

Ο Γέροντας προέβλεπε και μετά από τρία χρόνια έναν πειρασμό που θα συναντούσε!

Όταν λοιπόν ο Αξιωματικός απολύθηκε από τον Στρατό, ο Παπα-Φιλάρετος τον συμβούλευσε και τον έστειλε σε άλλη Μονή, όπου και έγινε Μοναχός. Αλλά κάθε μήνα πήγαινε και συμβουλευόταν τον άγιο Γέροντα. Μια μέρα που τον είχε επισκεφθή, τον βρήκε καθισμένο σε μια άκρη του κελλιού του τον Παπα-Φιλάρετο να πιάνη το κεφάλι του. Ο Πατήρ Ανανίας (ο πρώην Αξιωματικός) με πόνο τον αγκάλιασε και τον ρώτησε:

- Τί έχεις, Γέροντα; Τί έπαθες;

[//63] Και ο Γέροντας απήντησε στενοχωρημένος:

- Τέκνον μου, Ανανία, ουδένα πειρασμό είχα σήμερα, εγκατάλειψις Θεού!

Ο Αθλητής του Χριστού Παπα-Φιλάρετος ήθελε να παλεύη κάθε μέρα με τους πειρασμούς, για να στεφανώνεται από τον Χριστό!

Άλλη φορά πάλι, είχε ιδεί έναν λαϊκό και του λέει:

- Ε, κακομοίρη μου, εσύ δεν πάσχεις από σωματική αρρώστια. Άδικα καταξοδεύτηκες στους γιατρούς. Εσένα ο σερσέμης[2] σε βασανίζει.

Εκείνος του είπε:

- Κάνε προσευχή, Γέροντα, να απαλλαχτώ.

Και ο Παπα-Φιλάρετος του απήντησε:

- Θα κάνω εγώ προσευχή, παιδί μου, αλλά και εσύ να νηστέψης, γιατί έτσι μόνο φεύγει το δαιμόνιο, με νηστεία και προσευχή· το είπε ο Χριστός μας.

Ο βασανισμένος άνθρωπος έκανε υπακοή και έγινε καλά με την νηστεία που έκανε ο ίδιος και την νηστεία και προσευχή του Αγίου Γέροντα.

---

[2] Ο δαίμονας.

Στα τελευταία του πια ο Παπα-Φιλάρετος είχε ωριμάσει πνευματικά και γνώριζε όχι μόνο τις καρδιές και τους λογισμούς των ανθρώπων, αλλά ακόμη και στις τσέπες τι είχαν!

Μια μέρα είχε περάσει από την Μονή Κωνσταμονίτου ένας Κληρικός, να πάρη την ευχή του Γέροντα και να τον συμβουλευθή. Ήθελε να μείνη στο Άγιον Όρος. Ο Παπα-Φιλάρετος, αφού του απήντησε στα θέματα που του ανέφερε, και σε άλλα, πριν να του τα πη ο Κληρικός, του είπε και τι να κάνη τα χρήματα που είχε στις τσέπες του, και το ποσό ακριβώς των χρημάτων που είχε! Ο [//64] Κληρικός τάχασε και δόξασε τον Θεό, που γνώρισε Γέροντα και στην εποχή μας σαν τους Γεροντάδες της παλαιάς εποχής!

Όταν πια γέρασε ο Παπα-Φιλάρετος, αρρώστησε λίγο, γιατί οι σωματικές του δυνάμεις τον είχαν εγκαταλείψει. Οι Πατέρες της Μονής από αγάπη τον ανάγκασαν να πάη σε Νοσοκομείο στην Θεσσαλονίκη, για να εξετασθή. Ο Γέροντας δεν κατάλαβε πώς βρέθηκε στο Νοσοκομείο, γιατί ήταν ζαλισμένος και από το ταξίδι, εκτός από την εξάντληση που είχε. Όταν συνήλθε, βλέπει για μια στιγμή να έρχωνται οι Νοσοκόμες και να τον πλησιάζουν. Ο Παπα-Φιλάρετος, μόλις τις είδε στα άσπρα ντυμένες και με εκείνα τα καπελάκια, νόμιζε ότι είναι Άγγελοι με φωτοστέφανα και από ευλάβεια έκρυβε το πρόσωπο του με το σεντόνι. Όλοι γύρω του τάχασαν και θαύμασαν για την καθαρότητα του Γέροντα! Ο Προηγούμενος Συμεών ο Φιλοθεΐτης ήταν και αυτός δίπλα του τότε, ο οποίος και μου το διηγήθηκε.

Τον μετέφεραν μετά στην Μετάνοια του, και ανεπαύθη εν Κυρίω. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Ο Γερο-Πέτρος (ο Πετράκης)

Ο Γερο-Πέτρος γεννήθηκε στην Λήμνο το 1891. Φαινόταν από φτωχιά μεν οικογένεια αλλά από σόι αρχοντικό. Γράμματα δεν ήξερε σχεδόν καθόλου, αλλά απέκτησε θείο φωτισμό από τους φιλότιμους σκληρούς αγώνες του. Από νεαρή ηλικία ζούσε καλογερικά ο κατά κόσμον Γεώργιος, αλλά το Μεγάλο Σχήμα το έλαβε μετά το τριακοστό έτος της ηλικίας του από έναν ευλαβή Γέροντα στον Όσιο Νείλο και πήρε το όνομα του Οσίου Πέτρου του Αθωνίτου.

[//65] Ο Πατήρ Πέτρος είχε φυσική απλότητα και πίστη μεγάλη, τα οποία βλέπει κανείς από τα πρώτα χρόναι της πνευματικής του πορείας. Μου είχε διηγηθή κάποτε ότι, μόλις είχε γίνει Μοναχός, αρρώστησε ο Γέροντας του βαριά. Στενοχωρέθηκε φυσικά πολύ, γιατί ένιωθε σαν το μικρό παιδί που κινδυνεύει να χάση την μάνα του, ενώ ακόμη θηλάζει. Δεν χασομεράει όμως· πηγαίνει στο Ναό και με όλη την παιδική του απλότητα και ευλάβεια λέει στον Όσιο Νείλο:

- Να το ξέρης, Όσιε Νείλε, εάν δεν κάνης αμέσως καλά τον Γέροντα μου, το κανδήλι σου θα το αφήσω σβηστό.

Ω του θαύματος! Ο Γέροντας έγινε αμέσως καλά, σηκώθηκε και πήγε και αυτός στο Ναό να ευχαριστήση τον Άγιο και άναψε εκείνος τα κανδήλια. Έζησε αρκετά χρόνια ο Γέροντας του και τον βοήθησε πνευματικά.

Αργότερα που έμεινε μόνος του, είχε ταλαιπωρηθή λίγο στις αρχές, γιατί είχε επηρεασθή από μερικούς Μοναχούς, που είχαν λίγο αδιάκριτο ζήλο, και έριξε τα κοντάρια από τις σημαίες στην Μεγίστη Λαύρα εις ένδειξιν διαμαρτυρίας για τον Βασιλέα Γεώργιο Β' – γιατί έλεγαν ότι δήθεν είναι μασώνος – και δικάστηκε για την συκοφαντία από τις Αρχές του κράτους με τρία χρόνια εξορία στο νησί Σπιναλόγκα, για να υπηρετή τους λεπρούς. Είχε μετανιώσει όμως γι' αυτή την ενέργεια του, όπως μου έλεγε:

- Ενήργησα σαν κοσμικός, Πάτερ Παΐσιε, και όχι σαν Μοναχός. Πολύ βλάφτηκα πνευματικά το διάστημα της εξορίας, γιατί δεν μπορούσα να κάνω τα καλογερικά μου καθήκοντα.

Στην επιστροφή του από την εξορία συνταξίδευε με έναν Μοναχό, ο οποίος μου έλεγε ότι ο Πατήρ Πέτρος κήρυττε μετάνοια στον κόσμο και έλεγε:

- Πρέπει να μετανοήσουμε, γιατί ο Θεός θα μας τιμωρήση. [//66] Θα αφήση τους άθεους κομμουνιστάς να μας σφάξουν.

Είχε πληροφορηθή από τον Θεό το μεγάλο κακό που μας περίμενε εξ αμαρτιών μας, τον εμφύλιο σπαραγμό, μπροστά από χρόνια.

Όταν επέστρεψε στο Άγιον Όρος από την εξορία, δεν κάθισε στον Όσιο Νείλο, γιατί είδε μεγάλη κίνηση. Περνούσαν πολλοί άνθρωποι και δεν εύρισκε ησυχία. Ήρθε στα Κατουνάκια και έμεινε σ' ένα Καλύβι στην άκρη της Μικρής Αγίας Άννας. Το Καλυβάκι του δεν φαινόταν καθόλου από τον δρόμο ούτε πόρτα είχε, παρά ένα μακρύ ξύλο που το νόμιζαν για φράχτη. Οι Πατέρες γύρω του τον είχαν σε ευλάβεια, γιατί ήταν όλος ευλάβεια, και, επειδή ήταν κοντός και αδύνατος και με παιδική απλότητα και ευαισθησία, όλοι τον φώναζαν «Πετράκη». Όταν τον έβλεπε κανείς με το λεπτό και φωτεινό του πρόσωπο να σκύβη κάτω, όταν μιλούσε, πράγματι ήταν σαν ένα μικρό παιδί.

Τον παιδικό του αυτόν χαρακτήρα τον διετήρησε μέχρι τα εξήντα επτά του χρόνια, που ανεπαύθη.

Ενώ οι Πατέρες τον πλησίαζαν για να ωφεληθούν, εκείνος τους απέφευγε, γιατί ντρεπόταν και κοκκίνιζε. Όταν δεν μπορούσε να ξεφύγη, απαντούσε με λίγα λόγια αλλά πολύ φωτισμένα. Δυσκολευόταν να έχη επαφές με τους ανθρώπους, γι' αυτό κλεινόταν στο κελλί του και μιλούσε συνέχεια με τον Θεό, με την αδιάλειπτη προσευχή.

Όταν πήγαιναν οι Πατέρες και χτυπούσαν, δεν άνοιγε. Και όταν του άφηναν ευλογίες, τις άφηνε κι αυτές εκεί έξω, τις οποίες έβλεπαν σαπισμένες οι άλλοι, και άλλη φορά δεν του πήγαιναν τίποτα, αλλά τις πήγαιναν σε άλλους Πατέρες. Οι αδελφοί γύρω του έλεγαν στον Γερο-Πέτρο:

- Δεν κάνεις καλά που δεν δέχεσαι τις ευλογίες.

Και εκείνος απαντούσε:

[//67] – Ευλογημένε μου, δόξα τω Θεώ, εγώ έχω το αρκετό μου. Γιατί να τα στερήσω από άλλα Γεροντάκια που έχουν ανάγκη;

Με την πολλή του άσκηση ο Γέροντας είχε κόψει σχεδόν όλες τις ανθρώπινες ανάγκες και ζούσε πια σαν Άγγελος ένσαρκος και όχι τυπικά μόνο με το Σχήμα το Αγγελικό. Έκανε συνέχεια ενάτες. Έτρωγε δηλαδή μετά τον Εσπερινό ένα παξιμάδι και ασχολείτο με την ευχή και τις μετάνοιες μέρα-νύχτα. Ακόμη και στον ύπνο του

έλεγε την ευχή, και, όταν ξυπνούσε, συνεχιζόταν η επίλοιπη ευχή. Το μεν σώμα του, όταν πλάγιαζε λίγο, κοιμόταν, αλλά η ψυχή του γρηγορούσε και προσευχόταν. Η ευχή είχε γίνει πια αυτενέργητη, και πολλές φορές μου έλεγε:

- Ακούω και Αγγελικές ψαλμωδίες τόσο πολύ γλυκιές, που δεν μπορώ να σταθώ στα πόδια μου από εκείνη την ουράνια γλυκιά μελωδία.

Όλη αυτή η γλυκιά κατάσταση τον έτρεφε ψυχικά και σωματικά, γι' αυτό και δεν του χρειάζονταν πολλά πράγματα, για να συντηρηθή. Τα ελάχιστα που ήθελε τα εξοικονομούσε με το εργόχειρο του, διότι έπλεκε κομποσχοίνια ή μάζευε τσάι από τον Άθωνα, που το έδινε και έπαιρνε παξιμάδι.

Εάν επέμενε κανείς να του δώση καμιά ευλογία, θα την ανταπέδιδε διπλή με ευγενικό τρόπο· με τσάι του βουνού ή κομποσχοίνια.

Παρόλο που δεν οικονομούσε τον εαυτό του, και το δέρμα του είχε κολλήσει πια στα κόκκαλα του, εν τούτοις όμως έκανε μεγάλους αγώνες πνευματικούς και στην συνέχεια, και έβλεπε κανείς ολοφάνερα την Χάρη του Θεού, που τον δυνάμωνε. Κοιλιά πια δεν έβλεπες στον Γερο-Πέτρο αλλά λακκούβα. Όταν τύχαινε να ξεκουμπωθή λίγο στο στήθος του, μπορούσες να μετρήσης τα πλευρά του, που φαίνονταν σαν βέργες από ζουλιγμένο καλάθι.

Πολλούς Ασκητάς γνώρισα, αλλά στον Γερο-Πέτρο [//68] έβλεπε κανείς κάτι το διαφορετικό! Φαινόταν μια θεϊκή γλυκύτητα ζωγραφισμένη στο πρόσωπο του. Είχε γεμίσει πια η κυψέλη του η πνευματική, και ξεχείλιζε το πνευματικό του μέλι.

Όταν τον ρωτούσαν «πώς περνάς, Γέροντα, στο Κελλί σου», απαντούσε:

- Δόξα τω Θεώ, το Κελλί μου δεν το αλλάζω με όλα τα παλάτια του κόσμου, το γλυκό Κατούνι μου!

Έβγαινε συνήθως κάθε έξι μήνες από το «γλυκό Κατούνι του» (τα Κατουνάκια) και πήγαινε στα Μοναστήρια του Αγίου Όρους, για να δώση τα εργόχειρα του και να οικονομήση το παξιμάδι για την μισή χρονιά του. Καταλαβαίνετε, φυσικά, πόσο μεγάλο τουρβά θα είχε ο Γερο-Πέτρος και πόσο παξιμάδι έτρωγε σε έξι μήνες, που ήταν και η συνηθισμένη του μόνη τροφή!

Κάθε έξι μήνες λοιπόν θα περνούσε και από το Μοναστήρι, όπου έμενα, να με ιδή. Την τελευταία φορά που ήρθε, έλειπα δυστυχώς, και αυτός περίμενε έξω από το Μοναστήρι σε μια άκρη, γιατί ντρεπόταν να μπη μέσα. Το απόγευμα τον βρήκα να με περιμένη τέσσερις ώρες και, μόλις με είδε, έτρεξε επάνω μου σαν μικρό χαρούμενο παιδάκι, παρόλο που είχε τα διπλά μου χρόνια.

Πήγαμε μετά στο κελλί μου και, ενώ ήθελα να τον περιποιηθώ λίγο για να τον ξεκουράσω, δεν δέχτηκε και το απέφυγε με γλυκό τρόπο, για να μη με πληγώση. Μου ζήτησε λίγο ζεστό νερό και έβαλε δυο κλωνιά τσάι που είχε μαζί του και ήπιε. Όταν επέμεινα να φάη και κάτι άλλο, μου είπε:

- Πάτερ Παΐσιε, συγχώρεσε με, θέλω να ετοιμασθώ για να κοινωνήσω του Οσίου Πέτρου του Αθωνίτου στις 12 Ιουνίου. Εγώ ήρθα, για να σε χαιρετήσω και να συγχωρεθούμε, γιατί θα πεθάνω, γι' αυτό δεν μπορώ να σε πάρω υποτακτικό. Συγχώρεσε με, αφού θα πεθάνω.

Εμένα μου φάνηκαν παράξενα αυτά. Στα καλά καθούμενα, [//69] ενώ είναι καλά, να λέη ότι θα πεθάνη! Μετά όμως από όλη την συζήτηση και τις νουθεσίες του επί δυόμισι ώρες, άρχισα να το πιστεύω αυτό.

Επειδή τον έβλεπα όρθιο συνέχεια να με νουθετή, τον παρακάλεσα να καθίση. Εκείνος όμως δεν δέχθηκε και μου είπε: «Δεν πρέπει τον λόγο του Θεού να τον λέμε καθήμενοι», ενώ ήταν κατάκοπος, διότι είχε βαδίσει εννέα ώρες και μάλιστα φορτωμένος.

Αυτή την φορά τα εργόχειρα του θα τα έδινε, για να οικονομήση τα απαιτούμενα για τον ενταφιασμό του και να κάνη την τελευταία Θεία Λειτουργία στην Μετάνοια του, τον Όσιο Νείλο, να συγχωρεθή και να αποχαιρετήση για τελευταία φορά τους φίλους του, τους λίγους, φυσικά, που είχε και ήταν σκορπισμένοι στο Άγιον Όρος. Επειδή ήταν η τελευταία του επίσκεψη, μου είπε και περισσότερα πράγματα από κάθε άλλη φορά· ίσως και για να μου δώση περισσότερη χαρά και να μετριάση κάπως την μεγάλη μου λύπη, που θα τον έχανα πια. Πριν αρχίση να με νουθετή, τον είχα ρωτήσει για τις δυσκολίες του διακονήματος, που όλη την ημέρα σχεδόν βρισκόμουν με κοσμικούς και άκουγα, χωρίς να το θέλω, του κόσμου τις βρώμικες ιστορίες. Ο Γερο-Πέτρος μου απήντησε:

- Πάτερ Παΐσιε, εμείς να τα βλέπουμε με καλό λογισμό.

Είχε εξαγνισθή ο Γέροντας και όλα τα έβλεπε καθαρά, διότι δεν υπήρχε πια αμαρτία μέσα του, αλλά κατοικούσε ο Χριστός.

Τον είχα ρωτήσει και για ένα γεγονός, εάν ήταν από τον Θεό ή του πονηρού, για να με πλανέση, και μου απήντησε ότι ήταν από τον Θεό και στην συνέχεια μου είπε τα εξής:

- Πάτερ Παΐσιε, εγώ συνέχεια ζω τέτοιες καταστάσεις θείες. Εκείνη την ώρα που με επισκέπτεται η θεία Χάρις, η καρδιά μου θερμαίνεται γλυκά από την αγάπη [//70] του Θεού, και ένα φως παράξενο με φωτίζει εσωτερικά και εξωτερικά, αφού φωτίζεται και το κελλί μου. Βγάζω τότε το σκουφί μου και σκύβω ταπεινά το κεφάλι μου και λέγω στον Χριστό: «Χριστέ μου, χτύπησε με με το κοντάρι της ευσπλαγχνίας σου στην καρδιά μου». Τα μάτια μου τότε τρέχουν γλυκά δάκρυα συνέχεια από ευγνωμοσύνη και δοξολογώ τον Θεό. Το δε πρόσωπο μου το νιώθω να φωτίζη. Εκείνες τις ώρες, Πάτερ Παΐσιε, όλα σταματάνε, γιατί νιώθω πολύ κοντά μου τον Χριστό και δεν μπορώ πια να ζητήσω τίποτα, γιατί σταματάει και η προσευχή· το κομποσχοίνι δεν μπορεί να γυρίση.

Για να μη τον παρεξηγήσω και αφήσω το κομποσχοίνι, ενώ δεν είχα φθάσει σ' αυτή την ουράνια κατάσταση, μου είπε ένα περιστατικό:

- Το κομποσχοίνι, Πάτερ Παΐσιε, ποτέ δεν πρέπει να το αφήνουμε από τα χέρια μας, γιατί είναι το όπλο του Μοναχού και έχει μεγάλη δύναμη. Κάποτε είχα σταυρώσει με το κομποσχοίνι έναν δαιμονισμένο στις Καρυές και αμέσως ελευθερώθηκε ο άνθρωπος.

Το γεγονός αυτό το άκουσα και από τον παπα-Ευμένιο, ο οποίος ήταν παρών και το είδε. Ενώ ο Γερο-Πέτρος είχε απλωμένα τα κομποσχοίνια και το τσάι του βουνού στις Καρυές, για να τα πουλήση, είδε τον άνθρωπο που βασανιζόταν από το ακάθαρτο πνεύμα, χωρίς να μπορούν να τον βοηθήσουν οι άνθρωποι που ήταν γύρω του. Σηκώνεται σιγά-σιγά ο Γερο-Πέτρος και συμμαζεύει τα εργόχειρα του, τον πλησιάζει αθόρυβα, τον σταυρώνει με το κομποσχοίνι του και φεύγει γρήγορα, για να μη τον ιδούν. Οι άνθρωποι, σχεδόν όλοι, είδαν μόνο τον δαιμονισμένο ξαφνικά θεραπευμένον και δόξασαν μετά τον Θεό, όταν κατάλαβαν πως υπάρχουν Άγιοι και

στην εποχή μας! Τον μικρό όμως Όσιο Πέτρο δεν πρόλαβαν να τον ιδούν όλοι εκτός από δύο-τρεις.

Ο Γέροντας, φυσικά, ήταν άγνωστος σε πολλούς, [//71] γιατί δεν είχε επαφές, και προσπαθούσε να μένη άγνωστος, αλλά όλοι άκουγαν για τον Πετράκη! Εάν τύχαινε να τον συναντήση κανείς που τον γνώριζε και τον ρωτούσε για κάτι, του απαντούσε στα θέματα του με φωτισμένα παραδείγματα, λες και είχε μεταφράσει το Γεροντικό! (Διαφορετικά μεν παραδείγματα, αλλά με το ίδιο νόημα). Εύκολα, φυσικά, μπορούσε να τον παρεξηγήση κανείς, εάν δεν είχε βάθος Πατερικό. Έλεγε επί παραδείγματι: «Η προσευχή του ταπεινού τουμπάρει τον Θεό»! και εννούσε: «Η προσευχή του ταπεινού κάμπτει τον Θεό». Όπως επίσης για την νηστεία έλεγε: «Όταν δεν πέφτη νερό στη στερνούλα, ξηραίνεται, και ψοφάνε τα βατράχια». Δηλαδή ξηραίνεται το στομάχι, και πεθαίνουν τα πάθη. Όπως ανέφερα, είχε δικό του Γεροντικό.

Μεταξύ των άλλων αρετών, διακρινόταν για την πολλή του διάκριση. Επειδή είχαν κάπως οξυνθή τα Εκκλησιαστικά θέματα – βασικά του Εορτολογίου – είχε αποσυρθή από μία φανατική παράταξη και έκτοτε ερχόταν και στις Μονές. Όταν ερχόταν, για να με ιδή, παρακολουθούσε τις Ακολουθίες από τον Νάρθηκα. Όταν τον ρώτησα «γιατί δεν μπαίνεις μέσα στο Ναό», απήντησε:

- Για να μη σκανδαλίσω κανέναν, ευλογημένε μου. Εάν με ιδούν οι Ζηλωτές στο Νάρθηκα, θα πουν: «Κάποιον περιμένει ο Γερο-Πέτρος» και δεν θα σκανδαλιστούν. Εάν με ιδούν οι Πατέρες του Μοναστηριού στο Νάρθηκα, και αυτοί δεν θα σκανδαλιστούν, γιατί θα ιδούν που έχω και τον τουρβά μου στην άκρη.

Είχε ξεπεράσει τις ανθρώπινες μικρότητες, φανατισμούς κ.α., γιατί είχε φώτιση Θεού. Ήταν ζηλωτής με την καλή έννοια. Κοινωνούσε συνήθως μία φορά την εβδομάδα, εκτός εάν τύχαινε και εορτή στα ενδιάμεσα της εβδομάδος. Παρακολουθούσε δε και Θείες Λειτουργίες που γίνονταν στα γειτονικά Καλύβια και έπαιρνε μόνο το [//72] Αντίδωρο, για να παρακολουθήση και άλλη, και τότε έπαιρνε και Αγιασμό, όταν φυσικά δεν κοινωνούσε, αν και βρισκόταν σε αγία πνευματική κατάσταση και μπορούσε να κοινωνάη πιο συχνά.

Όπως ανέφερα, πάντα νήστευε, έκανε ενάτη κάθε μέρα, και τις Σαρακοστές τις περνούσε όλο με τριήμερα. Μόνο Σαββατοκύριακο έτρωγε δύο φορές και έκανε κατάλυση ελαίου. Τις δε ακολουθίες του τις έκανε με κομποσχοίνι, με ευχή, και συμπλήρωνε επτά ώρες, εκτός από τον κανόνα του, που ήταν επτακόσιες μεγάλες μετάνοιες και τριάντα τρία εκατοστάρια με μικρές μετάνοιες και Σταυρό. Απ᾽ όλα αυτά το ένα τρίτο ήταν για τον εαυτό του, γιατί τ᾽ άλλα δύο τρίτα ήταν μισά για τους ζώντας και μισά για όλους τους κεκοιμημένους. Εάν θα μάθαινε για κάποιον που περνάει καμιά δοκιμασία, θα έκανε ξεχωριστή προσευχή με μετάνοιες. Επίσης τις Ώρες, τον Εσπερινό και το Απόδειπνο τα έκανε και αυτά με το κομποσχοίνι. Με άλλα λόγια το εργόχειρο του ήταν η προσευχή.

Ενώ βρισκόταν σ᾽ αυτή την αγία κατάσταση ο Γερο-Πέτρος, είχε όμως τόσο πολλή ταπείνωση, που θεωρούσε τον εαυτό του αμαρτωλό, με πολλά πάθη. Την ώρα που διάβαζε το Ευαγγέλιο ο Παπάς, έβγαζε το σκουφάκι του και πλησίαζε στην Ωραία Πύλη και έσκυβε το κεφάλι του κάτω από το Ευαγγέλιο, για να του φύγου, όπως έλεγε, τα κακά πνεύματα.

Επειδή θεωρούσε πολύ τιποτένιο τον εαυτό του, γι' αυτό και δεν έπαιρνε υποτακτικό. Κάποτε που τον είχα παρακαλέσει πολύ, το δέχθηκε να με κρατήση υποτακτικό του, αλλά τότε δεν μου είχε δώσει ευλογία η Μονή. Όταν είχε έρθει ο Γερο-Πέτρος την τελευταία φορά και μου είπε ότι ετοιμάζεται για την άλλη ζωή και μου ζήτησε συγχώρεση, που δεν θα μπορέση να με πάρη υποτακτικό, γιατί θα πεθάνη, τότε κατάλαβα το θέλημα του Θεού, που [//73] κρυβόταν μέσα στο εμπόδιο από τους Γεροντάδες, αφού τον Γερο-Πέτρο θα τον έπαιρνε ο Θεός. Φαίνεται ότι δεν ήμουν άξιος να μένω με άγιο· και το ότι με αξίωσε ο Θεός να τον γνωρίσω, για να ωφεληθώ, και αυτό πολύ ήταν για την αμαρτωλότητα μου. Εάν με αξίωνε ο Θεός να τον έβλεπα, έστω από μακριά, στην άλλη ζωή, αυτό θα ήταν μία από τις μεγαλύτερες οικονομίες του Θεού.

Αξέχαστες θα μου μείνουν οι τελευταίες του συμβουλές με τον τελευταίο αποχαιρετισμό. Εδώ βλέπει κανείς το μεγαλείο του Θεού στους Αγίους Του, όπως και στον μικρό Όσιο Πέτρο, τον οποίο δεν τον ασπάσθηκαν νεκρό οι φίλοι του, αλλά πέρασε μόνος του από τους φίλους του, για να τον ασπασθούν ζωντανό τον «τελευταίον ασπασμόν».

Στην συνέχεια, πέρασε από τις Καρυές, πήρε τα απαιτούμενα για τον ενταφιασμό του και από εκεί πήγε στην Μετάνοια του, στον Όσιο Νείλο. Την επομένη έκανε Θεία Λειτουργία, στις 12 Ιουνίου, που γιόρταζε και ο ίδιος (μνήμη του Οσίου Πέτρου του Αθωνίτου). Είχαν μαζευτή και οι Πατέρες από γύρω (οι Ασκητές). Όταν τελείωσε η Θεία Λειτουργία, και κοινώνησε ο Γερο-Πέτρος, βγήκε έξω, ετοίμασε για τους Πατέρες νερό και λουκούμι και αυτός, μόλις κάθισε κοντά τους, έκλεισε τα μάτια του και παρέδωσε την αγιασμένη του ψυχή στον Χριστό. Οι Πατέρες νόμιζαν ότι νύσταξε και περίμεναν να ανοίξη τα μάτια του, για να τον ευχηθούν. Όταν τον σκούντηξαν, κατάλαβαν πως έφυγε για τον Ουρανό και του ευχήθηκαν «καλή ανάπαυση».

Ανεπαύθη στις 12 Ιουνίου, του Οσίου Πέτρου του Αθωνίτου, το 1958. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

[//74]

Ο Γερο-Αυγουστίνος

Ο Πατήρ Αυγουστίνος γεννήθηκε στη Ρωσία, στο Αλίσκογε Πολτάβας, το 1882. Το κατά κόσμον όνομα του ήταν Αντώνιος Κορρά. Τον πατέρα του τον έλεγαν Νικόλαο και την μητέρα του Αικατερίνη, οι οποίοι ήταν ευλαβείς και ανέθρεψαν και το παιδί τους, τον Αντώνιο, με ευλάβεια και φόβο Θεού.

Από μικρός ακόμη ο Αντώνιος είχε πάει σ' ένα Μοναστήρι της Πατρίδος του, όπου και παρέμεινε ως δόκιμος. Ένας πειρασμός όμως που του είχε συμβή, τον ανάγκασε να εγκαταλείψη την Μονή και την πατρίδα του και να έλθη στο Περιβόλι της Παναγίας, για να νιώθη ασφαλισμένη την ψυχή του από τέτοιου είδους πειρασμούς.

Όπως μου είχε διηγηθή, στο Μοναστήρι εκείνο ήταν όλοι Γεροντάκια σχεδόν και αυτόν έστειλαν ως διακονητή, για να βοηθάη έναν υπάλληλο της Μονής στο ψάρεμα, γιατί η Μονή συντηρείτο από την αλιεία. Μια μέρα, λοιπόν, είχε έρθει η κόρη

του υπαλλήλου και είπε στον πατέρα της να πάη γρήγορα στο σπίτι για μια επείγουσα δουλειά και κάθισε εκείνη να βοηθήση. Ο πειρασμός όμως την είχε κυριεύσει την ταλαίπωρη και, χωρίς να σκεφθή, όρμησε επάνω στον Δόκιμο με αμαρτωλές διαθέσεις. Εκείνη την στιγμή τάχασε ο Αντώνιος, γιατί ήταν ξαφνικό. Έκανε τον Σταυρό του και είπε: «Χριστέ μου, καλύτερα να πνιγώ, παρά να αμαρτήσω», και πετάχτηκε από την όχθη μέσα στο βαθύ ποτάμι! Αλλ' ο Καλός Θεός βλέποντας τον μεγάλο ηρωισμό του αγνού νέου, που ενήργησε σαν νέος Άγιος Μαρτινιανός, για να διατηρηθή αγνός, τον κράτησε επάνω στο νερό, χωρίς να βραχή! Μου έλεγε: «Ενώ πετάχτηκα με το κεφάλι κάτω, δεν κατάλαβα [//75] πώς βρέθηκα όρθιος επάνω στο νερό, χωρίς να βραχούν ούτε τα ρούχα μου!»

Εκείνη την στιγμή είχε νιώσει και μια εσωτερική γαλήνη με μια ανέκφραστη γλυκύτητα, που είχε εξαφανίσει τελείως κάθε λογισμό αμαρτωλό και κάθε ερεθισμό σαρκικό, που του είχε δημιουργήσει προηγουμένως με τις άσεμνες χειρονομίες της η κοπέλα. Όταν είδε μετά η κοπέλα επάνω στο νερό όρθιο τον Αντώνιο, άρχισε να κλαίη μετανιωμένη για το σφάλμα της και από συγκίνηση για το μεγάλο αυτό θαύμα.

Ο Δόκιμος μετά από αυτά έφυγε αμέσως για την Μονή και παρακάλεσε με δάκρυα τον Ηγούμενο να του δώση ευλογία, για να πάη στο Άγιον Όρος, γιατί ήταν αδύνατος πνευματικά και φοβόταν να μείνη στον κόσμο. Δεν ανέφερε δε τίποτε απολύτως στον Ηγούμενο για την αταξία της κοπέλας, για να μη μαθευτή κάτι εις βάρος της, ούτε και για το θαύμα που συνέβη σ' αυτόν, αλλά μόνο τον ευατό του ελεεινολογούσε.

Αυτό φυσικά ήταν και το μεγαλύτερο θαύμα, κατά τον λογισμό μου, που πήρε δηλαδή το σφάλμα ο ίδιος και κάλυψε την φταίχτρα, καθώς και η ηρωική αντιμετώπιση του μεγάλου πειρασμού σ' αυτή την ηλικία. Διότι για τον Θεό που κρατάει ολόκληρο σύμπαν με το δακτυλάκι Του, δεν είναι δύσκολο να κρατήση έναν δόκιμο επάνω στα νερά του ποταμού.

Ο Ηγούμενος λοιόν κάμφθηκε από τα παρακάλια του – φυσικά δεν μπορούσε και να τον εμποδίση – αλλά στενοχωρέθηκε, που θα έχανε από την Αδελφότητα έναν εκλεκτό δόκιμο.

Ο Αντώνιος έρχεται αμέσως στο Άγιον Όρος το 1908. Αφού επισκέφθηκε Μονές και Κελλιά στο Περιβόλι της Παναγίας, αναπαύθηκε στο Κελλί του Τιμίου Σταυρού της Μονής Καρακάλλου, όπου και έγινε Μοναχός το 1910 και πήρε το όνομα Αυγουστίνος. Το 1943 έφυγε για [//76] μεγαλύτερη ησυχία σ' ένα Κελλί Φιλοθεΐτικο, «τα Εισόδια της Θεοτόκου», όπου και αγωνιζόταν φιλότιμα μέχρι τα γεράματα του, χωρίς να βγη πια στον κόσμο.

Το 1950 είχα μάθει για πρώτη φορά για τον Γέροντα Αυγουστίνο, αλλά δεν μου δόθηκε η ευκαιρία να τον γνωρίσω και από κοντά. Όλοι όμως μιλούσαν για την αγιότητα του.

Το 1955 που ξαναπήγα στην Μονή Φιλοθέου, τον επισκέφθηκα την δεύτερη ημέρα στο Κελλί του, αλλά δυστυχώς έλειπε. Άφησα λίγα πράγματα έξω από την πόρτα του και επέστρεψα στην Μονή προσέχοντας να μη με αντιληφθή κανείς, για να μη βάλω σε λογισμούς τους Πατέρες, ότι γυρίζω στα Κελλιά με πράγματα κ.λπ. Την άλλη μέρα, το απόγευμα, έρχεται στο Μοναστήρι ο Γερο-Αυγουστίνος και με ζητάει.

- Πού είναι ένα καλογέρι Παΐσιος;

Οι Πατέρες παραξενεύτηκαν και του είπαν:

- Εμείς ακόμη δεν τον γνωρίσαμε καλά-καλά! Εσύ, που τον ξέρεις; Και του έδειξαν το κελλί μου.

Μόλις άνοιξα την πόρτα, έβαλε εδαφιαία μετάνοια και είπε:

- Ευλογείτε!

Μετά μου λέει:

- Θεός συγχωρέσοι για τις ευλογίες που μου άφησες.

Μου βγάζει τότε από τον τουρβά του σ' ένα μανδήλι επτά μικρά ροδάκινα, που δεν διέφεραν από κορόμηλα στο μέγεθος, από μια μισόξηρη ροδακινιά που είχε στο Κελλί του. Θέλησα να του κρυφτώ του Γέροντα για την ευλογία που του είχα πάει, αλλά εκείνος μου είπε:

- Εγώ σε είδα από τον Προφήτη Ηλία (το Ρωσικό).

Ο Προφήτης Ηλίας είναι περίπου τέσσερις ώρες απόσταση από το Κελλί του Γερο-Αυγουστίνου. Ο Γέροντας είχε και το διορατικό χάρισμα. Για τον Θεό, φυσικά, δεν υπάρχουν κοντινές ή μακρινές αποστάσεις.

[//77] Με την ευκαιρία αυτή που μου δίνεται, καλό είναι να αναφέρω μια παρόμοια περίπτωση του ιδίου χαρίσματος: Ο γείτονας του Διακο-Βενιαμίν είχε ιδεί την σφαγή της οικογενείας του Τσάρου μέσα στο Κελλί του, σαν να την έβλεπε σε τηλεόραση. Μετά από καιρό είχαν μάθει ότι εκείνη την ημέρα είχε γίνει η σφαγή της Τσαρικής οικογενείας από τους κομμουνιστάς.

Θα έβλεπε ασφαλώς και ο Γερο-Αυγουστίνος και πιο μακριά, μια που είχε πνευματική τηλεόραση (διορατικό χάρισμα), την οποία απέκτησε με την καθαρότητα της ψυχής του, την ταπείνωση και την αγάπη.

Επειδή ο Γέροντας πονούσε πολύ τα ταλαιπωρημένα ζώα, όσοι είχαν γέρικα ή σακάτικα ζώα, τα έβαζαν μέσα στην περιοχή του, χωρίς να τον ρωτήσουν, και έφευγαν. Το Κελλί του Γερο-Αυγουστίνου είχε γίνει γηροκομείο των ζώων όλης της περιοχής, από Καρακάλλου και Φιλοθέου μέχρι Ιβήρων. Ο καημένος ο Γέροντας έπαιρνε την κοσά και μάζευε χόρτο όλο το καλοκαίρι, για να ξεχειμωνιάση τα σακάτικα και γέρικα ζώα των κοσμικών. Εάν εύρισκε και κανένα άλλο εγκαταλελειμμένο γέρικο ζώο, το συμμάζευε και αυτό στο άσυλο του.

Όταν συναντούσε κανέναν άνθρωπο στο δρόμο, του έβαζε εδαφιαία μετάνοια και του έλεγε: «Ευλογείτε!» Δεν εξέταζε εάν ήταν Παπάς ή Μοναχός, ή εάν ήταν μεγάλος ή μικρός στην ηλικία ο λαϊκός, γιατί ο ίδιος είχε πολλή ταπείνωση και όλους τους θεωρούσε μεγάλους, και τον εαυτό του πιο μικρό απ' όλους. Μια μέρα που έβαζε μετάνοια σ' έναν λαϊκό, τον είδε ένας Θεολόγος και παραξενεύτηκε και του είπε:

- Στους λαϊκούς βάζεις μετάνοια;

Ο Γερο-Αυγουστίνος του απήντησε:

- Ναι, γιατί έχουν την Χάρη του Αγίου Βαπτίσματος.

Η πολλή αγάπη και ταπείνωση του Γέροντα δεν είχε [//78] όρια. Κάποτε, μου έλεγε, του είχε παρουσιασθή ο διάβολος μέσα στο κελλί του σαν σκύλος φοβερός, ο οποίος πετούσε φωτιές από το στόμα του, και όρμησε επάνω του να τον πνίξη, γιατί καιγόταν, όπως του είπε, από τις προσευχές του. Ο Γερο-Αυγουστίνος τον άρπαξε και τον πέταξε στον τοίχο και του είπε:

- Κακέ διάβολε, γιατί πολεμάς τα πλάσματα του Θεού;

Μου έλεγε στην συνέχεια ο Γέροντας:

- Και ο διάβολος δυνατός, αλλά και εγώ μπαμπάτσικος[3], τον κόλλησα στον τοίχο. Μετά όμως πολύ με έτυπτε η συνείδηση μου, που χτύπησα τον διάβολο. Περίμενα με αγωνία πότε να φωτίση, για να πάω στον Πνευματικό μου να εξομολογηθώ, γιατί χτύπησα τον διάβολο. Μόλις φώτισε, πήγα στην Προβάτα[4], στον Πνευματικό μου, και εξομολογήθηκα. Ο Πνευματικός μου όμως ήταν πολύ συγκαταβατικός και δεν μου έβαλε καθόλου κανόνα, αλλά μου είπε να κοινωνήσω. Εγώ από την χαρά μου όλη την νύχτα έκανα κομποσχοίνι και μετά πήγα στην Θεία Λειτουργία και κοινώνησα. Όταν ο Παπάς έβαζε την Αγία Λαβίδα στο στόμα μου, είδα την Αγία Κοινωνία κομμάτι Κρέας και Αίμα και την μασούσα, για να την καταπιώ. Παράλληλα ένιωθα και μια μεγάλη αγαλλίαση, που δεν μπορούσα να την αντέξω. Από τα μάτια μου έτρεχαν γλυκά δάκρυα, και το κεφάλι μου φώτιζε σαν λάμπα. Έφυγα δε γρήγορα, για να μη με ιδούν οι Πατέρες, και την Θεία Ευχαριστία την διάβασα μόνος μου στο κελλί μου.

Η μορφή του Γέροντα ήταν φωτεινή, γιατί τον είχε επισκιάσει η Χάρις του Θεού. Και μόνο να τον έβλεπες, ξεχνούσες κάθε στενοχώρια, γιατί σκορπούσε χαρά με την [//79] εσωτερική του καλοσύνη. Η εξωτερική του φορεσιά, το ζωστικό του το καταμπαλωμένο, ήταν χειρότερο από το ρούχο που κρεμάει ο κηπουρός ως σκιάχτρο για τις κουρούνες. Εάν τύχαινε να του δώση κανείς κανένα καλό πράγμα, το έδινε και αυτός σε άλλον.

Το Κελλί του ήταν κέντρο των εργατών, που φόρτωναν την ξυλεία των Μονών στους αρσανάδες. Ό,τι κι αν χρειάζονταν οι εργάτες, θα πήγαιναν στο Κελλί του Γερο-Αυγουστίνου και θα το έπαιρναν, χωρίς καν να τον ρωτήσουν. Πολλές φορές του έπαιρναν ό,τι είχε, και τον εύρισκες πεσμένο κάτω από εξάντληση. Η μόνη λύση ήταν να τον εφοδιάζη η Μονή με λίγο αλεύρι, για να κάνη κανένα χυλό. Είχε οικονομήσει και ένα παλιό τηγάνι ο Γερο-Αυγουστίνος και ζύμωνε λίγο αλεύρι με νερό και αλάτι μόνο, που το έψηνε σαν πίτα, και αυτό ήταν και το ψωμί και το φαγητό του. Όταν πάλι είχε κατάλυση ελαίου, βουτούσε ένα φτερό μέσα στο λάδι και έκανε έναν Σταυρό επάνω στην πίτα, και μ' αυτόν τον τρόπο έκανε κατάλυση στις χαρμόσυνες ημέρες. Μερικοί Πατέρες τον πείραζαν λίγο τον Γέροντα και του έλεγαν:

- Τι τρως, Γερο-Αυγουστίνε;

Εκείνος απαντούσε:

- Εγώ όλο τεγκανίτες τρώγω.

Όταν του έδιναν οι Πατέρες καμιά παστή σαρδέλα, την κρατούσε για να φιλέψη κανέναν ξένο. Ο Γέροντας έπαιρνε το κεφάλι της παστής σαρδέλας και στον φιλοξενούμενο έβαζε την σαρδέλα και ήταν όλο χαρά, που τον φίλεψε με ψάρια.

Όλο τέτοια έκανε και στερούσε τον εαυτό του, αλλά ο Χριστός συνέχεια τον χόρταινε με την θεία Χάρη Του. Οι Πατέρες όλης της περιοχής και οι κοσμικοί τον αγαπούσαν. Ιδιαίτερα δε οι Πατέρες της Μονής Φιλοθέου, οι οποίοι τον παρακαλούσαν να τον πάρουν στο Μοναστήρι, για να τον γηροκομήσουν, γιατί είχε αρχίσει να μη [//80] βλέπη. Ο Γέροντας όμως σκεφτόταν τι θα γίνονταν τα ζώα, τα γέρικα και τα σακάτικα που γηροκομούσε, άμα έφευγε, γι' αυτό δεν δεχόταν. Τελικά,

---

[3] Γερός.

[4] Απόσταση μιάμισης ώρας.

ας είναι καλά οι Γεροντάδες, τον πήραν και αυτόν και όλα τα γέρικα ζώα του, και έτσι πια αναπαύτηκε ο λογισμός του.

Στο Μοναστήρι, φυσικά, τον περιποιήθηκαν καλά οι Πατέρες, και αυτό το θεωρούσε μια μεγάλη ευλογία της Παναγίας και από ευγνωμοσύνη συνέχεια έψαλλε το *Άξιον εστιν*, και τα μάτια του πλημμύριζαν από δάκρυα χαράς. Η παρουσία του Γερο-Αυγουστίνου ήταν μια ευλογία για την Μονή και πολύ βοήθησε τους Γέρους Πατέρες στο Γηροκομείο, διότι τον Γερο-Αυγουστίνο δεν τον επισκέπτονταν μόνο άνθρωποι αλλά και Άγιοι και Άγγελοι, ακόμη και η Παναγία. Όταν έβλεπε ο Γέροντας την Παναγία στο Γηροκομείο ή Αγίους και έβλεπε τους Γέρους ξαπλωμένους ή ακουμπισμένους αναπαυτικά, πολύ στενοχωριόταν. Πήγαινε λοιπόν και τους σκουντούσε να σηκωθούν και τους έλεγε: «Η Παναγία!» ή όταν έβλεπε Άγγελο: «Ο Άγγελος!»

Εκείνοι φυσικά δεν έβλεπαν τίποτε, αλλά καταλάβαιναν ότι κάτι συμβαίνει και σηκώνονταν αμέσως και στέκονταν με ευλάβεια. Ο Γηροκόμος όμως τα θεωρούσε πλάνες και τον μάλωνε λέγοντας:

- Άσε τους Γέρους ήσυχους. Εσένα θ' ακούμε με τις πλάνες σου;

Αλλά ο Γέροντας συνέχιζε να τους σκουντάη, διότι δεν μπορούσε από ευλάβεια να συγκρατηθή.

Όταν πήγαιναν να τον ιδούν οι Πατέρες, πριν ρωτήσουν εκείνοι τον Γερο-Αυγουστίνο πως περνάει, ρωτούσε αυτός:

- Τί κάνουν τα μουλαράκια μου και τα γουμαράκια μου;

Εκείνοι του απαντούσαν:

- Πολύ καλά είναι· και ο Γέροντας χαιρόταν.

[//81] – Εσύ, πώς περνάς, Γερο-Αυγουστίνε;

- Δόξα τω Θεώ, πολύ καλά.

Έτσι χαρούμενος με την πολλή καλοσύνη του, δοξολογώντας τον Θεό και προσευχόμενος αδιαλείπτως, πέρασε ή μάλλον έζησε παραδεισένια ζωή στο Περιβόλι της Παναγίας. Μέσα του είχε τον Χριστό. Η καρδιά του ήταν Παράδεισος, και αξιώθηκε να ιδή και από εδώ Αγγέλους και Αγίους, ακόμη και την Παναγία, και στην συνέχεια να αγάλλεται αιώνια!

Την ώρα που θα έφευγε η ψυχή του Γερο-Αυγουστίνου, το πρόσωπο του άστραψε τρεις φορές! Οικονόμησε δε ο Θεός να βρίσκεται εκεί και ο Γηροκόμος, ο οποίος θαύμασε και βεβαιώθηκε για τις θείες επισκέψεις που είχε ο Γέροντας.

Ανεπαύθη εν Κυρίω ο Γερο-Αυγουστίνος στις 27 Μαρτίου του 1965 σε ηλικία 83 χρονών. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Ο Πατήρ Γεώργιος, ο Αναχωρητής

Ο Πατήρ Γεώργιος γεννήθηκε στην Συκιά της Σιθωνίας γύρω στο 1922. Το όνομα του το κοσμικό ήταν Ιωάννης, Γεώργιος μετονομάσθηκε δια του Αγγελικού Σχήματος, όταν αναγεννήθηκε πνευματικά στην γειτονική χερσόνησο του Άθωνα, στο Περιβόλι της Παναγίας.

Ο Πατήρ ζούσε σαν πραγματικό πετεινό του ουρανού μέσα στο Άγιον Όρος, κάτω από τον ουράνιο τρούλο του Θεού, γιατί δεν είχε Καλύβι, όπως οι άλλοι Πατέρες. Ελευθερωμένος λοιπόν από την ματαιότητα με την αρετή της ακτημοσύνης και σκλαβωμένος από την αγάπη του Θεού, γύριζε στον Άθωνα σαν «καλό αλητάκι» του Χριστού. Όλη του η περιουσία ήταν τα τριμμένα ρούχα που φορούσε, τα ίδια χειμώνα-καλοκαίρι. Στα δε [//82] πόδια του είχε τυλιγμένα φαρδιά κουρέλια για κάλτσες, για να μη κατεβαίνη κάτω το λίγο αίμα του από την ορθοστασία στην προσευχή και από τις πορείες του στις κορυφές και λαγκαδιές, όπου πήγαινε, για να μένη άγνωστος από τους ανθρώπους. Η μεν ψυχή του όλο ενωνόταν με τον Θεό, τα δε ρούχα του όλο και κουρελιάζονταν, αλλά φαίνονταν σαν φτερά, γιατί ο Γέροντας είχε Χάρη Θεού.

Όταν κανείς τον έβλεπε από μακριά τον Πατέρα Γεώργιο μέσα στα βάτα να τρώη βατόμουρα, τον νόμιζε για κανέναν μεγάλο αετό. Το μεν καλοκαίρι περνούσε κάπως με κανένα βατόμουρο ή συκοστάφυλο, αλλά τον χειμώνα, που δεν υπήρχε τίποτα σχεδόν, ήταν δύσκολα, διότι τα κούμαρα και τα αγριοκάστανα τελειώνουν κατά τον Νοέμβριο, και στην συνέχεια μένουν τα βελάνια και κανένα χόρτο. Φαγητό έτρωγε μόνο στα Πανηγύρια των Μονών της Βορειοανατολικής πλευράς του Αγίου Όρους, όπου εμφανιζόταν κατά καιρούς. Συνήθως πήγαινε από την προπαραμονή της εορτής και βοηθούσε στο Μαγειρείο και γενικά στα καθαρίσματα της Μονής. Όλοι, φυσικά, τον διέταζαν με πολλή ευκολία, γιατί τον θεωρούσαν για καθυστερημένο στα μυαλά, αλλά, όταν τον γνώριζε κανείς από κοντά, έβλεπε τον εαυτό του καθυστερημένο και τον Πατέρα Γεώργιο θεοφώτιστο.

Προθυμότατος πάντα να κάνη τα θελήματα όλων. Πότε τον φώναζε ο ένας: «Γιώργη, έλα εδώ» και πότε ο άλλος: «Γιώργη, έλα εδώ». Εκείνος έλεγε: «Νάναι ευλογημένο!» και έτρεχε. Αυτό γινόταν από το πρωί μέχρι το βράδυ. Κανείς δεν τον έλεγε «Πάτερ Γεώργιε», αλλά «Γιώργη». Παρόλο που ήταν κατάκοπος από την δουλειά, δεν πήγαινε στο Αρχονταρίκι (Ξενώνα), για να ξεκουρασθή το βράδυ, αλλά πλάγιαζε λίγο έξω στο Νάρθηκα, τεντωμένος σαν νεκρός επάνω στα μάρμαρα με σταυρωμένα τα χέρια. Αυτό ήταν το τυπικό του χειμώνα-καλοκαίρι και με τα ίδια ρούχα πάντα.

[//83] Όλες οι εποχές για τον Πατέρα Γεώργιο ήταν ίδιες, γιατί ζούσε πια στις παραδεισένιες συνθήκες, και η αγάπη του Θεού άλλοτε τον θέρμαινε και άλλοτε τον δρόσιζε. Εκεί που τον έβλεπε κανείς ξαπλωμένο, απότομα σαν να γινόταν συναγερμός, πετιόταν και προσευχόταν όρθιος, ακίνητος, ώρες, λες και ήταν άγαλμα.

Όταν τον πρωτογνώρισα στο Κοινόβιο, ως αρχάριος, επειδή είχα κριτήρια κοσμικά, τον νόμισα για τρελό, όπως και όλοι οι κοσμικοί και ορισμένοι Πατέρες. Κάποτε, μάλιστα, είπα κι εγώ ότι είναι τρελός, αλλά όταν με άκουσε ο Πατήρ Γερμανός, ο γεροντότερος και εναρετότερος της Μονής, μου έκανε αυστηρή παρατήρηση και μου είπε:

- Αυτός είναι Άγιος, αλλά κάνει τον δια Χριστόν σαλό.

Από εκείνη την στιγμή και μετά τον είχα σε πολλή ευλάβεια. Τον παρακολουθούσα και το διεπίστωσα και μόνος μου ότι είχε πράγματι αγιότητα.

Στα Μοναστήρια που πήγαινε, αφού κοινωνούσε, παρέμενε μέχρι το απόγευμα της εορτής, για να βοηθήση, και μετά έφευγε χωρίς να πάρη καμιά ευλογία. Γι' αυτό δεν κρατούσε ούτε τουρβά ούτε και τσέπες είχε, αλλά ζούσε σαν πουλί μέσα στο

Περιβόλι της Παναγίας. Τέτοια μεγάλη αυταπάρνηση δεν είχα ιδεί ποτέ σε άλλον Πατέρα!

Ο Πατήρ Γεώργιος είχε εγκαταλειφθή τελείως στα χέρια του Θεού, γι' αυτό ένιωθε την μεγάλη σιγουριά που του έδινε ο Χριστός και χαρά άφθονη, την οποία δεν μπορούσε να χωρέση. Η φτερουγισμένη του καρδιά από τον θείο έρωτα τον έκανε να γυρίζη στα βουνά· δηλαδή «είχε πάρει τα βουνά» αλλά με την καλή έννοια. Πάντοτε ήταν χαρούμενος.

Πολλές φορές έλεγε και μερικά πράγματα, τα οποία, όσοι δεν τα καταλάβαιναν, τα θεωρούσαν για ασυναρτησίες, [//84] αλλά είχαν το νόημα τους. Όταν καμιά φορά έβλεπε ανθρώπους που μπορούσαν να υποψιασθούν την ασκητικότητα του, έλεγε:

- Φαϊ-ζωή, νηστεία-θάνατος· φαϊ-ζωή, νηστεία-θάνατος …

Φυσικά όποιοις το άκουγε αυτό, σχημάτιζε την γνώμη ότι είναι γαστρίμαργος. Την ίδια εντύπωση έδινε και στους ανθρώπους, όταν τύχαινε και έτρωγε στην τράπεζα, γιατί έτρωγε επίτηδες με λαίμαργο τρόπο. Εάν μάλιστα είχαν αυγό στην τράπεζα, πασαλειβόταν και, όπως δεν πλυνόταν ποτέ, έδινε την εντύπωση ότι τρώει όλο αυγά.

Εάν τον ρωτούσε κανείς για πνευματικά θέματα, απαντούσε πολύ φωτισμένα και, όταν έβλεπε ότι τον θαυμάζουν, τότε άρχιζε μερικά μπερδεμένα και θόλωνε τα νερά. Πολύ τόνιζε την ταπείνωση και την υπακοή. Γι' αυτό, παρόλο που ήταν υποταγμένο το φρόνημα του στο θέλημα του Θεού και στα θελήματα των άλλων, αισθάνθηκε και πάλι την ανάγκη της αγίας υποταγής και ξαναϋποτάχθηκε σε έναν Γέροντα, ο οποίος είχε πάθει στα μυαλά από μηνιγγίτιδα, με σκοπό να τον υπηρετήση και να κόψη το θέλημα του πιο καλά με τις αδιακρισίες του Γέροντα του.

Για πρώτη φορά είχα ιδεί τον Πατέρα Γεώργιο με τουρβά, το διάστημα εκείνο που έμενε μαζί με το άρρωστο Γεροντάκι ως υποτακτικός. Τελικά τον έδιωξε ο Γέροντας. Πήρε πάλι λίγο μισθό υποταγής και ξαναπήρε τα βουνά.

Όσο περνούσαν τα χρόνια, όλο και περισσότερο ωρίμαζε ο Πατήρ Γεώργιος, και ορισμένοι άρχισαν να τον παίρνουν μυρωδιά, γι' αυτό και εκείνος έκανε αταξίες και μάλιστα επίσημες.

Κάποτε, είχε ιδεί έναν χωροφύλακα να παραφέρεται και του έδωσε δυο-τρεις ξυλιές ο Πατήρ Γεώργιος. Αυτό, [//85] φυσικά, έφθανε για να σχηματίσουν την εντύπωση ότι είναι τρελός, και τον πήγαν στο Τρελοκομείο. Τον εξέτασαν καλά οι γιατροί, αλλά δεν του βρήκαν τίποτα και τον έδιωξαν αμέσως. Αυτό όμως ήταν αρκετό για να πάρη το «δίπλωμα» του τρελού ο Πατήρ Γεώργιος και έτσι στην συνέχεια κινείτο με μεγαλύτερη άνεση.

Με αυτόν τον άγιο τρόπο ο άνθρωπος του Θεού κορόιδεψε την ματαιότητα του κόσμου. Τώρα δεν ξέρουμε πού βρίσκεται! Προσπάθησα να μάθω, αλλά είναι άγνωστο! Έφυγε στον ουρανό; Ζη ακόμη; Πάντως χάθηκαν τα ίχνη του! Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Ο Γερο-Φιλάρετος

Ένας από τους αφανείς Πατέρες, που αγωνίστηκε φιλότιμα στο Περιβόλι της Παναγίας, για να πετύχη το «ποθούμενο», την σωτηρία της ψυχής, ήταν και ο Γερο-Φιλάρετος, ο φίλος της αρετής. Η επίγεια πατρίδα του ήταν η Τρανσυλβανία της Ρουμανίας. Είχε γεννηθή το σωτήριο έτος 1892, και του είχαν δώσει στην θεία Βάφτιση το όνομα Νικόλαος. Τον μεν πατέρα του τον έλεγαν Ιωάννη, την δε μητέρα του Μαρία, και το επίθετο του ήταν Ντούσας.

Ο κατά κόσμον λοιπόν Νικόλαος Ντούσας το 1912, σε ηλικία είκοσι χρόνων, ήρθε στο Άγιον Όρος και εκάρη Μοναχός στο Βατοπεδινό Κελλί του Αγίου Υπατίου και μετονομάσθηκε Φιλάρετος. Παρέμεινε δε εκεί οκτώ χρόνια και το 1920 ήρθε στο Σταυρονικητιανό Κελλί του Αγίου Ανδρέα στην Καψάλα, στον Γερο-Μόδεστο, τον οποίο γηροκόμησε και πήρε την ευχή του. Στο Κελλί αυτό συνέχισε και τελείωσε *τον καλόν αγώνα*.

Άκουγα, φυσικά, από το 1956 για την πνευματική κατάσταση του σεβαστού Γέροντα από πολλούς Πατέρες [//86] και κυρίως από τον υποτακτικό του Πατέρα Βαρθολομαίο, ο οποίος ερχόταν στην Ι. Μονή Φιλοθέου, αλλά από κοντά αξιώθηκα να γνωρίσω το ευλαβέστατο αυτό Γεροντάκι το 1968, που έμενα εκεί κοντά, στο Σταυρονικητιανό Κελλί του Τιμίου Σταυρού. Όποτε λοιπόν θα πήγαινα, θα τον έβλεπα τον Γέροντα έξω όρθιο, ακουμπισμένο με το ένα χέρι του στην κουπαστή και με το άλλο να κρατά το κομποσχοίνι. Υπέφερε πολύ από δύσπνοια, γι’ αυτό έβγαινε συνήθως έξω.

Όταν τον ρωτούσα «τι κάνεις Γέροντα», «δόξα τω Θεώ», απαντούσε.

- Τί θέλεις να σου φέρω;

- Η Παναγία μου οικονομάει αυτό που μου χρειάζεται.

Δεν δεχόταν τίποτε. Αλλά και αν του άφηνε κανείς κάτι κρυφά, αυτό ήταν ταλαιπωρία για το φιλότιμο Γεροντάκι, γιατί είχε μεγάλη ακρίβεια πνευματική! Έπρεπε δηλαδή να κάνη πολλή προσευχή, διότι υπερεκτιμούσε τα πράγματα που του άφηνε κανείς. Εάν άξιζε κάτι πέντε δραχμές, αυτός το υπολόγιζε είκοσι δραχμές και έπρεπε να κάνη είκοσι κομποσχοίνια εκατοστάρια με μικρές μετάνοιες (!) γι’ αυτόν που του άφησε την ευλογία.

Κάποτε είχα παρακαλέσει τον Γέροντα να δεχθή μια μικρή ευλογία, αλλ’ εκείνος αρνήθηκε:

- Δεν μπορώ, δεν μπορώ, δεν προλαβαίνω να κάνω κομποσχοίνια και μετάνοιες. Έχω και τα δικά μου πνευματικά καθήκοντα, έχω και του πατρός Βαρθολομαίου, γιατί είναι άρρωστος, και ο Χριστός απ’ αυτόν θα ζητήση μόνο υπομονή.

Ο Πατήρ Βαρθολομαίος, ο υποτακτικός του, υπέφερε χρόνια από πάρκινσον βαριάς μορφής και έτρεμε ολόκληρος. Ο δε Γερο-Φιλάρετος, εκτός που του έκανε τα πνευματικά του καθήκοντα, παράλληλα και τον υπηρετούσε, παρόλο που ήταν εβδομήντα οκτώ χρονών γέρος. [//87] Τον διακονούσε επί δέκα πέντε ολόκληρα χρόνια, μέχρι που έπεσε και ο ίδιος στο κρεβάτι.

Είχαν σπάσει πια οι φλέβες των ποδιών του από την ορθοστασία στην προσευχή, και έτρεχαν τα υγρά από τις κάλτες στα παπούτσια και από τα παπούτσια στο πάτωμα. Επειδή δε είχε και την δύσπνοια, καθόταν σε μία γωνία, για να μη πέφτη, τυλιγμένος με παλιές κουβέρτες. Φυσικά, τον επισκέπτονταν οι Πατέρες, αλλά

πότε όλοι μαζί και πότε κανένας, διότι ο καθένας έλεγε με τον λογισμό του ότι κάποιος θα πήγε και ο άλλος το ίδιο, και τελικά έμεναν μόνοι τους και οι δύο αβοήθητοι. Εκείνες τις μέρες ασφαλώς θα ένιωθαν και σε μεγαλύτερο βαθμό την θεϊκή παρηγοριά, επειδή τους έλειπε η ανθρώπινη. Αλλά και για ένα λόγο παραπάνω, επειδή είχαν και οι δυο την αρχοντική αγάπη, αφού ο ένας σκεφτόταν τον άλλο, και έτσι και τους δύο τους σκεφτόταν ο Χριστός και η Παναγία και τους παρηγορούσαν θεϊκά.

Τον Γερο-Φιλάρετο μαζί με τον υποτακτικό του Πατέρα Βαρθολομαίο, που ήταν σχεδόν παράλυτος, τους είχαν ζητήσει, όχι μόνο σε Μοναστήρια αλλά και σε Κελλιά, για να τους γηροκομήσουν· αυτοί όμως δεν είχαν δεχθή. Μου λέει ο λογισμός ότι είχαν ζήσει πολλές θείες καταστάσεις σ' αυτό το Κελλί τους, και δεν τους έκανε καρδιά να αποχωριστούν από ένα θείο χώρο, αλλά και ότι δεν ήθελαν να γίνουν βάρος σε άλλους, γιατί είχαν και αρχοντικές ψυχές.

Μια μέρα, λοιπόν, που τους είχα ξαναεπισκεφθή, προχωρώντας για το Κελλί του Γερο-Φιλάρετου αισθάνθηκα μια άρρητη ευωδία! Μόλις άνοιξα την πόρτα του Κελλιού του, ένιωσα πιο δυνατή την ευωδία. Τί να ιδώ όμως; Το καημένο το Γεροντάκι πεσμένο κάτω και σφηνωμένο έτσι που δεν μπορούσε ούτε να σηκωθή, αλλά ούτε και να αναπνεύση. Το σήκωσα· άρχισε σιγά-σιγά να αναπνέη και με νοήματα μου έδειχνε να το σκεπάσω. [//88] Δεν του είχε μείνει πια αίμα, και κρύωνε πολύ. Κι ενώ ανθρωπίνως θα έπρεπε να βρωμάη το πάτωμα και ολόκληρος ο Γέροντας από τα υγρά που έτρεχαν συνέχεια από τα πόδια του, επειδή όμως είχε ευωδιασμένη ψυχή, όλα ευωδίαζαν.

Όταν λοιπόν τον είδα σ' αυτή την κατάσταση, παρακάλεσα τον Πατέρα Βαρθολομαίο να μείνω στο Κελλί τους, για να τους βοηθήσω, αλλά εκείνος δεν δέχθηκε. Μου είπε να πάω την άλλη μέρα, και έτσι αναγκάστηκα να επιστρέψω στο Κελλί μου.

Εκείμη όμως την νύχτα τί μου συνέβη! Την ώρα που έκανα κομποσχοίνι για το Μεσονυκτικό, τί να δω! ... Βλέπω τον Γερο-Φιλάρετο με ένα φωτεινό πρόσωπο, ηλικίας περίπου δώδεκα χρονών, να φεύγη στον Ουρανό μέσα σε ουράνιο φως. Κατάλαβα απ' αυτό ότι ανεπαύθη εν Κυρίω η εξαγνισμένη του ψυχή. Ήταν 1-6-1975. Εκοιμήθη σε ηλικία ογδόντα τριών χρόνων. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Τον Πατέρα Βαρθολομαίο μετά τον γηροκόμησε η Μονή Σταυρονικήτα. Άξιος ο μισθός τους, διότι και του άξιζε η καλή περιποίηση και για ένα λόγο παραπάνω, διότι ήρθε δέκα πέντε χρονών, μικρό παιδί, από την Ρουμανία στο Περιβόλι της Παναγίας, για να ασκηθή πνευματικά, ενώ τ' άλλα παιδιά της ηλικίας του έπαιζαν κοσμικά στην πατρίδα τους.

Ο Πατήρ Βαρθολομαίος είχε υπηρετήσει και για αρκετά χρόνια ως Μοναχός στο Λεπροκομείο που είχε η Ι. Μονή Ιβήρων στην περιοχή της.

Η Παναγία η Πορταΐτισσα, που είχε την φροντίδα και των λεπρών, ας φροντίση και για την σωτηρία της λεπρής μου ψυχής. Αμήν.

[//89]

Ο Γερο-Εφραίμ «ο τάλας»

Απέναντι από το Κελλί του Γερο-Υπάτιου (τα Βλάχικα Κελλιά), πάνω από τα Κατουνάκια, φαίνεται μια σπηλιά, η οποία, όπως διηγούνται οι Γεροντάδες, επί Τουρκοκρατίας ήταν σπηλιά ληστών. Αυτή λοιπόν την σπηλιά ο Γερο-Εφραίμ την μετέτρεψε σε θείο Σπήλαιο της Βηθλεέμ, διότι την αγίασε με την αγία του ζωή.

Ο Γερο-Εφραίμ καταγόταν από την Θεσσαλία. Είχε ψυχή ευαίσθητη και ταπεινή και πνεύμα ανδρείο και αγωνιστικό.

Έλεγε ο Παπα-Ιερόθεος και ο Παπα-Μακάριος από την Κερασιά ότι ο Γερο-Εφραίμ ήταν σαν τους Αββάδες της παλαιάς εποχής της Νιτρίας και Θηβαΐδος. Τα ίδια έλεγαν και οι ευλαβείς Γεροντάδες από τον Άγιο Βασίλειο, όπως επίσης και οι γείτονες του Συνασκητές. Όλοι τον παραδέχονταν για τις αρετές του και κυρίως για την μεγάλη του ταπείνωση και αφάνεια, ενώ αυτός αποκαλούσε τον εαυτό του ταλαίπωρο. Από ένα-δύο περιστατικά, που θα αναφέρω, πολλά θα καταλάβουν οι καλοπροαίρετοι, που αγωνίζονται στην αφάνεια.

Επειδή οι Πατέρες κατέβαιναν και αγόραζαν κάτι (τρόφιμα κ.λπ.) ή έπαιρναν ευλογία από Μοναστήρια (παξιμάδι ή κηπουρικά), κατέβαινε και ο Γερο-Εφραίμ την νύχτα κρυφά και γέμιζε τον τουρβά του με άδεια κονσερβοκούτια από τους λάκκους και την ημέρα ανέβαινε και αυτός φορτωμένος για το Ασκηταριό του, και έτσι έδινε την εντύπωση στους άλλους ότι κουβαλάει τρόφιμα. Όταν έφθανε στην σπηλιά του, άδειαζε τα αδειανά κονσερβοκούτια, που είχε στον τουρβά του, μπροστά στην πόρτα της σπηλιάς, για να τα βλέπουν οι επισκέπτες και να σχηματίζουν την εντύπωση ότι είναι γαστρίμαργος, ενώ αυτός έκανε μεγάλες νηστείες. Μάλιστα, από την [//90] πολλή άσκηση και την πολλή υγρασία που είχε η σπηλιά, είχε προσβληθή αργότερα από φυματίωση. Γι’ αυτό και αναγκάστηκε να κτίση μόνος του, λίγο πιο πέρα από την σπηλιά σε προσήλιο τόπο, ένα μικρό καλυβάκι με ξερολιθιά, που μόλις τον χωρούσε.

Το ίδιο δε τυπικό συνέχισε και εκεί· να κουβαλάη κρυφά αδειανά κονσερβοκούτιου από τους λάκκους και να τα αφήνη έξω από την πόρτα του. Όσοι τα έβλεπαν, επειδή δεν γνώριζαν την πραγματικότητα, έλεγαν:

- Τί κάνει αυτός εδώ; Δεν άφησε κονσέρβα για κονσέρβα!

Όσες ευλογίες του έδιναν καμιά φορά οι Πατέρες, τις δεχόταν με χαρά, αλλά πήγαινε την νύχτα και τις άφηνε έξω από τα Καλύβια των Πατέρων που είχαν ανάγκη ή σε αρρώστους, τους οποίους και υπηρετούσε.

Ο ίδιος είχε πολλή αυταπάρνηση και ήταν αφημένος στην Πρόνοια του Θεού. Κάποτε που είχε αποκλειστή από τα πολλά χιόνια στην σπηλιά, ο Καλός Θεός έστειλε τρόφιμα στον Γερο-Εφραίμ με έναν άνθρωπο, ο οποίος, αφού του άφησε ένα τουρβά με ευλογίες, εξαφανίστηκε μπροστά από τα μάτια του Γερο-Εφραίμ! Ο Γέροντας δόξασε τον Θεό και πέρασε όλο τον χειμώνα με εκείνη την ευλογία του Θεού.

Παρ’ όλα αυτά που ανέφερα, ο Γερο-Εφραίμ είχε πολλή αυτομεμψία, και ορισμένοι πίστευαν, δυστυχώς, όσα έλεγε κατηγορώντας τον εαυτό του.

Έτσι ταπεινά και στην αφάνεια τελείωσε τον σκληρό αγώνα του για την αγάπη του Χριστού και ανεπαύθη εν Κυρίω το 1962. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

[//91]

Ο Γερο-Κωνσταντίνος, ο δια Χριστόν σαλός

Ο άκακος και σιωπηλός δια Χριστόν σαλός Γερο-Κωνσταντίνος (Αγγελής) γεννήθηκε στο Καλέντσι της Δωδώνης, στην Ήπειρο, στις 10-2-1898. Τον πατέρα του τον έλεγαν Σταύρο και την μητέρα του Ανθούλα. Λεπτομέρειες από τα πρώτα χρόνια της μοναχικής ζωής του δεν γνωρίζουμε, αλλά αυτό που ξέρουμε είναι ότι είχε κάνει παλιά στην Ι. Μονή Διονυσίου ως αρχάριος. Χρόνια όμως, συνέχεια, τον έβλεπε κανείς να εμφανίζεται γύρω στις Καρυές και να μένη σ' ένα γκρεμισμένο Κελλί της Μονής Κουτλουμουσίου. (Παλιά ήταν το «Μονύδριο των Φιλαδέλφων» του Αγίου Γεωργίου).

Εκεί λοιπόν σε μία γωνία του γκρεμισμένου κτιρίου, που έπεφταν λιγότερα νερά από την στέγη και έμπαινε λιγότερο κρύο από τα σπασμένα παράθυρα και τις πόρτες, είχε κάτι κουρελιασμένες κουβέρτες και έμοιαζε σαν αετός στην φωλιά του.

Εξωτερικά ο Γερο-Κωνσταντίνος δεν φαινόταν τι είναι, διότι μόνο σκουφί και γένια είχε, που τον έδειχναν για Καλόγηρο. Πάντα τον σκέπαζε μια παλιά χλαίνη, με ένα σχοινί σφιχτά δεμένο στην μέση, και έδειχνε για κοσμικός. Εσωτερικά όμως ήταν ντυμένος με την Χάρη του Αγγελικού Σχήματος, η οποία ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπο του. Όποιος τον έβλεπε από μακριά τον Γέροντα, τον περνούσε για δυστυχισμένο φτωχό άνθρωπο ή τρελό, αλλά από κοντά, όταν έβλεπε κανείς το λαμπερό του πρόσωπο, καταλάβαινε ότι κάποιο μυστήριο κρύβεται σ' αυτόν τον ευλογημένο άνθρωπο και δεν τον θεωρούσε για τρελό, αλλά τρελούς θεωρούσε εκείνους που έλεγαν τρελό τον Γερο-Κωνσταντίνο.

Ο Γερο-Κώστας (έτσι τον έλεγαν), ενώ ζούσε στις συνθήκες που ανέφερα, με τελεία εγκατάλειψη του εαυτού [//92] του, και ενώ ούτε πλενόταν, εν τούτοις ήταν καθαρός, γιατί ζούσε σαν πετεινό του ουρανού.

Με ανθρώπους σπάνια μιλούσε, ενώ με τον Θεό πάντοτε δια της αδιαλείπτου προσευχής. Πολλές φορές ηρπάζετο ο νους του, και, όταν συνερχόταν, έκανε κάτι κινήσεις με το χέρι του, «για να θολώση τα νερά», χωρίς να πη τίποτα και έφευγε. Φυσικά, για τους κοσμικούς ανθρώπους αυτή η συμπεριφορά του ήταν παρεξηγήσιμη. Ακόμη και όταν τους έλεγε κανένα προφητικό, και αυτό τους φαινόταν για ανοησία.

Όταν καμιά φορά μιλούσαν οι γύρω του, και ο Γερο-Κωνσταντίνος δεν τους παρακολουθούσε, γιατί αυτός προσευχόταν, και ο νους του ήταν στον Θεό, πάλι για αφηρημένο τον νόμιζαν. Έπρεπε να τον ρωτάη κανείς πολλές φορές τον Γερο-Κωνσταντίνο και να επιμένη για να απαντήση, και πάλι θ' άκουγε δυο-τρία λόγια μουρμουριστά, αλλά προφητικά.

Κάποτε τον επισκέφτηκε ένας νέος που ήθελε να γίνη Μοναχός, αλλά εύρισκε αναποδιές από παντού, γιατί τον φθονούσε ο πονηρός. Μόλις είδε το Γερο-Κωνσταντίνος τον νέο από μακριά, του λέει:

- Ιωάννη, τον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό να διαβάσης, να ιδής τί υπέφερε!

Όταν το άκουσε αυτό ο Ιωάννης απόρησε! Αλλά, όταν διάβασε μετά τον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό και είδε τι τράβηξε από τον αδιάκριτο, σκληρό Γέροντα, αλλά και την μεγάλη υπομονή του Αγίου, μέχρι που μίλησε ο Θεός, έκανε και αυτός υπομονή και στέριωσε και πρόκοψε στην Καλογερική.

Μια φορά συνάντησαν όλως τυχαίως τον Γερο-Κωνσταντίνο τρεις Πατέρες και τον ρώτησαν εάν πρέπη να πάνε σε μία Μονή. Εκείνος δεν απαντούσε. Ο ένας επέμενε να τον ρωτάη, και τότε ο Γερο-Κωνσταντίνος είπε μουρμουριστά μερικά

πράγματα. Τα λόγια εκείνα του Γερο-Κωνσταντίνου [//93] τότε, φυσικά, φάνηκαν ασυνάρτητα, αλλά μετά από λίγα χρόνια πραγματοποιήθηκε η προφητεία του …

Ο Γερο-Κωνσταντίνος είχε εσωτερική καθαρότητα, γι' αυτό έβλεπε καθαρά πολύ μακριά! Δυστυχώς όμως, μερικοί από εμάς τους ταλαίπωρους «τον άνθρωπο του Θεού» τον θεωρούσαμε για ταλαίπωρο άνθρωπο, επειδή έμενε μέσα στα χαλάσματα, ενώ εκείνος εκεί στα χαλάσματα έκτιζε συνέχεια την ψυχή του, η οποία ψυχή αξίζει περισσότερο απ' όλο τον κόσμο, καθώς μας είπε ο Χριστός.

Όπως ανέφερα, σε μια γωνιά στα χαλάσματα είχε την φωλιά του με τις κουρελιασμένες κουβέρτες και δίπλα του ένα Ψαλτήρι και ένα Ωρολόγιο της Εκκλησίας. Το δε νοικοκυριό του ήταν ένα τενεκάκι από κουτί κονσέρβας με ένα σύρμα για χερούλι! Αυτή ήταν όλη η περιουσία του!

Κάθε Σάββατο περνούσε συνήθως από δυο Κονάκια στις Καρυές, και οι Πατέρες του έβαζαν κάτι από τα περισσεύματα στο τενεκάκι του. Περνούσε πάντα σιωπηλά, χωρίς να ζητάη· είχε αρχοντιά. Εάν οι άλλοι ήταν απασχολημένοι, έφευγε χωρίς να πάρη τίποτα. Κάπου-κάπου περνούσε και από τα μπακάλικα και έπαιρνε μόνος του, σαν σπουργίτης, πέντε-έξι ελιές στο χέρι του και έφευγε. Οι μπακάληδες το θεωρούσαν αυτό ευλογία, γιατί τον αγαπούσαν τον Γερο-Κώστα. Εάν κανείς του έβαζε χρήματα στην τσέπη του κρυφά, τα άφηνε και αυτός κρυφά στα μπακάλικα και έφευγε.

Έτσι φρόνιμα ζούσε ο Γερο-Κώστας στο Περιβόλι της Παναγίας, σαν άκακο αρνάκι.

Δυστυχώς όμως, πριν από ένδεκα χρόνια, το 1969, επειδή έρχονταν πολλοί κοσμικοί, Ευρωπαίοι, και τον νόμιζαν για τρελό, έτσι όπως εμφανιζόταν στις Καρυές, οι Αρχές έστειλαν στο Τρελοκομείο τον άνθρωπο του [//94] Θεού! Εκεί στην κλινική, αφού τον εξέτασαν οι γιατροί, δεν του βρήκαν τίποτε. Τα μυαλά του ζύγιζαν τετρακόσια δράμια (μια οκά), αλλά εμείς οι σημερινοί άνθρωποι, οι εξωτερικοί, με την κατ' όψιν κρίση μας, τον αδικήσαμε και στην συνέχεια. Ενώ τον βρήκαν υγιέστατο, τον έστειλαν από το Τρελοκομείο στο Γηροκομείο. Εκεί, επειδή είχε βρεθή τελείως ξαφνικά σε κοσμικό περιβάλλον – στην Θεσσαλονίκη – έπιανε μία γωνία και έλεγε την ευχή, και από τα μάτια του κυλούσαν συνέχεια τα δάκρυα σαν χάνδρες.

Όταν έμαθα ότι ο Γερο-Κώστας πέρασε αυτή την ταλαιπωρία και βρίσκεται πια στο Γηροκομείο, είπα στην αδελφή που ήταν στην Γραμματεία να τον φροντίζη. Φυσικά, ήταν καλύτερα από το Τρελοκομείο στο Γηροκομείο, αλλά όσο και καλά να ήταν, για τον φιλήσυχο Μοναχό Γερο-Κωνσταντίνο το Περιβόλι της Παναγίας ήταν καλύτερο και απ' όλα τα παλάτια του κόσμου.

Απορούσε το καημένο Γεροντάκι και έλεγε στην αδελφή:

- Γιατί μ' έφεραν εδώ;

Εκεί λοιπόν πέρασε την επίλοιπη ζωή του ο «δια Χριστόν σαλός», ο οποίος ταλαιπωρήθηκε από εμάς τους κοσμικά έξυπνους.

Δεν έχει σημασία πού κοιμήθηκε κι αν κοιμήθηκε στο Γηροκομείο … και όχι στο Άγιον Όρος ο Γερο-Κώστας. Αυτό που έχει σημασία είναι ότι θα ξύπνησε στον Παράδεισο, ο πολύ έξυπνος, ο «δια Χριστόν σαλός» Γερο-Κωνσταντίνος. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Ο Παπα-Σάββας, ο Εσφιγμενίτης

Ένας από τους πιο αγαπημένους φίλους του Παπα-Τύχωνα ήταν και ο ευλαβέστατος Παπα-Σάββας, ο οποίος είχε την αδιάλειπτη προσευχή και είχε φθάσει [//95] μάλιστα σε μεγάλη πνευματική κατάσταση. Ο Παπα-Σάββας είχε έρθει από δέκα τεσσάρων χρονών, μικρό παιδί, αφήνοντας τους γονείς του και την πατρίδα του, την Φιλιππιάδα, και κλείστηκε στο Περιβόλι της Παναγίας, όχι για να παίξη, αλλά για να παλέψη. Και πράγματι, αγωνίσθηκε παλικαρίσια, έγινε αθλητής του Χριστού και στεφανώθηκε.

Αιτία της φυγής του από τον κόσμο, όπως μου έλεγε, ήταν ο βίος του Αγίου Ιωάννου του Καλυβίτου, ο οποίος του άναψε στην καρδιά του την γλυκιά φλόγα της αγάπης του Χριστού, και έτσι ήρθε στο Άγιον Όρος, στην Ι. Μονή Εσφιγμένου.

Αγωνίστηκε πολύ φιλότιμα από μικρός μέχρι τα γεράματα του ο Παπα-Σάββας, χωρίς να υπολογίζη τον εαυτό του, γι' αυτό και σκεφτόταν πάντα τους άλλους και προσπαθούσε πώς να αναπαύση τον καθέναν.

Μετά από μια πολυχρόνια σκληρή άσκηση επόμενο ήταν να υποστή και ορισμένες σωματικές βλάβες, να έχη προβλήματα με την υγεία του. Ο Αθλητής του Χριστού όμως τους πόνους τους πανηγύριζε με την υπομονή, ενθυμούμενος τους Αγίους Μάρτυρες, και δοξολογούσε τον Θεό.

Όταν τον ρωτούσα «πώς πάει η υγεία σας», εκείνος μου έλεγε:

«Δόξα τω Θεώ, πολύ καλά. Εγώ τίποτα δεν υποφέρω εν συγκρίσει με τους Αγίους Μάρτυρες, όπως και δεν έχω κάνει τίποτα εν συγκρίσει με τους Οσίους Πατέρες» - ενώ ποτέ του δεν παρέλειψε τα πνευματικά του καθήκοντα μέχρι τα γεράματα του, όταν τον είχαν εγκαταλείψει πια οι σωματικές του δυνάμεις, και οι πόνοι είχαν δυναμώσει· ο Παπα-Σάββας ήταν πάντα χαρούμενος στους πόνους και συνέχεια έλεγε *Δόξα σοι ο Θεός*.

Οι Πατέρες της Μονής από αγάπη τον πήγαν στην Αθήνα για εξετάσεις σε κλινική, κι εκείνος έκανε υπακοή [//96] σαν καλός Κοινοβιάτης. Ο φιλήσυχος όμως Παπα-Σάββας δυσκολεύτηκε περισσότερο από τον κοσμικό θόρυβο παρά από τους πόνους της αρρώστιας και παρακάλεσε τους Πατέρες να τον φέρουν πάλι στην Μετάνοια του, στο Περιβόλι της Παναγίας.

Οι Πατέρες το δέχθηκαν και τον πήγαν προσωρινά στην Ι. Μονή Χρυσοβαλάντου, για να συνέλθη λίγο, και μετά να φύγουν για το Άγιον Όρος. Ένα βράδυ όμως είχε πλημμυρίσει από άρρητη ευωδία όλη η Μονή, και η Γερόντισσα δεν μπορούσε να το εξηγήση! Σε λίγο διεπίστωσαν ότι η ευωδία έβγαινε από το κελλί, όπου έμενε ο Παπα-Σάββας. Όταν άνοιξαν την πόρτα, γέμισε ο τόπος από άρωμα, και βρήκαν τον Παπα-Σάββα να έχη παραδώσει το πνεύμα του. Τότε κατάλαβαν ότι το άρωμα αυτό έβγαινε από την αρωματισμένη ψυχή του Παπα-Σάββα. Ήρθαν μετά και οι Πατέρες και τον μετέφεραν στην Μετάνοια του. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Ο Ιερομόναχος … που ταλαιπωρήθηκε από τον πειρασμό για έναν υπερήφανο λογισμό

Κάποτε, σε μια Μονή ήταν ένας Ιερομόναχος που φαινόταν ευλαβής μεν εξωτερικά, αλλά εσωτερικά είχε κρυφή υπερηφάνεια. Σε όλα του ήταν τυπικός, ευγενικός και αγωνιστής και νουθετούσε πνευματικά τους άλλους, γιατί ήταν και λόγιος. Ο ίδιος όμως δεν βοηθιόταν από κανέναν, γιατί δίσταζαν οι άλλοι, από σεβασμό, να του πουν κάτι που έβλεπαν σ' αυτόν. Είχε δε δημιουργήσει ψευδαισθήσεις, όχι μόνο στους άλλους αλλά και στον ίδιο τον εαυτό του, ότι είναι ο πιο ενάρετος της Μονής κ.λπ.

[//97] Μια μέρα, λοιπόν, είχαν φέρει στην Μονή έναν δαιμονισμένο, και ο Ηγούμενος είχε αναθέσει σ' αυτόν τον Ιερομόναχο να του διαβάση εξορκισμούς. Παράλληλα δε, είχε πει να κάνουν και οι Πατέρες κομποσχοίνι, για να ελευθερωθή το πλάσμα του Θεού. Επόμενο φυσικά ήταν να στριμωχθή πολύ το δαιμόνιο και να φωνάζη:

- Πού με διώχνεις, άσπλαγχνε;

Ο πονηρός έβαλε και την πονηριά του, για να δώση την εντύπωση στον Παπά ότι αυτός τον διώχνει! Και εκείνος απαντά στον δαίμονα:

- Να έρθης σ' εμένα.

Από εκείνη την στιγμή τον εξουσίαζε πια τον Ιερομόναχο ο δαίμονας.

Το είχε πει μεν αυτό ο Άγιος Παρθένιος σε έναν δαίμονα, όταν τον έδιωχνε, αλλ' εκείνος ήταν Άγιος, γι' αυτό και το δαιμόνιο του είχε απαντήσει: «Και μόνο το όνομα σου με καίει, Παρθένιε!»

Αφού λοιπόν είχε δεχθή την δαιμονική επίδραση ο Ιερεύς, ταλαιπωρείτο χρόνια ολόκληρα και δεν μπορούσε να αναπαυθή πουθενά. Συνέχεια γύριζε, πότε έξω στον κόσμο και πότε μέσα στο Άγιον Όρος. Του είχε δε δημιουργήσει αυτή η κατάσταση και ψυχική κούραση αλλά και σωματική κόπωση με τρεμούλα.

Στα τελευταία πια χρόνια της ζωής του είχε απαλλαχθή από το δαιμόνιο, γιατί είχε ταπεινωθή πολύ από αυτόν τον πειρασμό, ο οποίος του άφησε πολλή ωφέλεια, άθελα του φυσικά. Στο εξής πάντα μιλούσε ταπεινά και ζητούσε συμβουλές για τον εαυτό του.

[//98]

Οι απροετοίμαστοι κληρικοί, που εμποδίσθηκαν από τον Θεό και δεν λειτούργησαν

Κάποτε, στην Σπηλιά του Αγίου Αθανασίου ήταν ένας Γέροντας με δύο υποτακτικούς. Ο ένας ήταν Ιερομόναχος και ο άλλος Ιεροδιάκονος. Μια μέρα, λοιπόν, πήγαν οι υποτακτικοί του σ' ένα εξωκκλήσι, για να λειτουργήσουν. Ο Ιερεύς όμως φθονούσε πολύ τον Διάκο, γιατί τον ζήλευε, επειδή ο Διάκος ήταν πιο έξυπνος και επιτήδειος φυσικά σε όλα· αλλά και ο Διάκος δεν βοηθούσε με τον εγωιστικό του τρόπο.

Ο Ιερεύς είχε προετοιμασθή μεν εξωτερικά, διαβάζοντας την θεία Μετάληψη και κάνοντας όλα τα σχετικά τυπικά, δυστυχώς όμως, το κυριότερο, την εσωτερική προετοιμασία, δεν το έκανε: το να εξομολογηθή ταπεινά, για να διώξη τον φθόνο και

την ζήλεια απ' την καρδιά του, τα οποία δεν φεύγουν με το να αλλάξουμε τα ρούχα μας και να λούσουμε το κεφάλι.

Έτσι, λοιπόν, με την εξωτερική αυτή προετοιμασία προχώρησε στο φοβερό Θυσιαστήριο, για να λειτουργήση. Μόλις άρχισε να προσκομίζη, τί συνέβη όμως; Ακούστηκε ξαφνικά ένας μεγάλος κρότος, και είδε να φεύγη το Άγιο Δισκάριο από την Προσκομιδή και να εξαφανίζεται!

Επόμενο ήταν να μη μπορέσουν πια να λειτουργήσουν. Εάν δεν τους εμπόδιζε ο Καλός Θεός με αυτόν τον τρόπο, και λειτουργούσε ο Ιερεύς με την ψυχική κατάσταση στην οποία βρισκόταν, μου λέει ο λογισμός ότι θα πάθαινε μεγάλο κακό.

Αυτή την γνώμη είχε και ο Παπα-Βαρλαάμ της Βίγλας, ο οποίος και μου διηγήθηκε το περιστατικό αυτό.

[//99]

Ο Γερο-Αββακούμ

Πρόσφατα, το 1979, ανεπαύθη ο Γερο-Αββακούμ, ο οποίος έμενε στην Ι. Μονή της Λαύρας και είχε το χάρισμα να αποστηθίζη ολόκληρα κεφάλαια από την Αγία Γραφή. Παλιά ασκήτευε στην έρημο της Βίγλας, αλλ' ένα περιστατικό τον έκανε να φύγη κατατρομαγμένος για την Λαύρα, όπου έμεινε μέχρι τις τελευταίες μέρες που πλησίαζε πια να φύγη για την αληθινή ζωή.

Μια μέρα, λοιπόν, τότε που βρισκόταν στην Βίγλα ο Γερο-Αββακούμ, ενώ έκανε κομποσχοίνι επάνω σ' έναν βράχο, του παρουσιάστηκε ξαφνικά ο διάβολος ως «Άγγελος φωτός» και του λέει:

- Αββακούμ, Αββακούμ, ο Θεός με έστειλε να σε πάρω στον Παράδεισο, γιατί έγινες πια Άγγελος· άντε να πετάξουμε.

Ο Γερο-Αββακούμ τάχασε και φοβισμένος του απήντησε:

- Πώς να πετάξω; Εσύ έχεις φτερά και πετάς.

Και ο δήθεν Άγγελος του λέει:

- Και εσύ, Αββακούμ, έχεις φτερά, έγινες Άγγελος, αλλά δεν τα βλέπεις.

Τότε ο Γερο-Αββακούμ έκανε ταπεινά τον Σταυρό του και είπε:

- Παναγία μου, τί είμαι εγώ, για να πετάξω;

Δεν πρόλαβε να τελειώση τα ταπεινά λόγια του και βλέπει εκείνον τον δήθεν Άγγελο να μεταβάλλεται απότομα σε μαύρο αλλόκοτο κατσίκι με φτερά σαν της νυχτερίδας, να πετάγεται κάτω στον γκρεμό προς την θάλασσα και να εξαφανίζεται.

Κατατρομαγμένος τότε ο Γερο-Αββακούμ και ευχαριστώντας την Παναγία, που τον προστάτεψε, γιατί θα τον γκρέμιζε στο χάος ο πονηρός, πηγαίνει στην Καλύβη του, παίρνει τον τουρβά του και φεύγει για την Μονή της [//100] Λαύρας και κοινοβιάζει πλέον εκεί για μεγαλύτερη σιγουριά. Στο Ασκητήριο του μετά πήγαινε τρεις-τέσσερις φορές τον χρόνο και έκανε Λειτουργίες και πάλι επέστρεφε στην Μονή της Λαύρας.

Όταν πλησίαζε πια να κοιμηθή, είχε λάβει πληροφορία και πήγε στο Ασκητήριο του, για να αφήση τα οστά του εκεί στην Μετάνοια του, όπου είχε αφήσει και τις σάρκες του, όταν ήταν νεώτερος, με τους υπερφυσικούς ασκητικούς αγώνες που έκανε, για να εξαϋλωθή κάπως, όπως το απαιτεί το Αγγελικό Σχήμα. Εκεί στην

Βίγλα τον επισκέπτονταν οι Πατέρες και τον έβλεπαν πολύ χαρούμενο. Ένας Πατέρας μάλιστα απορούσε γι' αυτό και του είπε:

- Πολύ χαρούμενο σε βλέπω, Γερο-Αββακούμ, ενώ κοντεύεις πια να πεθάνης!

Ο Γερο-Αββακούμ απήντησε:

- Και γιατί να μην είμαι χαρούμενος, αδελφέ μου; Αφού αγωνίστηκα, όσο μπορούσα, από νέος με την Χάρη του Θεού, τώρα χαίρομαι που θα πάω κοντα᾽στον Χριστό.

Έτσι χαρούμενοι φεύγουν οι καλοί αγωνισταί του Χριστού!

Οι δύο φαντασμένοι Μοναχοί που πλανέθηκαν

Κάποτε δύο νέοι, που ήταν πολύ αγαπημένοι από τον κόσμο, είχαν έρθει στο Άγιον Όρος και έγιναν Μοναχοί. Δυστυχώς όμως δεν συμβουλεύονταν μεγαλυτέρους ούτε και άκουγαν συμβουλή μεγαλυτέρου, αλλά άκουγαν το παιδικό τους μυαλό, που συμφωνούσε πάντα του ενός με του άλλου για θέματα πνευματικά. Άλλοτε έκαναν μεγάλες νηστείες, μέχρι που απέκαμαν και μετά το έριχναν στο πολύ φαγητό, και άλλοτε έκαναν τους έγκλειστους [//101] Ησυχαστάς, με παιδικό εγωισμό, και μετά έτρεχαν να βρουν ανθρώπους, για να μιλούν συνέχεια και να αργολογούν. Με άλλα λόγια, ο πονηρός τους πετούσε από τα δεξιά στα αριστερά και πάλι από τα αριστερά στα δεξιά, όπως έπαιζαν και αυτοί με το δικό τους παιδικό μυαλό με την Καλογερική.

Μεταξύ τους όμως είχαν αγάπη αδελφική. Αλλά τι το θέλεις; Έβλαψαν τα μυαλά τους με τον εγωισμό τους, αφού δεν άκουγαν κανέναν μεγαλύτερο, και ο ένας ανέπαυε τον άλλο στο θέλημα του. Είχαν δε υποσχεθή να μη χωρισθούν ποτέ ούτε σ' αυτή την ζωή ούτε και στην άλλη. Ο πονηρός όμως το εκμεταλλεύτηκε αυτό και τους άνοιξε, δυστυχώς, δουλεία!

Μια μέρα λοιπόν λέει ο ένας στον άλλο:

- Μου πέρασε ένας λογισμός, αδελφέ μου, ότι αυτό που υποσχεθήκαμε, να πεθάνουμε και οι δυο μια μέρα, δεν είναι σίγουρο ότι θα γίνη. Το πιο σίγουρο για την υπόσχεση μας είναι να ραφτούμε και οι δυο μαζί, όπως ράβουν τους νεκρούς, και να πέσουμε στην θάλασσα.

Δυστυχώς, το δέχθηκε και ο άλλος με χαρά. Παίρνουν λοιπόν μια κουβέρτα, σπάγκο και σακοράφα και πηγαίνουν για την θάλασσα χαρούμενοι. Αφού ράφτηκαν καλά, επάνω σ' έναν βράχο, έπεσαν κάτω στην θάλασσα. Επόμενο ήταν, όπως ήταν τυλιγμένοι και ραμμένοι, να πνιγούν μια μέρα και οι δύο.

Πέρασε αρκετό διάστημα, και τα πτώματα τους βρέθηκαν στην ακροθαλασσιά του Βόλου. (Αυτό έγινε γύρω στο 1912).

Το θλιβερό αυτό γεγονός που μας συγκλονίζει, μας φρενάρει κιόλας, για να είμεθα προσεκτικοί. Παράλληλα όμως και μας υποχρεώνει να παρακαλέσουμε τον Θεό να μη θεωρήση για αυτοκτονία αυτή την αυτοκτονία των αδελφών μας, αλλά να την παραβλέψη σαν παιδική μεγάλη αταξία. Αμήν.

[//102]

Ο θεληματάρης υποτακτικός

Ένας υποτακτικός στα Καυσοκαλύβια είχε πολύ θέλημα, και για ό,τι του έλεγε ο λογισμός του επέμενε στον Γέροντα του, για να πάρη ευλογία. (Δηλαδή έπαιρνε ευλογία με εκβιασμό, για να κάνη το θέλημα του).

Μια μέρα, λοιπόν, ενώ εργαζόταν μαζί με τον Γέροντα του και ήταν απαραίτητος, γιατί τον βοηθούσε σε κάτι, λέει στον Γέροντα:

- Δωσ' μου ευλογία να πάω να κοιμηθώ δέκα λεπτά.

Ο Γέροντας του απήντησε:

- Κάνε λίγο υπομονή, παιδί μου, γιατί τώρα πρέπει να κρατάς λίγο εδώ αυτό που φτιάχνω· σε μισή ώρα τελειώνουμε και κοιμάσαι.

Ο υποτακτικός επέμενε συνέχεια, για να πάρη ευλογία. Ο Γέροντας ξανά του λέει:

- Ευλογημένε, για δέκα λεπτά που θέλεις να κοιμηθής, τι ύπνο θα κάνης;

Κι εκείνος απήντησε:

- Δωσ' μου ευλογία, και εγώ θα κοιμηθώ.

Τελικά ο Γέροντας αναγκάσθηκε να του δώση ευλογία, αφού επέμενε συνέχεια, και εκείνο πήγε να κοιμηθή.

Μόλις όμως έπεσε στο κρεβάτι, βλέπει ξαφνικά τον σατανά να ορμάη επάνω του με λύσσα, να τον αρπάζη με θυμό και να τον στύβη σαν λεμονόκουπα. Το θεληματάρικο Καλογέρι προσπαθούσε να του ξεφύγη, αλλά δυστυχώς δεν μπορούσε. Επανω δε στην μεγάλη του αγωνία, αναγκάστηκε να πη την ευχή «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησον με, για το χατίρι του Γέροντα μου».

Τότε ο σατανάς κάηκε από την ευχή, η οποία είχε και συντριβή, διότι ο υποτακτικός συναισθάνθηκε την παρακοή του και την αναξιότητα του και κατάλαβε ότι δεν είχε μούτρα να ζητήση βοήθεια ο ίδιος, αλλά παρακάλεσε να τον ελεήση ο Χριστός για το χατίρι του Γέροντα [//103] του. Αυτό φυσικά ήταν που έκαψε τον διάβολο, και θυμωμένος τον πέταξε από τα χέρια του έξω από το παράθυρο, μακριά περίπου πενήντα μέτρα, χωρίς να πάθη κακό· τον φύλαξε ο Θεός!

Έτρεξε μετά κατατρομαγμένος στον Γέροντα του και του διηγήθηκε το φοβερό όραμα. Ο Γέροντας απόρησε! Μέσα σε δέκα λεπτά να συμβούν όλα αυτά τα γεγονότα!

Μετά από το μάθημα που πήρε από τον πειρασμό, κατά παραχώρηση Θεού, το Καλογέρι αυτό έγινε ο πιο υκάκουος υποτακτικός της Σκήτης και πρόκοψε πνευματικά.

Ο ευλαβής και υπάκουος υποτακτικός

Ένας νεαρός Μοναχός της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου, επειδή είχε πολλή κατάνυξη την ώρα της προσευχής και προδιδόταν στην Ακολουθία από τους λυγμούς και τα κλάματα, δεν κατέβαινε γι' αυτόν τον λόγο στην Εκκλησία, αλλά προσευχόταν μόνος του στο κελλί του. Όταν είδε ο Ηγούμενος να απουσιάζη μια-δυο από την Ακολουθία, μπήκε σε λογισμούς και κάλεσε τον Μοναχό στο Ηγουμενείο και τον ρώτησε:

- Γιατί, παιδί μου, δεν έρχεσαι στην Ακολουθία, όπως όλοι οι Πατέρες;

Ο αδελφός απήντησε:

- Γέροντα, δυσκολεύομαι στο Ναό, ενώ στο κελλί μου μπορώ να προσεύχωμαι με πολλή κατάνυξη και περισσότερες ώρες, χωρίς να με βλέπη κανείς.

Τότε ο διακριτικότατος Ηγούμενος Παπα-Σωφρόνιος, του είπε:

- Έχεις δίκαιο, παιδί μου, αλλά, για να μη γίνη σκάνδαλο, να κατεβαίνης στην Ακολουθία, στο Ναό.

[//104] Ο αδελφός το δέχθηκε με χαρά και κατέβαινε πρώτος στο Ναό για την Ακολουθία.

Μετά όμως από λίγο διάστημα οικονόμησε τον αδελφό ο Ηγούμενος σε διακόνημα ησυχαστικό, έξω της Μονής, και ανέπαυσε τον αδελφό, ο οποίος βοηθήθηκε παράλληλα πνευματικά και απέκτησε περισσότερη ευλάβεια και καρδιακή προσευχή.

Ο θεληματάρης και αμελής αρχάριος Μοναχός

Στην Σκήτη των Καυσοκαλυβίων ήταν ένας νεαρός Μοναχός, που ζούσε στο θέλημα του, δίχως Γέροντα. Επόμενο ήταν, φυσικά, να τον πετάη ο πονηρός από τα δεξιά στα αριστερά και να τον ρίξη στην αμέλεια. Στις αρχές μεν νήστευε πολύ, αλλά μετά το έριξε έξω. Έτρωγε πολύ, έπινε και κρασί και, επειδή ήταν νέος, φλογιζόταν η σάρκα του και, όταν πλάγιαζε, αναγκαζόταν να βγάζη το ζωστικό του και να κοιμάται με τα εσώρουχα.

Βλέποντας αυτή την αταξία του παιδιού η Παναγία, σαν καλή Μητέρα, τον ξύπνησε σκουντώντας τον και του έκανε παρατήρηση με τα εξής λόγια:

- Άλλη φορά να εγκρατεύεσαι στο φαγητό και να κοιμάσαι σεμνά, με το ζωστικό σου.

Ο Μοναχός, μετά από αυτό, επόμενο ήταν να αλλοιωθή πνευματικά και να αγωνίζεται με ευλάβεια.

Ο αμελής νεαρός Μοναχός

Στην Ιερά Μονή Κωνσταμονίτου, επί Φιλαρέτου, ήταν ένας νεαρός Μοναχός, που δεν κατέβαινε στην Ακολουθία από αμέλεια και παρέλειπε και όλα τα πνευματικά του καθήκοντα.

[//105] Ο ευλαβέστατος Ηγούμενος, Παπα-Φιλάρετος, του έκανε κατ' επανάληψιν παρατηρήσεις και τον νουθετούσε, αλλ' εκείνος και πάλι αδιαφορούσε για όλα. Αναγκάστηκε πια ο Γέροντας να τον αφήση στην Παναγία, και την παρακαλούσε μέρα-νύχτα να βοηθήση πια Εκείνη τον αδελφό.

Μια μέρα, λοιπόν, είδε την Παναγία ο αδελφός να του λέη θλιμμένη:

- Λυπάμαι για τα χάλια σου. Αφού τώρα που είσαι νέος και υγιής δεν κατεβαίνεις στο Ναό, για να προσευχηθής, αλλά κάθεσαι στο κελλί σου, και σε πνίγουν οι άσχημοι λογισμοί, πότε θα πας; Σαν γηράσης ή όταν αρρωστήσης;

Μετά από αυτό το γεγονός ο Μοναχός άλλαξε τελείως και κατέβαινε πρώτος στην Ακολουθία και αγωνιζόταν με προθυμία μεγάλη.

Ο ηλικιωμένος αμελής Μοναχός

Σε ένα Κελλί, κοντά στις Καρυές, είχε έρθει κάποτε ένας ηλικιωμένος και έγινε Μοναχός. Έλαβε όμως μόνο την ρασοευχή με σκοπό να ζη χαλαρά. Δεν έκανε ποτέ τον κανόνα του, αυτόν τον ελάχιστο που είχε, ούτε και άλλα πνευματικά, και έλεγε: «Όταν θα γίνω Μεγαλόσχημος, τότε θα τον κάνω».

Με αυτόν τον τρόπο λοιπόν ανέπαυε ψεύτικα τον λογισμό του και, χωρίς να το καταλάβη, έφθασε στα τελευταία του. Είχε πέσει πια στο κρεβάτι και ψυχορραγούσε. Τότε είχε ένα φοβερό διάλογο με τους δαίμονες, οι οποίοι τον βασάνιζαν, και ο Μοναχός αναγκαζόταν να φωνάζη και να ζητά βοήθεια.

Τρέχει ο Γέροντας και τον ρωτάει:

- Τί έχεις;

[//106] Εκείνος απήντησε:

- Να, οι δαίμονες με βασανίζουν για τον κανόνα μου που άφησα.

- Θα τον κάνω εγώ, πες τους, είπε ο Γέροντας και έφυγε.

Σε λίγο πάλι άρχισε να φωνάζη. Έτρεξε πάλι ο Γέροντας και του λέει:

- Τί έχεις; Σιγά, θα ξυπνήσης τους Πατέρες.

Εκείνος απάντησε:

- Δεν μπορώ ν' αντέξω. Γέροντα μου, γιατί οι δαίμονες με πνίγουν για τις Ακολουθίες που παρέλειψα.

- Πες τους, θα τις κάνη και αυτές ο Γέροντας μου.

Έτσι μόνο βρήκε ανάπαυση η ψυχή του αμελούς αδελφού και παρέδωσε την ψυχή του.

Άγγελος ελέγχει την Ιδιόρρυθμη Μονή Ξηροποτάμου

Σ' έναν προϊστάμενο της Ιεράς Μονής Ξηροποτάμου, όταν ήταν ιδιόρρυθμη η Μονή, είχε εμφανισθή Άγγελος Κυρίου και του είπε:

- Τί κάνετε εσείς εδώ; Έχω τριάντα ολόκληρα χρόνια να πάρω ψυχή με πνευματική κατάσταση καλή, όπως την θέλει ο Θεός. Οι Πατέρες παραμέλησαν τους πνευματικούς αγώνας και άρχισαν να ζουν σχεδόν όπως οι κοσμικοί.

Ο αδελφός που σώθηκε χωρίς κόπο, επειδή δεν κατέκρινε

Κάποτε είχε πάει ένας κοσμικός στην Σκήτη των Καυσοκαλυβίων, για να γίνη Μοναχός. Οι Πατέρες [//107] όμως της Σκήτης δεν τον δέχονταν, γιατί, εκτός που ήταν ράθυμος και αμελής, ήταν και πολύ σκανδαλοποιός και δημιουργούσε συνέχεια θέματα. Επειδή εκείνος αναπαυόταν στην Σκήτη, παρακάλεσε τους Πατέρες να τον αφήσουν να μένη ως λαϊκός και να εργάζεται καμιά φορά.

Έτσι λοιπόν πέρασε την ζωή του με ραθυμία και αμέλεια μέχρι την ώρα του θανάτου του, που έπεσε πια στο κρεβάτι και ψυχορραγούσε. Οι Πατέρες όμως του συμπαραστέκονταν και βρίσκονταν συνέχεια κοντά του.

Μια μέρα ο ετοιμοθάνατος είχε έρθει σε έκσταση και έκανε νοήματα. Οι Πατέρες απορούσαν τι να συμβαίνη! Όταν συνήλθε, τους διηγήθηκε το εξής φοβερό:

- Είδα τον Αρχάγγελο Μιχαήλ μ' ένα χαρτί στα χέρια του, που είχε όλες τις αμαρτίες μου, και μου είπε:

«Βλέπεις; Αυτά εδώ τα έκανες όλα, γι' αυτό ετοιμάσου να πας στην κόλαση».

Τότε εγώ του λέω:

«Για κοίταξε, ανάμεσα σ' αυτά τα αμαρτήματα, υπάρχει το αμάρτημα της κατακρίσεως;»

Ψάχνει ο Αρχάγγελος και μου λέει:

«Όχι, δεν υπάρχει».

«Οπότε, του λέω, δεν πρέπει να πάω στην κόλαση, σύμφωνα με αυτό που είπε ο Κύριος: *Μη κρίνετε, και ου μη κριθήτε*»[5].

Τότε ο Αρχάγγελος Μιχαήλ έσχισε το χαρτί με τα αμαρτήματα μου. Έτσι, Πατέρες μου, θα πάω στον Παράδεισο. Όταν μου είχατε πει ότι δεν κάνω για Μοναχός στην Σκήτη και εργαζόμουν ως λαϊκός και εκκλησιαζόμουν στο Κυριακό τις εορτές, είχα ακούσει τα λόγια του Ευαγγελίου *Μη κρίνετε, ίνα μη κριθήτε*[6] και είπα: «Ταλαίπωρε, [//108] τουλάχιστον αυτό να εφαρμόσης», και αυτό με έσωσε δίχως άλλον κόπο.

Μόλις τελείωσε αυτά τα λόγια, παρέδωσε την ψυχή του στον Αρχάγγελο Μιχαήλ.

Πληροφορία του θανάτου του Παπα-Μεθοδίου και Παπα-Ιωακείμ

Της Σταυροπροσκυνήσεως, το 1978, ο Ιερομόναχος Παπα-Μεθόδιος από το Κελλί των Καρυών «Άγιοι Θεόδωροι» κάλεσε τον Ιερομόναχο Παπα-Χριστοφόρο, που έμενε πιο κάτω από τις Καρυές, και τον έστειλε στην Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου, όπου γηροκομείτο ο πατριώτης τους Παπα-Ιωακείμ (Ρουμάνοι και οι τρεις και παραδελφοί) να του πη να ετοιμασθή, διότι αύριο θα πεθάνουν και οι δύο μαζί (δηλαδή ο Παπα-Μεθόδιος και ο Παπα-Ιωακείμ).

Πηγαίνει λοιπόν ο Παπα-Χριστοφόρος στην Μονή Κουτλουμουσίου και του λέει:

- Παπα-Ιωακείμ, ευλογείτε! Ο Παπα-Μεθόδιος μου είπε να ετοιμασθής, γιατί αύριο θα πεθάνετε μαζί, την ίδια ώρα. Σου ζητάει και συγχώρεση σε ό,τι σου έσφαλε.

Ο Παπα-Ιωακείμ, όταν το άκουσε, του είπε χαρούμενα:

- Νάναι ευλογημένο! Για να το λέη ο Παπα-Μεθόδιος, κάτι ξέρει.

Εκείνη μάλιστα την ημέρα είχε κοινωνήσει ο Παπα-Ιωακείμ και έλεγε στον Διακο-Αναστάσιο:

- Τέτοια χαρά πρώτη φορά ένιωσα στη ζωή μου!

---

[5] Λουκ. στ', 37.

[6] Ματθ. ζ', 1.

Πήγε μετά στο κελλί του και περίμενε με χαρά την ώρα του θανάτου και έλεγε συνέχεια στην Ρουμανική γλώσσα: «Μανούλα μου Παναγία, Μανούλα μου Παναγία …»

[//109] Πώς να μην είναι Μανούλα του η Παναγία, αφού από μικρο παιδάκι, δέκα έξι χρονών, άφησε την κατά σάρκα μάνα του και τον πατέρα του και ήρθε στο Περιβόλι της Παναγίας, να γίνη Μοναχός; Από μικρό παιδάκι έμεινε στην πνευματική ξενιτιά, στο Άγιον Όρος, μέχρι τα ενενήντα του χρόνια, για την αγάπη του Χριστού, για να πλουτίση με αιώνια πράγματα! Είχε διαγραφή από τον κόσμο από τα δέκα έξι του χρόνια και γράφτηκε στο «Βιβλίο της Ζωής».

Εκεί λοιπόν που έλεγε «Μανούλα μου Παναγία, Μανούλα μου Παναγία …», η ώρα 5 Βυζαντινή, έκλεισε τα μάτια του, σαν μικρό παιδάκι, ήρεμα και αποκοιμήθηκε στην αγκαλιά της Μανούλας του.

Την ίδια ώρα ακριβώς αναπαύθηκε και ο Παπα-Μεθόδιος με οσιακό θάνατο, σε ηλικία γύρω στα εβδομήντα χρόνια. Έφυγαν και οι δύο αγιασμένες ψυχές μαζί, γιατί είχαν πολλή αγάπη μεταξύ τους. Το ζήτησαν αυτό από τον Θεό, να μην αποχωρισθούν ούτε σ' αυτή την ζωή αλλά ούτε και στην άλλη. Ο Καλός Θεός τους οικονόμησε και αυτούς αλλά και εμάς, για να ωφεληθούμε. Αμήν.

Ο υποτακτικός που δεν έκανε υπακοή στον Γέροντα του και σώθηκε, επειδή ήλπιζε στον Θεό

Έλεγε ο Παπα-Μεθόδιος από το Κελλί των Αγίων Θεοδώρων, στις Καρυές, ότι ο Γέροντας του πολύ ανησυχούσε για την πνευματική πρόοδο των υποτακτικών του, επειδή ελεγχόταν για την υπακοή που είχε κάνει ο ίδιος, και έτσι πέθανε μ' αυτόν τον καημό.

Μετά από λίγα χρόνια ο Παπα-Μεθόδιος είδε σε όραμα τον Γέροντα του και τον ρώτησε:

[//110] Τί κάνεις, Γέροντα; Πού βρίσκεσαι;

Εκείνος του απήντησε:

- Καλά είμαι, σώθηκα μεν, αλλά πώς σώθηκα! Με πολύ κόπο, γιατί δεν έκανα υπακοή στον Γέροντα μου. Όταν είχα πεθάνει, με ρώτησε ο Άγγελος με αυστηρό ύφος:

«Έχεις κανένα καλό έργο; Τί έκανες;»

Και εγώ απήντησα:

«Κανέναν καλό έργο δεν έχω, εκτός από αμαρτωλές πράξεις, τις παρακοές στον Γέροντα μου. Το μόνο πράγμα που έχω, είναι η ελπίδα μου στον Θεό, και ό,τι κάνει για μένα το έλεος του Θεού».

Πηγαίνει τότε ο Άγγελος, για να ρωτήση, και σε λίγο έρχεται και λέει:

«Αφού αναγνώριζες ταπεινά τα χάλια σου και ήλπιζες μόνο στον Θεό, μου είπε ο Χριστός να σε περάσω μαζί με τους σωζομένους».

Ρωτάει μετά πάλι ο Παπα-Μεθόδιος τον Γέροντα του για κάποιον πριονά γνωστό τους, που είχε πεθάνει:

- Γέροντα, πού βρίσκεται ο πριονάς;

Και εκείνος του απήντησε:

- Ο πριονάς βρίσκεται σε καλύτερη θέση από μένα, γιατί και πολύ ταλαιπωρήθηκε στη ζωή του, αλλά και έκανε ταπεινά υπακοή σ' όλα τα αφεντικά του, στα οποία εργαζόταν χωρίς γογγυσμό.

Επίσης τον ρώτησε και για έναν δαιμονισμένο, που βασανιζόταν από το δαιμόνιο, «πού βρίσκεται», και ο Γέροντας απήντησε:

- Αυτός βρίσκεται σε καλύτερη ακόμη θέση, γιατί πολύ ταλαιπωρήθηκε και πολύ τον ταπείνωσε το δαιμόνιο μπροστά στους ανθρώπους. Αλλά και ο ίδιος είχε ταπεινωθή, διότι έλεγε: «Οι ευχές των Πατέρων θα με σώσουν κι εμένα τον ταλαίπωρο».

[//111] Την ώρα του θανάτου του Γέροντα του Παπα-Μεθόδιου είχε συμβή ένα συγκλονιστικό γεγονός. Ενώ ξεψύχησε, επανήλθε για λίγο στη ζωή. Τον ρώτησαν τότε οι Πατέρες που βρίσκονταν κοντά του:

- Περίεργο! Πώς ξεψύχησες;

Και ο Γέροντας απήντησε τότε:

- Μετά από λίγη ώρα, που είχε βγη η ψυχή μου, είπε ένας Άγγελος:

«Να επιστρέψης, για να αποχαιρετήσης πρώτα τον αδελφό σου».

Εγώ του είπα:

«Δεν έχω αδελφό ούτε στον κόσμο ούτε και στην Καλογερική».

Ο Άγγελος απήντησε:

«Εννοώ το σώμα σου, αδελφό της ψυχής σου».

Και όταν επέστρεψα στο σώμα μου, τότε γνώρισα τον εαυτό μου. Μου λέει ξανά ο Άγγελος:

«Να αποχαιρετήσης το σώμα σου, γιατί μ' αυτό εκακοπάθησες».

Και μετά έφυγε η ψυχή του στον Ουρανό.

Ψάλτης συμπανηγυρίζει με αδελφό που είχε πεθάνει πριν από έξι μήνες

Κάποτε ο περίφημος ψάλτης Διακο-Γιάννης από το κελλί του «Ραβδούχου», ο οποίος πρόσφατα αναπαύθηκε, είχε πάει στην Πανήγυρη της Ι. Μονής Γρηγορίου, για να ψάλη. Αφού έψαλε στον Μεγάλο Εσπερινό, όταν τελείωσε, και θα άρχιζε η Λιτή, αισθάνθηκε την ανάγκη να πάη στο Αρχονταρίκι, να πιη έναν καφέ, για να τονωθή λίγο το Γεροντάκι και πάλι να συνεχίση τα ψαλτικά του.

Στο Αρχονταρίκι λοιπόν σε γενομένη συζήτηση γύρω [//112] από τα ψαλτικά και τους Πατέρες της Μονής που έψαλλαν, είπε ο Διακο-Γιάννης:

- Είδα τον Πατέρα Δαβίδ να κρατιέται ακόμη καλά.

Ο Πατήρ Μακάριος (ένας από τους παλαιούς Πατέρες) παραξενεύτηκε γι' αυτά που άκουσε και λέει στον Γέροντα Διακο-Γιάννη:

- Ο Πατήρ Δαβίδ έχει πεθάνει εδώ και έξι μήνες· λάθος έκανες.

Ο Διακο-Γιάννης τάχασε και με πεποίθηση του απαντάει:

- Εγώ, Πάτερ μου, δεν ξέρω πότε πέθανε και τι μου λες. Ένα πράγμα ξέρω, ότι τον είδα έξω στην Λιτή τον Πατέρα Δαβίδ πριν από λίγα λεπτά, χαιρετηθήκαμε και κουβεντιάσαμε μάλιστα λίγο γύρω από τα ψαλτικά!

Ο Γερο-Τρύφων

Πριν από δύο χρόνια, το 1978, τελείωσε την πνευματική του πάλη στον Άθωνα ο Αθλητής του Χριστού Γερο-Τρύφων, ο οποίος νίκησε την ματαιότητα, και έφυγε η αγιασμένη του ψυχή για την αιωνιότητα, στον Ουρανό!

Ο Γερο-Τρύφων λοιπόν είχε έρθει από την πατρίδα του Ρουμανία το 1910, σε ηλικία είκοσι πέντε χρονών, και φυτεύτηκε στο Περιβόλι της Παναγίας, ψηλά στην κορυφή της Καψάλας, κοντά στον Γερο-Μιχαήλ. Ο Γέροντας του, Γερο-Μιχαήλ, ήταν πολύ ευλαβής και παραδοσιακός. Έμοιαζε, μπορούμε να πούμε, τους παλαιούς Αββάδες. Ζούσε πολύ ασκητικά και τα ελάχιστα πράγματα για την συντήρηση του τα οικονομούσε από το απλό εργόχειρο του· έκανε κουτάλες. Όταν κανείς του έδινε μια ευλογία την δεχόταν μεν, αλλά έδινε και αυτός μια ανάλογη ευλογία, εκτός από την προσευχή που θα έκανε συνέχεια για τον άλλο.

[//113] Κάποτε, είχε στείλει τον αρχάριο τότε υποτακτικό του Πατέρα Τρύφωνα σε μια Μονή, για να δώση το εργόχειρο τους και να περάση και από τον κηπουρό της Μονής να του δώση μια κουτάλα και να του ζητήση ένα λάχανο. Ο κηπουρός όμως, επειδή ήταν πολύ θυμωμένος, – κάτι είχε – του πέταξε ένα κοτσάνι από λάχανο με δύο φύλλα άχρηστα και συνέχισε την δουλειά του.

Ο Πατήρ Τρύφων το πήρε, χωρίς να πη τίποτε, και ξεκίνησε για την Καψάλα, αλλά σε όλη την διαδρομή σκεφτόταν τον Γέροντα του, που ήταν γεροντάκι, και τί λάχανο θα έτρωγε! Ο Γέροντας του πάλι, όταν είδε το κοτσάνι με τα δύο φύλλα, σκέφτηκε τον υποτακτικό του τί θα φάη. Του λέει λοιπόν να ανάψη φωτιά και να βάλη νερό στο μπακίρι (στην κατσαρόλα). Παίρνει μετά ο Γέροντας το κοτσάνι, το βάζει μέσα και το σταυρώνει. Μετά από λίγη ώρα στέλνει τον Πατέρα Τρύφωνα να σηκώση την κατσαρόλα από την φωτιά.

- Μπρε, τι να δω! Μου έλεγε, ένα άσπρο κεφάλι λάχανο μέσα στο μπακίρι!

Όπως φαίνεται, και ο Γέροντας του είχε αγιότητα, γιατί αλλιώς δεν εξηγείται!

Το 1917, όταν είχε γίνει η μεγάλη πείνα, ο Πατήρ Τρύφων είχε βγει στην Χαλκιδική με την ευλογία του Γέροντα του και θέριζε σε Αγιορείτικα Μετόχια και έτσι οικονόμησε λίγο σιτάρι για τον εαυτό τους και για τους γύρω τους Ασκητάς. Από το 1917 δεν ξαναβγήκε στον κόσμο και το 1978 έφυγε από το Άγιον Όρος για τον ουράνιο αληθινό κόσμο.

Όλα του τα χρόνια τα έζησε ψηλά στην Καψάλα σαν πετεινό του Ουρανού. Το πρόσωπο του ήταν κατά κάποιο τρόπο εξαϋλωμένο και φωτεινό, και μόνο που τον έβλεπες, έπαιρνες πνευματική δύναμη. Δύσκολα, φυσικά, τον έβρισκε κανείς εκεί στην ερημιά που έμενε, γι' αυτό και δεν είχε καθόλου ανθρώπινη παρηγοριά. Αλλά [//114] εκεί που δεν υπάρχει ανθρώπινη παρηγοριά, πλησιάζει η θεία! Ο Θεός στέλνει την ουράνια χαρά με τους Αγγέλους και τους Αγίους. Οι παραδεισένιοι αυτοί άνθρωποι, που έχουν επαφή με Αγγέλους και Αγίους, έχουν φιλία και με τα άγρια ζώα και με τα πουλιά του ουρανού, όπως και ο Γερο-Τρύφων.

Κάποτε, λοιπόν, ο ευλαβέστατος Γερο-Ιωάσαφ από τον Αγιογραφικό Οίκο των Ιωασαφαίων, ο Παππούς, είχε φιλοξενήσει μερικούς λαϊκούς με την Αβραμιαία του

φιλοξενία, αλλά εκείνοι, δυστυχώς, ενώ καλοπέρασαν, σκανδαλίστηκαν μετά, γιατί νόμιζαν ότι καλοπερνούν οι Καλόγεροι – ενώ εκείνος ζούσε καλογερικά. Επειδή όμως ήταν δύσκολο να το καταλάβουν αυτό οι κοσμικοί, θεώρησε καλό ο Γερο-Ιωάσαφ να τους γυρίση στα Καλύβια της Καψάλας, για να ωφεληθούν με άλλον τρόπο, μια που δεν είχαν καλούς λογισμούς.

Αφού επισκέφθηκαν μερικούς Ασκητάς και έμειναν έκπληκτοι οι λαϊκοί, τους πέρασε και από το Ασκητήριο του Γερο-Τρύφωνα. Όταν είδαν το Γεροντάκι μέσα σ' εκείνη την εγκατάλειψη, τάχασαν! Λέει ο ταπεινόφρων Γερο-Ιωάσαφ στους επισκέπτες:

- Εγώ που έχω γνωριμίες με ανθρώπους, δεν έχω ούτε αυτή την χαρά που έχει ο Γερο-Τρύφων, αλλά ούτε και τη γνωριμία που έχει ο Γέροντας με τα άγρια ζώα και τα πουλιά του ουρανού, που του κάνουν συντροφιά. Για να βεβαιωθήτε γι' αυτό, θα φωνάξω πρώτα εγώ.

Και φωνάζει για να μαζευτούν τα πουλιά, αλλά τίποτα. Μετά από λίγο νάτος και ο Γερο-Τρύφων με το σταμνί, για να τους προσφέρη λίγο νερό. Του λέει ο Γερο-Ιωάσαφ:

- Τί τόπος είναι αυτός, Γερο-Τρύφωνα; Δεν έχει ούτε ένα πουλί!

Απαντάει ο Γέροντας με όλη την απλότητα του:

- Μπρε, πώς δεν έχει πουλιά;

[//115] Φωνάζει λοιπόν και γέμισε ο τόπος από διάφορα πουλιά, που τον τριγύριζαν. Άλλα κάθονταν στους ώμους του και άλλα επάνω στη σκούφια του! Θαύμασαν οι επισκέπτες και έφυγαν ωφελημένοι πνευματικά, δοξάζοντας τον Θεό.

Κάποτε, είχα χάσει τον δρομο στην Καψάλα και από ένα κλειστό μονοπάτι βγήκα μπροστά στην Καλύβα του Γερο-Τρύφωνα, η οποία ήταν μια παράγκα με παλιούς τενεκέδες ολόγυρα καρφωμένους, και επάνω στη στέγη πάλι το ίδιο παλιολαμαρίνες και τενεκέδες με κανά-δυο πλάκες, για να μην τους σηκώνη ο αέρας.

Βλέπω λοιπόν ξαφνικά τον Γέροντα σε μια άκρη να κάθεται σ' ένα κούτσουρο και να λέη την ευχή. Το πρόσωπο του ήταν φωτεινό και χαρούμενο. Είχε τα μάτια του κλειστά και ακίνητος προσευχόταν. Αφού πλησίασα κοντά του μίλησα:

- Ευλογείτε, Γέροντα, τι κάνεις εδώ; Πως ζης; Τί τρως;

Κι εκείνος χαμογελαστός με χαιρέτησε και μου είπε:

- Μπρε, εγώ έγινα πρόβατο και τρώγω χορτάρι.

- Πόσο χρονών είσαι, Γέροντα;

- Ενενήντα τρία, μου είπε.

Τάχασα! Εν τω μεταξύ σηκώθηκε, για να μου φέρη λίγο νερό, και είδα να σβαρνίζη το αριστερό του πόδι, το οποίο είχε τυλιγμένο με κάτι κουρέλια.

- Τί έχει το πόδι σου, Γέροντα; τον ρώτησα.

- Έπεσε μια πέτρα από τη σκεπή και με χτύπησε, μου είπε.

Είπα με τον λογισμό μου: «Ας τον ρωτήσω, εάν έχη κανένα δωμάτιο, μήπως παρουσιασθή ανάγκη να του συμπαρασταθώ».

- Γέροντα, έχεις κανένα άλλο δωμάτιο;

Εκείνος γέλασε και είπε:

- Μπρε, δωμάτιο; Όλο σαβούρα έχει το Καλύβι.

[//116] Όταν μπήκα μετά μέσα, τι να ιδώ! Γκρεμισμένο απ' όλες τις μεριές, και έμπαιναν νερά απ' όλες τις μεριές και από την στέγη. Μόνο μια άκρη ήταν λίγο στεγνή. Εκεί είχε κάτι κουρελιασμένες κουβέρτες, όπου έμενε, κι έμοιαζε περισσότερο με φωλιά αετού παρά με κελλί Ασκητού.

Ρωτάω τον Γέροντα:

- Πώς μένεις εδώ; Όλο το Καλύβι είναι ανοικτό, και όλες οι βροχές και οι άνεμοι μπαίνουν μέσα.

Εκείνος μου απήντησε:

- Μπρε, εγώ μένω στο άλλο γωνία, εκεί! Και μου έδειξε την φωλιά του.

Επειδή όμως έτρωγε ό,τι χόρτα έβρισκε γύρω του το καημένο Γεροντάκι, και από την πολλή υγρασία του κελλιού και από την περασμένη ηλικία, επόμενο ήταν να έχη και προβλήματα υγείας. Ο Αθλητής όμως του Χριστού, Τρύφων, όλα τα πανηγύριζε και έτσι ένιωθε την χαρά που ένιωθαν οι Άγιοι Μάρτυρες. Η κοιλιά του, τα έντερα του, όλα ήταν κατεστραμμένα, εκτός από την ψυχή του την υγιέστατη, την λαμπικαρισμένη.

Είχε δε και κάτι κουρέλια απλωμένα, τα οποία στέγνωναν και πάλι τα φορούσε, γιατί συνέχεια έβγαζε αφρούς από τα έντερα του. Φυσικά, δεν μπορούσε να τα πλένη, γιατί και τα χεράκια του έτρεμαν, αλλά και το νερό ήταν μακριά, περίπου τριακόσια μέτρα, και εκεί έσταζε λίγο-λίγο σ' ένα παλιό βαρελάκι, που ήταν ίσα-ίσα για να πίνη αυτός και τα άγρια ζώα, τα φρόνιμα γειτονόπουλα του.

Παρόλο που ζούσε ένα συνεχές Μαρτύριο με αυτού του είδους την φιλότιμη ασκητική ζωή του, εν τούτοις όμως δεν είχε καθόλου ιδέα για τον εαυτό του. Συνέχεια μεμφόταν τον εαυτό του ότι δεν κάνει τίποτε εν συγκρίσει με αυτά που έκαναν οι Άγιοι Πατέρες, και έτρεχαν ταπεινά δάκρυα από τα μάτια του, όταν τα έλεγε.

[//117] Είχε περάσει πολύ η ώρα και έπρεπε να φύγω. Ρώτησα τον Γέροντα:

- Μήπως θέλης να φροντίσω να σε πάρουν σε κανένα Μοναστήρι, για να σε οικονομήσουν τώρα στα γεράματα σου;

Εκείνος χαμογέλασε, όταν άκουσε τη λέξη «οικονομήσουν», και μου είπε:

- Μπρε, «οικονομήσουν»! Ο Θεός οικονομάει και τα σκουλήκια μέσα στο χώμα και τα ταΐζει και τα ζεσταίνει και εμένα το μεγάλο σκουλήκι δεν μπορεί να οικονομήση; Εμένα είπε και Παπα-Ξενοφών: «Έλα να σε οικονομήσω» και εγώ του είπα: «Μπρε, τούβλο είμαι να με πάρης από εδώ και να με βάλης στο δικό σου Καλύβι;[7] Εδώ είναι ο Γέροντας μου Μιχαήλ, που έκανε με την ευχή του το κοτσάνι ολόκληρο κεφάλι λάχανο! Και ο Παπα-Ξενοφών θέλει να με οικονομήση!»

Είναι αλήθεια ότι δεν έχω ιδεί άλλον Ασκητή σε τέτοια ηλικία, ενενήντα τριών χρονών, να έχη τέτοια μεγάλη αυταπάρνηση και να ζη σε τέτοια εγκατάλειψη με πνευματική λεβεντιά.

Ξαφνικά όμως έμαθα ότι αναπαύθηκε ο Γερο-Τρύφων. Πήγα αμέσως στο Καλύβι του και τον βρήκα σκεπασμένο πια εκεί στη γωνία, την φωλιά του, όχι με τις κουρελιασμένες του κουβέρτες αλλά με δυο-τρία δοχεία χώμα, με το οποίο σκεπάζονται και οι άρχοντες του κόσμου, που σκεπάζονταν με μεταξωτές και βελουδένιες κουβέρτες.

---

[7] Εννοούσε ότι δεν είναι αναίσθητος.

Έφυγε για την άλλη ζωή ο Γερο-Τρύφων, της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, το 1978, ετών ενενήντα τεσσάρων. Αγωνίστηκε λίγα χρόνια πολύ φιλότιμα και τώρα θα αναπαύεται αιώνια. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

[//118]

Ο Παπα-Κύριλλος, ο Ασκητής της Σκήτης της Ι. Μ. Κουτλουμουσίου και αργότερα Ηγούμενος της αυτής Μονής

Ο Παπα-Κύριλλος πατρίδα είχε το Αγρίνιο. Μικρός ξενιτεύθηκε στην Αίγυπτο και από εκεί πήγε στον Άγιο Σάββα, αφού προσκύνησε τους Αγίους Τόπους. Σε ηλικία δέκα έξι χρόνων είχε ρασοφορεθή, αλλά δεν αναπαυόταν εκεί λόγω των πολλών προσκυνητών και ήρθε στο Περιβόλι της Παναγίας. Παρόλο που η ηλικία του ήταν μικρή, και στον κόσμο τα παιδιά της ηλικίας του έπαιζαν, αυτός όμως αγωνιζόταν σαν μεγάλος Αθλητής του Χριστού.

Στην Σκήτη Κουτλουμουσίου του Αγίου Παντελεήμονος πολύ αναπαύθηκε κοντά στον Πνευματικό Παπα-Παντελεήμονα, που έμενε στην Καλύβη «Εισόδια της Θεοτόκου». Ο Γέροντας του εκτός από τα άλλα χαρίσματα που έλαβε από τον Θεό, είχε και το διορατικό χάρισμα, γιατί είχε γίνει άνθρωπος του Θεού με τους υπερφυσικούς φιλότιμους αγώνες του. Προέβλεπε και αυτούς που θα γίνουν Μοναχοί, ακόμη και το καλογερικό όνομα που θα τους έδιναν. Μόνο στην Μονή Εσφιγμένου θυμάμαι δυο τέτοιες περιπτώσεις Μοναχών· έναν από λαϊκό τον φώναζε από μακριά, πριν τον ιδή, ενώ χτυπούσε την πόρτα του:

- Καλώς τον Πατέρα Νικηφόρο!

Και έναν άλλο επίσης:

- Καλώς τον Πατέρα Φίλιππο!

Από έναν, λοιπόν, Άγιο Γέροντα, Παπα-Παντελεήμονα, επόμενο ήταν να δεχθή πλούσια την Χάρη ο ευλαβέστατος νεαρός Πατήρ Κύριλλος, όπως ο Ελισαίος από τον Προφήτη Ηλία, και να μείνη διάδοχος του.

Μετά τον θάνατο του Γέροντα του ο Πατήρ Κύριλλος [//119] όχι μόνο δεν αμέλησε τα πνευματικά, αλλά αντιθέτως αγωνιζόταν περισσότερο και έτσι έδινε μεγαλύτερη χαρά στην ψυχή του Γέροντα του. Εκτός δε από τις τρομερές νηστείες, έκαμε και πολλές αγρυπνίες, από πολύ παιδικό ζήλο, και έπαθε φυματίωση.

Μου έλεγε:

- Έβγαζα κάτι αιματερά σαν κόμπους, με πολλή δυσκολία, αλλά παρακάλεσα τον Άγιο Παντελεήμονα, και με έκανε καλά δίχως φάρμακα.

Πώς ήταν δυνατό να τον άφηνε ο Άγιος Παντελεήμων να υποφέρη, ενώ είναι ο Προστάτης της Σκήτης;

Μόλις έγινε καλά ο Πατήρ Κύριλλος με την Χάρη του Αγίου, άρχισε πάλι τον φιλότιμο αγώνα του.

Είχα την ευλογία αυτή να παραμείνω λίγο διάστημα κοντά του και να ωφεληθώ πολύ. Θα έμενα, φυσικά, για πάντα μαζί του, αλλά δυστυχώς δεν μ' άφησαν. Τότε εκείνος μου είπε πού να πάω και με συμβούλευε στην συνέχεια, το διάστημα που έμενα στην Μονή Φιλοθέου.

Όταν πήγαινα στην Σκήτη, για να τον συμβουλευτώ, πριν του αναφέρω το θέμα που με απασχολούσε, μου απαντούσε εκείνος στο θέμα μου. Λάμβανε δε πληροφορία από τον Θεό ότι θα πήγαινα, και τι θέμα με απασχολούσε, και με περίμενε. Πολλές φορές δεν μιλούσε καθόλου, αλλά είχε ένα σημάδι στο βιβλίο και μου έδινε την απάντηση από το βιβλίο, και εγώ του έβαζα μετάνοια και έφευγα ωφελημένος.

Εκτός από το διορατικό χάρισμα, που είχε λάβει από τον Θεό, είχε και το χάρισμα να βγάζη τα δαιμόνια από τα πλάσματα του Θεού. Δεν μπορώ να ξεχάσω μια περίπτωση, που είδα με τα μάτια μου, με έναν άνθρωπο που είχε φοβερό δαιμόνιο. Τον είχαν φέρει στον Γέροντα δεμένο με αλυσίδες και τον άφησαν στο Ναό της Καλύβης του, για να τον κάνη καλά. Την νύχτα που σηκώθηκε ο Γέροντας, για ν' ανάψη τα καντήλια και να αρχίση την [//120] προσευχή, το δαιμόνιο λύσσαξε, γιατί στριμωχνόταν από την παρουσία του Παπα-Κυρίλλου, και έκοψε τις αλυσίδες και σήκωσε τα χέρια του δαιμονισμένου ανθρώπου ψηλά, για να χτυπήση τον άγιο Γέροντα στο κεφάλι με τις κομματιασμένες αλυσίδες. Ο Πατήρ γονάτισε αμέσως και ύψωσε και αυτός τα χέρια του στον Θεό και φώναξε:

- Χριστέ μου, Παναγία μου, διώξε τον δαίμονα από το πλάσμα σου!

Με την φωνή, έτρεξα αμέσως στο Ναό και είδα τον μεν Γέροντα γονατιστό, τον δε βασανισμένο άνθρωπο χαρούμενο να κάθεται με ευλάβεια σκυφτός στα πόδια του Παπα-Κυρίλλου, ελευθερωμένος πια από το δαιμόνιο.

Είχε παρρησία ο Γέροντας, γιατί ήταν ταπεινός και πολύ ευλαβής με αγάπη. Όταν διάβαζε το Ευαγγέλιο, δεν μπορούσε να συγκρατηθή από τους λυγμούς και τα δάκρυα, γι' αυτό κάλυπτε το πρόσωπο του με το Ευαγγέλιο και μπαίνοντας στο Ιερό σκούπιζε με τρόπο το πρόσωπο του. Το ίδιο πάθαινε και όταν διάβαζε το Θεοτοκάρι.

Τις Ακολουθίες τις έκανε με το κομποσχοίνι και καλλιεργούσε την αδιάλειπτη καρδιακή προσευχή.

Δυστυχώς όμως τελευταία, παρά την θέληση του, τον ανάγκασαν να γίνη Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου, στην οποία υπαγόταν, γιατί ήταν μεγάλη ανάγκη. Η ανάμειξη του όμως στα διοικητικά και τον ταλαιπώρησε και τον έκανε να χάση όλη εκείνη την πνευματική κατάσταση που είχε.

Επειδή είχε γίνει Ηγούμενος παρά την θέληση του, όπως ανέφερα, και ταλαιπωρήθηκε στην συνέχεια πολύ, πιστεύω πως ο Θεός θα του δώση διπλό στεφάνι, εκτός από το Οσιακό και του Μάρτυρος, γιατί στα τελευταία του υπέμεινε και μαρτυρικούς πόνους. Ο μισόκαλος τον είχε φθονήσει και έβαλε ένα άγριο ζώο να τον κλωτσήση πολύ άσχημα, τόσο που τον σακάτεψε και έμενε πια στο [//121] κρεβάτι, υπομένοντας τους πόνους με χαρά και δοξολογία. Το ζώο μετά από το χτύπημα, που του έκαν, έπεσε στη γη και τεντώθηκε νεκρό. Θαύμασαν οι Πατέρες και κατάλαβαν από αυτό το γεγονός την αγιότητα του Γέροντα.

Έτσι με πόνους και με υπομονή, δοξολογώντας τον Θεό, τελείωσε *τον καλόν αγώνα* ο Παπα-Κύριλλος και ανεπαύθη εν Κυρίω το 1968. Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

Η Παναγία χρίει τον ευλαβή αρχάριο

Εδώ και μερικά χρόνια, ένας φιλομόναχος νέος είχε παρακολουθήσει μια ολονυκτία σε μια Μονή του Αγίου Όρους με πολλή ευλάβεια. Ήταν η εορτή των Εισοδίων της Θεοτόκου και, επειδή ήθελε και αυτός να αφιερωθή στον Θεό, σε όλη την αγρυπνία στεκόταν όρθιος και προσευχόταν με κατάνυξη.

Όταν έφθασαν στους Αίνους, ο Ιερεύς έχριε τους Πατέρες και τους προσκυνητάς από το λαδάκι της κανδήλας της Παναγίας. Ο νέος όμως από πολλή ευλάβεια και υπερευαισθησία δεν πλησίασε για να χρισθή, διότι θεωρούσε ανάξιο τον εαυτό του. Όταν πια τελείωσαν όλοι, και έφυγε ο Ιερεύς, αισθάνθηκε την ανάγκη μέσα από την καρδιά του να πάη να προσκυνήση τουλάχιστον την Εικόνα της Παναγίας, για να πάρη κι αυτός λίγη Χάρη. Ενώ λοιπόν προσκυνούσε με ευλάβεια την εικόνα της Παναγίας, έγειρε όμορφα η κανδήλα της και έχυσε λάδι στο κεφάλι του νεαρού, χωρίς να στάξη ούτε κάτω αλλ' ούτε και στα ρούχα του, παρά μόνο στην κορυφή της κεφαλής του. Ένιωσε δε παράλληλα και μια ανέκφραστη πνευματική αγαλλίαση, τέτοια που δεν είχε νιώσει ποτέ στην ζωή του.

[//122] Όταν είδα από μακριά τον νέο, πριν μου διηγηθή ο ίδιος το περιστατικό, επειδή φαινόταν από το αλλοιωμένο του πρόσωπο το θείο γεγονός, τον ρώτησα τι του συνέβη, και εκείνος μου το διηγήθηκε με πολλή απλότητα.

Βλέπει λοιπόν κανείς ότι τους πολύ ευλαβείς και ταπεινούς τους χρίει μόνη της η Παναγία και τους αλλοιώνει πνευματικά.

Ο πολύ πιστός και φιλότιμος νεαρός Μοναχός θεραπεύεται από τον Χριστό

Επί Σωφρονίου Καθηγουμένου της Μονής Εσφιγμένου ήταν ένας Μοναχός, νεαρός, αλλά προσωρημένος στις αρετές. Εκτός από την πολλή του ευλάβεια διακρινόταν και στην ταπείνωση και στην πολλή άσκηση. Επειδή όμως η φύση του ήταν ασθενική, και ήταν καλομαθημένος, γιατί προερχόταν από αρχοντική οικογένεια, με την απότομη άσκηση είχε προσβληθή από φυματίωση. Ο διακριτικός Ηγούμενος του έδωσε ευλογία να πίνη γάλα του κουτιού, ακόμη και την Μεγάλη Σαρακοστή. Ο αδελφός το δέχθηκε και είπε το «νάναι ευλογημένο». Επειδή όμως είχε πολλή πίστη στον Θεό, είπε τον λογισμό του στον Γέροντα:

- Εάν έχη ευλογία, να πίνω τσάι, και ο Χριστός μπορεί να το κάνη γάλα, ακόμη και να με θεραπεύση με το τσάι.

Ο Γέροντας πολύ συγκινήθηκε από το φιλότιμο Καλογέρι και του έδωσε ευλογία να πίνη τσάι αντί γάλα. Αλλά, εάν τα ταπεινά λόγια του ευλαβούς Μοναχού συγκίνησαν τον Ηγούμενο, πόσο μάλλον τον Χριστό!

Μου έλεγε ο Γερο-Δωρόθεος, ο Νοσοκόμος, ότι εκείνο το τσάι το είχε κάνει ο Χριστός όχι μόνο γάλα αλλά και ιαματικό φάρμακο, και θεραπεύθηκε ο Μοναχός από [//123] την φυματίωση. Σταμάτησαν οι αιμοπτύσεις, ο πυρετός, έφυγαν οι κομμάρες, και έγινε τελείως καλά. Έκανε μετά τα πνευματικά του καθήκοντα και το διακόνημα του ξεκούραστα και νήστευε όπως όλοι οι Πατέρες.

Οι αρρώστιες έχουν ωφέλεια και ουράνιο μισθό, όταν τις υπομένουμε

Κάποιος Γέροντας πριν από λίγα χρόναι είχε ταλαιπωρηθή πολύ από αρρώστιες και τελικά πέθανε, χωρίς να γογγύση καθόλου.

Μετά από λίγο διάστημα αρρώστησε και ο υποτακτικός του και, επειδή δεν είχε ξαναρρωστήσει, είχε πανικοβληθή και ετοιμάσθηκε να πάη στον κόσμο σε γιατρούς, για να θεραπευθή. Το βράδυ όμως βλέπει στον ύπνο του τον Γέροντα του, και του λέει:

- Τέκνον μου, εάν θέλης, άκουσε με και μην πας πουθενά· κάνε υπομονή. Εγώ εδώ δεν βρήκα καμιά ωφέλεια από τα έργα μου, μόνο η αρρώστια με ωφέλησε. Μείνε λοιπόν στο Περιβόλι της Παναγίας και κάνε λίγο υπομονή στους πόνους, και πολλή ωφέλεια θα βρη η ψυχή σου.

Χάρηκε ο υποτακτικός τότε, έλαβε θάρρος και έκανε υπομονή. Στην συνέχεια, αισθανόταν πολλή χαρά μέσα από τους πόνους, γιατί ο νους του βρισκόταν κοντά στους Αγίους Μάρτυρας, και αγαλλόταν.

Ο Διακονητής που γόγγυζε

Κοντά στις Καρυές ασκήτευαν δύο Ρουμάνοι σε ένα Κελλί. Ο ένας είχε αρρωστήσει κάποτε πολύ βαριά και ο άλλος, δυστυχώς, βαριόταν να τον διακονή. Γι’ [//124] αυτό παρακαλούσε συνέχεια τον Άγιο Παντελεήμονα ή να γιατρέψη γρήγορα τον άρρωστο ή να τον πάρη απ’ αυτή την ζωή, για να απαλλαγή από τον λίγο κόπο που έκανε διακονώντας τον άρρωστο.

Μια μέρα λοιπόν, ενώ παρακαλούσε πάλι τον Άγιο Παντελεήμονα, του παρουσιάστηκε ο Άγιος και του λέει:

- Τι παρακαλείς; Από αρετές είσαι γυμνός· από την περιποίηση του αδελφού σου θα πάρης λίγο μισθό από τον Θεό.

Τα λόγια αυτά του Αγίου Παντελεήμονος συγκλόνισαν τον διακονητή αδελφό. Έκτοτε διακονούσε με πολλή προθυμία τον άρρωστο και παρακαλούσε τον Θεό να ζήση πολλά χρόνια, για να τον γηροκομήση στην συνέχεια.

Ο απρόσεκτος λογος αφελούς Μοναχού που δέχθηκε παιδαγωγική τιμωρία από τον Θεό

Στο Γηροκομείο του Αγίου Παύλου ήταν ένας Παρανοσοκόμος λίγο αφελής μεν, αλλά πολύ καλοκάγαθος.

Μου είχε διηγηθή ο ίδιος, πριν από σαράντα χρόνια περίπου, ότι όταν υπηρετούσε στο Γηροκομείο της Μονής, του είχε δώσει ένας αδελφός ένα σταφύλι ευλογία. Εκείος από την καλοσύνη του δεν το έφαγε, αλλά το έκοψε μικρά τσαμπάκια και το μοίρασε στα Γεροντάκια. Ένα δε φιλότιμο Γεροντάκι του έδινε συνέχεια ευχές: «Καλό Παράδεισο! Καλό Παράδεισο!», γιατί ήταν και το πρώτο σταφύλι που είχε γευθή, αφού τα σταφύλια δεν είχαν ωρισμάσει ακόμη. Ο Παρανοσοκόμος λοιπόν με την αφέλεια του του απήντησε αστειευόμενος:

[//125] – Φάε, ευλογημένε μου, σταφύλι. Εδώ είναι ο Παράδεισος και η κόλαση.

Παρόλο που δεν το πίστευε αυτό – το είπε αστεία και είχε ελαφρυντικά λόγω της αφέλειας του – τί έπαθε όμως;

Βλέπει την νύχτα ένα φοβερό όνειρο, αλλά ένιωθε σαν να ήταν ξυπνητός! Αντίκρισε λοιπόν μια πύρινη θάλασσα και απέναντι έναν ωραίο κόλπο με κρυστάλλινα παλάτια και έναν σεβάσμιο Γέροντα, που έμενε εκεί στον πολύ όμορφο κόλπο, που ακτινοβολούσε, αφού και τα γένια του ακόμη φαίνονταν σαν μεταξωτά. Εκεί γνώρισε και έναν αδελφό της Μονής, που είχε κοιμηθή πριν από τρία χρόνια, και τον ρώτησε τί είναι αυτά τα παλάτια, γιατί του έκαναν μεγάλη εντύπωση, και ποιος ο σεβάσμιος Γέροντας.

Ο αδελφός του είπε:

- Αυτός είναι ο Γερο-Αβραάμ, και αυτός ο όμορφος κόλπος με τα κρυστάλλινα παλάτια είναι «ο κόλπος το Αβραάμ», όπου αναπαύονται οι ψυχές των Δικαίων.

Ενώ ο αδελφός έλεγε αυτά, τα ακούει ο Δίκαιος Αβραάμ και λέει με αυστηρό ύφος στον Παρανοσοκόμο Πατέρα Γρηγόριο:

- Εσύ να φύγης γρήγορα από εδώ, δεν έχεις καμιά θέση!

Με το μάλωμα όμως που του έκανε ο Πατριάρχης Αβραάμ, κι όπως ο Παρανοσοκόμος γύρισε να φύγη βιαστικά, ένιωσε ότι τον άρπαξε η φλόγα από την πύρινη εκείνη θάλασσα και από τον πόνο ξύπνησε. Τί να ιδή όμως! Το πόδι του εκείνο, στο οποίο ένιωσε το κάψιμο, ήταν γεμάτο από φουσκάλες και εγκαύματα και πονούσε συνέχεια είκοσι ημέρες, μέχρι να θεραπευτούν οι πληγές με αλοιφές και διάφορα άλλα πρακτικά βότανα.

Μετανόησε πολύ γι' αυτό που είχε πει και ήταν πολύ προσεκτικός στα λόγια του στο εξής.

[//126]

Η Παναγία προστατεύει και παρακολουθεί τους Μοναχούς στο Περιβόλι της σαν καλή Μάνα

Κάποτε, ο Γερο-Θεοφύλακτος της Νέας Σκήτης, όταν ήταν αρχάριος, πονούσε πολύ και έκλαιγε από τους φρικτούς πόνους απαρηγόρητα. Τότε, ακούει ξαφνικά φωνή από την Εικόνα της Παναγίας να του λέη:

- Τι κλαις; Τι φοβάσαι; Σ' αφήνω εγώ;

Πράγματι, δεν τον άφησε ο Παναγία ποτέ, αλλά σαν καλή Μητέρα τον προστάτευε συνέχεια, όπως προστατεύει και όλους τους Μοναχούς που μένουν στο Περιβόλι της. (Η Εικόνα αυτή της Παναγίας τώρα είναι στο Ιερό του Κυριακού της Νέας Σκήτης).

Ο Οσιομάρτυς Δαμιανός θεραπεύει νεαρό Μοναχό

Επί Σωφρονίου Καθηγουμένου της Μονής Εσφιγμένου είχε αρρωστήσει ένας νεαρός Μοναχός, ο οποίος έχασε την υπομονή του και συνέχεια ζητούσε ευλογία από

τον Ηγούμενο να πάη στον κόσμο, για να θεραπευθή. Ο Γέροντας του έδωσε ευλογία, για να τον αναπαύση, αλλά, επειδή ήταν νέος, έκανε πολλή προσευχή, για να μη βλαφτή ψυχικά στον κόσμο.

Ξεκίνησε λοιπόν ο Μοναχός με ένα φρόνιμο ζώο για τις Καρυές, για να σφραγίση την άδεια του και να φύγη από την Δάφνη. Μόλις προχώρησε τριάντα λεπτά έξω από την Μονή, του παρουσιάζεται ξαφνικά ένας Ασκητής με φωτεινό πρόσωπο και του λέει:

- Πού πηγαίνεις, αδελφέ μου;

Ο άρρωστος Μοναχός απήντησε:

[//127] – Πηγαίνω στον κόσμο για θεραπεία.

Τότε του λέει ξανά ο Ασκητής εκείνος:

- Θέλεις να γίνης καλά, αδελφέ; Και σταύρωσε τον αδελφό λέγοντας:

- Από αυτή την στιγμή θα έχης μεν την σωματική σου υγεία, αλλά μισθό από τον Θεό δεν θα έχης.

Μετά από αυτά τα λόγια εξαφανίστηκε εκείνος ο Ασκητής, ο οποίος ήταν Άγιος, και πήρε μαζί του την αρρώστια και τον πόνο του αδελφού, που έκτοτε έγινε καλά.

Επέστρεψε στην Μονή ο αδελφός και διηγήθηκε το θαύμα με τον Άγιο. Οι Πατέρες είπαν ότι ήταν ο Οσιομάρτυς Δαμιανός, που ασκήτεψε στη Σκήτη της Σαμάρειας, στο βουναλάκι πάνω από την Μονή.

Η αξία του Μοναχού

Κάποτε, ένας Μοναχός από την Σκήτη των Καυσοκαλυβίων είχε πολεμηθή από τον πονηρό, από τα δεξιά, με τον λογισμό ότι δεν κάνει τίποτε, ενώ στον κόσμο θα έκανε καλοσύνες στους συνανθρώπους του κ.λπ. Του έφερνε δε και λογισμούς ότι η Μοναχική πολιτεία είναι κάτι το δευτερεύον κ.α.

Βλέποντας την πονηρία του μισόκαλου ο Καλός Θεός και τον μεγάλο κίνδυνο που διέτρεχε ο αδελφός, οικονόμησε να ιδή μια θαυμαστή οπτασία εν εγρηγόρσει.

Είδε λοιπόν τον εαυτό του πεθαμένο και τους δαίμονας να τον πλησιάζουν και να τον ονειδίζουν και πιο πέρα μια πολιτεία με πλήθος ανθρώπων. Ξαφνικά, κατέφθασε ένας Άγγελος και του λέει:

- Ένας τέλειος Μοναχός αξίζει περισσότερο από όλη αυτή την πολιτεία.

[//128] Όταν συνήλθε ο Μοναχός από την οπτασία, είπε στον εαυτό του:

- Για δες τι αξιώνεται από τον Θεό ο άνθρωπος, όταν γίνεται Μοναχός!

Έκτοτε είχε επιδοθή σε μεγαλύτερη άσκηση πνευματική. Είχε γράψει δε και τα λόγια του Αγγέλου στο κελλί του, για να τα βλέπη και να αγωνίζεται περισσότερο και με προθυμία.

Η δύναμη της προσευχής του Μοναχού

Κάτω από τον Άγιο Βασίλειο, εκεί που στρίβει ο Ζυγός για την Αγία Άννα, παλαιότερα έμενε ο Διακονητής της Μεγίστης Λαύρας, ο οποίος επέβλεπε τους τράγους που είχαν για πάχυνση.

Κάποτε, τις Αποκριές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, ενώ ήταν πανσέληνος, και ο Διακονητής Πατήρ Εφραίμ, αδελφός της Μονής, έκανε κομποσχοίνι, άκουσε οχλαγωγία μεγάλη χωρίς φασαρίες, μόνο φωνές: «Ωχ! Ωχ! …»

«Θα είναι ξένοι αυτοί οι άνθρωποι και ευθυμούν», σκέφθηκε ο Πατήρ Εφραίμ.

Βγαίνει λοιπόν έξω στο φεγγάρι, αλλά τί να ιδή! Περίπου τριακόσιους δαίμονες να αδημονούν, και ο αρχηγός τους να λέη:

- Για δες! Ένας σκελετωμένος καλόγηρος να μας καθυστερή μέρες την φάλαγγα, και να μη μπορούμε να πάμε στον κόσμο τώρα για τα αποκριάτικα γλέντια και ξεφαντώματα!

[//129]

Η δύναμη του κομποσχοινιού, της ευχής

Κάποτε, ένας Αγιοπαυλίτης Μοναχός είχε πάει στον Άγιο Γεράσιμο στην Κεφαλληνία. Την ώρα της Θείας Λειτουργίας έμεινε μέσα στο Ιερό και έκανε κομποσχοίνι – έλεγε νοερώς την ευχή *Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησον ημάς* – ενώ έξω έψαλλαν. Είχαν φέρει δε στην Εκκλησία και έναν δαιμονισμένο, για να θεραπευθή από τον Άγιο Γεράσιμο.

Ενώ λοιπόν έλεγε την ευχή ο Μοναχός μέσα από το Ιερό, το δαιμόνιο έξω καιγόταν και φώναζε:

- Μη τραβάς αυτό το σχοινί, ρε καλόγηρε, γιατί με καίει.

Το άκουσε αυτό και ο Ιερεύς και λέει στον Μοναχό:

- Κάνε, αδελφέ μου, κομποσχοίνι, όσο μπορείς, για να ελευθερωθή το πλάσμα του Θεού από τον δαίμονα.

Τότε ο δαίμονας οργισμένος φώναξε:

- Ρε παλιόπαπα, τι του λες να τραβάη το σχοινί; Με καίει!

Τότε ο Μοναχός με περισσότερο πόνο έκανε κομβοσχοίνι, και ο βασανισμένος άνθρωπος απαλλάχθηκε από το δαιμόνιο.

Η δύναμη της ευχής

Έλεγε ο Γερο-Ζαχαρίας ότι στην «Μεταμόρφωση» της Νέας Σκήτης έλεγαν οι Πατέρες την ευχή εκφώνως.

Κάποτε, είχαν μαζευτή οι δαίμονες οργισμένοι, και ένας από τους έξω απ᾽ εδώ φώναξε:

- Λένε εκφώνως την ευχή· δεν έχει δύναμη η προσευχή!

[//130] Τότε ένας από τους μεγαλύτερους δαίμονες είπε:

- Είτε εκφώνως είτε νοερώς την λένε την ευχή, έχει δύναμη, μια που δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα.

Η ευχή με κόπο

Έλεγε ο Γερο-Αρσένιος, ο Σπηλαιώτης.

- Όταν κάνω κομποσχοίνι όρθιος, αισθάνομαι έντονη ευωδία θεϊκή. Ενώ, όταν λέω την ευχή καθιστός, ελάχιστη ευωδία αισθάνομαι.

Παρόλο που ήταν τότε ενενήντα πέντε χρονών ο Γέροντας, αγωνιζόταν συνέχεια φιλότιμα και συνέχεια πλουτιζόταν πνευματικά, και ας είχε πολλά αποταμιευμένα πνευματικά κεφάλαια!

Από την κοσμική ευκολία έρχεται η πνευματική δυστυχία του Μοναχού

Μια μέρα, ο Γερο-Θεοφύλακτος της Νέας Σκήτης είδε τον σατανά με την γλώσσα έξω να περνάη από τα Καλύβια της Σκήτης και να κοροϊδεύη τους Μοναχούς λέγοντας:

- Χα, χα, χα! Άφησαν οι καλόγεροι την ευχή και έχουν κοσμικό περισπασμό. Ασχολούνται με πολλές δουλειές …

Όταν δε μερικοί Μοναχοί είχαν κάνει την τηλεφωνική εγκατάσταση στην Σκήτη, είχε ιδεί ο Γερο-Θεοφύλακτος τον Τίμιο Πρόδρομο πολύ λυπημένο.

Είναι να μη λυπηθή ο Τίμιος Πρόδρομος και όλοι οι Αθωνίτες Άγιοι Πατέρες, αφού μερικοί Μοναχοί μιμούνται τους κοσμικούς στην εύκολη ζωή και όχι τους Αγίους Πατέρες μας, οι οποίοι αγωνίστηκαν φιλότιμα [//131] για τον Χριστό και αγίασαν όχι μόνον αυτοί, αλλά αγίασαν και το άγριο βουνό, τον Άθωνα, και ονομάσθηκε Άγιον Όρος, και σήμερα εμείς καμαρώνουμε ως Αγιορείτες!

Η κοσμική λογική φέρνει την πνευματική καταστροφή

Όταν στις αρχές είχε φέρει κότες ένας Μοναχός στο Άγιον Όρος, του είχε παρουσιασθή η Παναγία και τον μάλωσε με τα εξής λόγια:

- Ήρθες εδώ, να μου χαλάσης το Περιβόλι μου;

Επίσης, ένας άλλος Γέροντας, στην Αγία Άννα, είχε φέρει μια κατσίκα, για να πίνη γάλα το φιλάσθενο Καλογέρι του, αλλά αντί γάλα έβγαζε αίμα η κατσίκα. Κατάλαβε ο Γέροντας το σφάλμα του, ότι δηλαδή η Παναγία δεν θέλει κατσίκες στο Περιβόλι της, και φρόντισε να πάρη γάλα του κουτιού για τον υποτακτικό του.

Όπως βλέπουμε, παλαιά η Παναγία έλεγχε τους πρωταίτιους του κακού. Τώρα τί να πρωτοελέγξη, αφού το κοσμικό πνεύμα πλήθυνε στο Περιβόλι Της! Μας ανέχεται πια σαν καλή Μητέρα.

Η ησυχία και η αμεριμνησία είναι η μεγαλύτερη προϋπόθεση για την πνευματική ζωή, την οποία χαίρεται η Παναγία

Ψηλά στην Αγία Άννα, στην Καλύβη του Αγίου Παντελεήμονος, εκεί ασκήτευε ο Όσιος Γερόντιος, ο Ιδρυτής της Σκήτης της Αγίας Άννης, ο οποίος [//132] είχε χρηματίσει Ηγούμενος της Μονής των Βουλευτηρίων. Επειδή δεν υπήρχε νερό στο Ασκητήριο, και ο υποτακτικός του γόγγυζε, ο Όσιος Γερόντιος έκανε προσευχή και παρακάλεσε την Παναγία να βγάλη λίγο νεράκι από τον βράχο, για να πίνουν. Η Παναγία, φυσικά, σαν φιλόστοργη Μάνα, τον άκουσε και έβγαλε νερό από μια ρωγμή του βράχου, εκεί κοντά, για να πίνουν. Το νερό αυτό ήταν και Αγίασμα.

Αργότερα όμως ο υποτακτικός του Οσίου θέλησε να κάνη κήπο. Έκτιζε πεζούλια, κουβαλούσε χώμα και άρχισε να ξεφεύγη από την ασκητική ζωή, παραμελώντας τα πνευματικά του καθήκοντα και την προσευχή του για τον κόσμο. Σκέφθηκε δε να ανοίξη με μια σμίλα και ρωγμή του βράχου, απ' όπου έβγαινε το νερό, για να βγάλη περισσότερο νερό, να ποτίζη τον κήπο του.

Τότε του παρουσιάστηκε η Παναγία και του λέει:

- Αφού θέλεις κήπους, να κουβαλάς νερό στον ώμο σου από κάτω.

Από τότε το νερό βγαίνει πιο κάτω, μέχρι σήμερα ακόμη, το οποίο είναι και Αγίασμα.

Οι Μοναχοί πρέπει να είναι το καλό παράδειγμα των λαϊκών

Κάποτε, είχε πάει ένας ψαράς στον ευλαβέστατο Παπα-Μηνά της Σκήτης της Αγίας Άννης φρέσκα ψάρια για την Πανήγυρη του. Ο Γέροντας παραξενεύτηκε πότε τα έπιασε, γιατί ήταν Κυριακή. Ρωτάει λοιπόν τον ψαρά:

- Πότε τα έπιασες;

Εκείνος απήντησε:

- Σήμερα το πρωί. Είναι φρέσκα-φρέσκα!

Τότε ο Παπα-Μηνάς του λέει:

[//133] – Παιδί μου, δεν μπορώ να τα αγοράσω, είναι αφορισμένα, γιατί τα έπιασες την Κυριακή.

Ο ψαράς δεν μπορούσε να το καταλάβη αυτό. Τότε του λέει ο Γέροντας:

- Θέλεις να βεβαιωθής γι' αυτό; Δώσε ένα ψάρι στο γάτο και θα δης ότι δεν θα το φάη.

Πράγματι δεν το έφαγε το ψάρι ο γάτος· έδειξε αποστροφή. Αυτό, φυσικά, συγκλόνισε τον ψαρά, και στο εξής σεβόταν τις Κυριακές και τις μεγάλες εορτές.

Ο Παπα-Μηνάς ήταν πολύ καλογερικός και διακρινόταν στην ευλάβεια και στην άσκηση. Έτρωγε μία φορά την ημέρα, μετά την ενάτη, και εκείνο άλαδο. Επόμενο ήταν να κατοική μέσα του η θεία Χάρις, αφού ήταν και πολύ ταπεινός.

Ο Άγιος Γεώργιος φροντίζει για την Πανήγυρη

Στο Κελλί του Αγίου Γεωργίου «Φανερωμένου», ο υποτακτικός του Χατζη-Γεώργη, ο Γερο-Ευλόγιος, κάποτε στην Πανήγυρη του Αγίου δεν μπόρεσε να βρη ψάρια και άφησε το θέμα αυτό στον Άγιο Γεώργιο να το φροντίση.

Την παραμονή λοιπόν ακούει, ξαφνικά, χτυπήματα στην πόρτα από ζώο. Βγαίνει έξω και τί να ιδή! Ένα ζώο φορτωμένο με ψάρια καλά, εβδομήντα οκάδες! Δόξασε τον Θεό και ευχαρίστησε τον Άγιο. Ταχτοποίησε μετά το ζώο, το οποίο ήρθε από μακριά μόνο του – το είχε οδηγήσει ο Άγιος Γεώργιος.

Τί είχε συμβή; Ένας Ιερισσιώτης είχε δύο ζώα φορτωμένα ψάρια και τα πήγαινε για την Μονή Ζωγράφου. Ο Άγιος παίρνει το ένα ζώο και το οδηγεί στο Κελλί του Αγίου Γεωργίου «Φανερωμένου», όπου τον παρακαλούσε [//134] ο ευλαβέστατος Γερο-Ευλόγιος. Ο Ιερισσιώτης έψαχνε και ρωτούσε δεξιά-αριστερά και μετά έμαθε ότι το ζώο του πήγε τα ψάρια στο Κελλί του Αγίου Γεωργίου. Κατάλαβε και αυτός το θαύμα, την πρόνοια του Αγίου για την Πανήγυρη, και δόξασαν όλοι τον Θεό.

Ο Άγιος Σπυρίδων φροντίζει για την Πανήγυρη

Κάποτε, στο Κουτλουμουσιανό Κελλί του Αγίου Σπυρίδωνος, το Κερκυραίικο, ενώ είχε πλησιάσει η εορτή του Αγίου, δεν είχαν βρη ακόνη ψάρια, και οι Πατέρες ανησυχούσαν. Τα Καλογέρια έλεγαν στον Γέροντα να αγοράσουν βακαλάο, μια που δεν βρήκαν ψάρια. Ο Γέροντας τους έλεγε:

- Κάντε υπομονή, ο Άγιος Σπυρίδων θα μας φέρη ψάρια. Και συνέχεια έκανε κομποσχοίνι.

Ενώ είχαν χάσει πια την υπομονή τους τα Καλογέρια και ήταν καταστενοχωρημένα, γιατί η ώρα είχε πλησιάσει και έπρεπε να μαγειρέψουν, ακούνε ξαφνικά να χτυπάν την πόρτα. Ανοίγουν και τί να ιδουν! Δύο ψαράδες με δυο πανέρια γεμάτα ψάρια να ζητάνε τον Γέροντα. Φώναξαν οι υποτακτικοί τον Γέροντα, αλλ' οι ψαράδες είπαν:

- Δεν είναι αυτός ο Γέροντας. Σ' εμάς ήρθε ένας άλλος Γέροντας και μας είπε: «Να πάτε ψάρια στο Κελλί του Αγίου Σπυρίδωνος, που πανηγυρίζει, και θα πληρωθήτε με καλή τιμή. Αν θέλετε, να σας δώσω και καπάρο».

Ο Γέροντας κατάλαβε το θαύμα και τους πέρασε στο Ναό να προσκυνήσουν. Μόλις αντίκρισαν την Εικόνα του Αγίου Σπυρίδωνος, είπαν:

[//135] – Να, αυτός ήταν ο Γέροντας που μας είπε να φέρουμε εδώ τα ψάρια!

Τους λέει τότε ο Γέροντας:

- Αχ, βρε παιδιά, δεν παίρνατε το καπάρο από τον Άγιο, για να το έχουμε ευλογία!

Του Θεού η ευλογία έρχεται, όταν δίνουμε ευλογία

Μου είχε διηγηθή ο Γερο-Σάββας, ο Φιλοθεΐτης, ότι με την μεγάλη πείνα του 1917 οι Ιβηρίτες, βλέποντας τις αποθήκες της Μονής να αδειάζουν, είχαν ελαττώσει την φιλοξενία. Μάλιστα, ένας Προϊστάμενος τσιγκούνης επέμενε, και την έκοψαν

τελείως. Επόμενο ήταν και ο Χριστός να σταματήση κάθε ευλογία Του. Τότε άρχισαν να πεινάνε οι Πατέρες και να παραπονιούνται στον Χριστό και στην Παναγία, που δεν φρόντιζαν την Μονή τους. Δυστυχώς, δεν είχαν καταλάβει το σφάλμα τους.

Μια μέρα, λοιπόν, παρουσιάσθηκε ο Χριστός στον Πορτάρη της Μονής, σαν φτωχός, και του ζήτησε λίγο ψωμί. Ο Πορτάρης λυπημένος του λέει:

- Δεν έχουμε, αδελφέ μου, γι’ αυτό και κόψαμε την φιλοξενία. Περίμενε όμως λίγο να σου φέρω αυτό το κομματάκι που έχω στο κελλί μου για τον εαυτό μου.

Έτρεξε, πήγε στο κελλί του και του έφερε το ψωμί που είχε για τον εαυτό του και του το έδωσε. Έβλεπε όμως το πρόσωπο του Φτωχού να λάμπη.

Αφού λοιπόν πήρε ο Φτωχός εκείνος το ψωμί, λέει στον Πορτάρη:

- Ξέρετε γιατί ήρθε αυτή η δυστυχία στην Μονή; Επειδή διώξατε από το Μοναστήρι δύο: τον «δότε» και τον «δοθήσεται».

[//136] Μετά από αυτά τα λόγια έγινε άφαντος, σκορπίζοντας μια λάμψη που θάμπωσε τον Πορτάρη. Τάχασε τότε ο Πορτάρης και φοβισμένος έτρεξε στους Προϊσταμένους της Μονής και διηγήθηκε το γεγονός. Οι Πατέρες στην αρχή βασάνιζαν το μυαλό τους να θυμηθούν ποιους ανθρώπους έδιωξαν. Μετά όμως κατάλαβαν ότι εκείνος ο φτωχός ήταν ο Χριστός και εννόησαν και τα Ευαγγελικά Του λόγια: *δότε και δοθήσεται υμίν*.

Μετανόησαν αμέσως για το σφάλμα τους, και, μόλις άρχισαν να δίνουν από το υστέρημα τους στους φτωχούς, κατέφθασαν και οι πλούσιες ευλογίες του Θεού.

Η πρόνοια της Γλυκοφιλούσης στην Ιερά Μονή Φιλοθέου

Στην Γερμανική κατοχή είχε τελειώσει σχεδόν η προμήθεια του σιταριού της Ι. Μονής Φιλοθέου, και οι Πατέρες αποφάσισαν να κόψουν την φιλοξενία. Ένας ευλαβής Γέροντας, ο Γερο-Σάββας, όταν τόμαθε, πολύ λυπήθηκε και παρακαλούσε την Γεροντία να μην το κάνουν αυτό, γιατί θα λυπήσουν τον Χριστό, και θα φύγη η ευλογία από την Μονή. Τους έλεγε δε και πολλά παραδείγματα από την Αγία Γραφή, όπως της Σωμανίτιδος χήρας με τον Προφήτη Ηλία κ.α., και τελικά τον άκουσαν. Κάθε λίγο και λιγάκι όμως ενοχλούσαν τον Γερο-Σάββα και του έλεγαν:

- Το αλεύρι τελείωσε. Τί θα γίνη;

Ο Γέροντας τους απαντούσε:

- Πατέρες μου, αυτό το λίγο που υπάρχει ακόμη, ας το φάμε μαζί με τον κόσμο, και η Παναγία δεν θα μας αφήση.

Είχαν απομείνει πια μόνο είκοσι πέντε οκάδες σιτάρι στην αποθήκη της Μονής και τίποτε άλλο, και άρχισαν [//137] οι Πατέρες να διαμαρτύρωνται στο Γερο-Σάββα κάπως πειραχτικά:

- Ε, Γερο-Σάββα, τελείωσε το σιτάρι. Τί γίνεται τώρα;

Το ευλαβέστατο και πιστό Γεροντάκι απήντησε:

- Μη χάνετε, ευλογημένοι, την ελπίδα σας στη Γλυκοφιλούσα μας. Αλέστε και αυτές τις είκοσι πέντε οκάδες σιτάρι, κάντε το ψωμί και μοιράστε το στους Πατέρες και στους λαϊκούς, και ο Θεός θα φροντίση για όλους μας, σαν καλός Πατέρας.

Μόλις λοιπόν τελείωσε το ψωμί τους, πριν ακόμη πεινάσουν, έφθασε ένας Καπετάνιος από την Καβάλα στη Μονή Φιλοθέου και ζήτησε ξυλεία να ανταλλάξη με σιτάρι. Βλέποντας οι Πατέρες τόσο ολοζώντανη την πρόνοια της Παναγίας, που φρόντισε σαν καλή Μάνα τα παιδιά της, δόξασαν όλοι τον Θεό. Περισσότερο φυσικά απ' όλους δόξασε τον Θεό και ευχαρίστησε την Παναγία ο Γερο-Σάββας, ο οποίος και την ευχαριστούσε συνέχεια με την αγία του ζωή.

Έλεγε μετά στους Πατέρες ο Γέροντας:

- Δεν σας έλεγα, ευλογημένοι, ότι η Παναγία δεν θα μας αφήση;

Ο άσπλαγχνος Μοναχός που πλανέθηκε, γιατί έκανε ξερή άσκηση χωρίς αγάπη και διάκριση

Ο Πατήρ … είχε έρθει στο Άγιον Όρος μαζί με ένα φίλο του, για να γίνουν Μοναχοί, μετά από ένα θαύμα που είδαν στην Μεγαλόχαρη της Τήνου, όταν έγινε καλά ένας παράλυτος εκ γενετής. Ο μεν φίλος του έμεινε στην Νέα Σκήτη, ο δε Πατήρ … ήρθε από την Βορειο-ανατολική [//138] πλευρά και έγινε Μοναχός σ' ένα Ιδιόρρυθμο Μοναστήρι.

Επειδή στα Ιδιόρρυθμα υπάρχει ελευθερία, χρειάζεται φυσικά και πολλή προσοχή, διότι, εάν δεν την αξιοποιήση σωστά κανείς, μπορεί να γίνη χειρότερος και από κοσμικός, μπορεί και να πλανεθή.

Ο Πατήρ … λοιπόν είχε αγωνιστικό πνεύμα, αλλά το χαλαρό πνεύμα του Ιδιόρρυθμου τον έριξε κατ' αρχάς στην υπερηφάνεια και μετά στην έπαρση. Όσο έκανε σκληρούς αγώνες με υπερηφάνεια, άλλο τόσο σκλήραινε και η καρδιά του. Δεν τον ενδιέφερε εάν ο διπλανός του κινδύνευε ή σπαρταρούσε, αρκεί να συμπλήρωνε τα κομποσχοίνια του τα πολλά και τις πολλές μετάνοιες. Είχε γεμίσει όλες τις ώρες, ακόμη και τα λεπτά, με αγώνες, Παρακλήσεις κ.λπ. και πίεζε τον εαυτό του εγωιστικά, για να αγιάση, μέχρι που δημιούργησε άγχος στον εαυτό του. Νήστευε δε τρομερά, έκανε συνέχεια ενάτες και τριήμερα. Όποιος τον έβλεπε εξωτερικά, σκυφτό, σκελετωμένο, με σοβαρό ύφος κ.τ.λ., σχημάτιζε την γνώμη ότι είναι μεγάλος Τηρητής. Επειδή και το διακόνημα του ήταν Δασονόμος, και τον περισσότερο χρόνο τον περνούσε στο δάσος, και αυτό τον έβλαψε. Όταν επέστρεφε στη Μονή, λες και κατέβαινε ο Μέγας Αντώνιος από το Όρος! Δεν μιλούσε με κανέναν αδελφό, κλεινόταν στο κελλί του, όπως ανέφερα, και πίεζε τον εαυτό του στους αγώνες εγωιστικά για να αγιάση.

Μια μέρα, λοιπόν, είχε πέσει ένας εργάτης από ένα δένδρο στο δάσος και σακατεύτηκε ο καημένος. Αμέσως ο γιος του τον φορτώθηκε και τον κατέβασε κοντά στην Μονή, για να ειδοποιήση τον Διακονητή του δάσους, Πατέρα …, για το συμβάν και να του ζητήση μια κουβέρτα, για να μεταφέρη στο Μουράγιο τον σακατεμένο πατέρα του, για να τον πάη στην Θεσσαλονίκη. Ο Πατήρ, δυστυχώς, όχι μόνο δεν του έδωσε κουβέρτα, αλλά [//139] σκεφτόταν τον χρόνο που του έτρωγε ο νέος με την υπόθεση του πατέρα του. Φυσικά, ήταν υποχρεωμένος όχι μόνο να τον ακούση, αλλά και να τον βοηθήση, επειδή ήταν ο Διακονητής του δάσους, αλλά και Προϊστάμενος.

Δυστυχώς όμως, έκλεισε την πόρτα του κελλιού του, για να μην καθυστερήση και να συμπληρώση τα πνευματικά του.

Οι Πατέρες της Μονής, όταν είδαν τον νέο να κλαίη, τον πλησίασαν και του συμπαραστάθηκαν. Παρηγόρησαν το παιδί, βοήθησαν για την μεταφορά του πληγωμένου πατέρα του και φρόντισαν να τακτοποιηθή σε Νοσοκομείο.

Μετά από τέτοια ασπλαγχνία(!) επόμενο ήταν να απομακρυνθή τελείως η Χάρη του Θεού και να σκοτισθή σιγά-σιγά ο ταλαίπωρος. Άρχισε δε να καυχάται ότι έφθασε στα μέτρα των Αγίων Πατέρων και βλέπει Αγίους, Αγγέλους, φώτα κ.τ.λ.

Μια μέρα, λοιπόν, του είχε παρουσιασθή πάλι ένας δήθεν Άγγελος και του λέει:

- Ετοιμάσου γρήγορα, Πάτερ …, γιατί σε λίγο θα περάσω να σε πάρω.

Εκείνος απήντησε:

- Νάναι ευλογημένο! Και βιαστικά-βιαστικά φόρεσε τα καινούρια του ράσα και το Σχήμα.

Εν τω μεταξύ του ξαναφωνάζει:

- Άντε, γρήγορα, ανέβα στο παράθυρο να σε πάρω.

Και ο Πατήρ απήντησε:

- Κάνε υπομονή να βρω ένα σκαμνί, για να ανέβω.

Μετά από αυτόν τον διάλογο, μου έλεγε ο Προηγούμενος …, ακούστηκε ένα πέσιμο και ένα «Ωχ!». Ώσπου να τρέξουν οι Πατέρες είχε τελειώσει. Είχε γίνει σύντριμμα, γιατί ήταν σωματώδης, και το ύψος ήταν πολύ, διότι έπεσε από τον τρίτο όροφο κάτω στην πλακοστρωμένη αυλή. Οι Πατέρες τον συμμάζεψαν στην κουβέρτα με διπλό [//140] πόνο, γιατί περισσότερο σκέφτονταν την απώλεια της ψυχής του. Ανέβηκαν μετά στο κελλί του, για να το τακτοποιήσουν, και βρήκαν μια κόλλα με μεγάλα γράμματα να λέη τα εξής: «Κάτω απ' αυτή την κόλλα έχω τρεις χιλιάδες δραχμές για ένα Σαρανταλείτουργο. Εάν δεν μου το κάνετε, να έχετε ην λέπρα του Γιεζή, την αγχόνη του Ιούδα και την αρά των 318 Θεοφόρων Πατέρων της Πρώτης Οικουμενικής Συνόδου», και στο τέλος είχε την υπογραφή του.

Ο Καλός Θεός, που είναι όλο σπλάγχνα, ας λυπηθή το ταλαίπωρο πλάσμα του, και η διπλή αυτή πτώση του πλανεμένου αδελφού ας γίνη διπλό φρένο για μας, για να αγωνιζώμαστε με πολλή ταπείνωση και αγάπη, να πλησιάσουμε στον Θεό. Αμήν.

Ο Μοναχός που σώθηκε από την φοβερή πλάνη

Ένας αδελφός από μια Μονή αγωνιζόταν πολύ, αλλά με φαντασία και ιδέα μεγάλη για τον εαυτό του. Σιγά-σιγά έπαψε και να κοινωνάη, γιατί πίστευε στον λογισμό του που του έλεγε ότι δεν έχει πια ανάγκη της Θείας Κοινωνίας και ότι κατοικούσε μέσα του ο Χριστός. Έπαιρνε μόνο Αντίδωρο και περνούσε πολλές φορές όλη την ημέρα με το Αντίδωρο· έκανε τρομερές νηστείες. Αγιασμό ποτέ δεν έπινε. Έλεγε ο ταλαίπωρος:

- Εγώ αγίασα πια, και τα ούρα μου είναι αγιασμένα, και πίνω όποτε θέλω.

Έπινε ο δυστυχής τα ούρα του! Σκεφθήτε σε τι σιχαμερή πλάνη έπεσε!

Άρχισε να αγριεύη, να κάνη αταξίες στην Μονή και να λέη ανοησίες. Οι Πατέρες αναγκάστηκαν να τον κλείσουν στον Πύργο της Μονής για ασφάλεια και

έκαναν [//141] προσευχή να συνέλθη. Είχαν δε αναθέσει και σ' έναν Πατέρα να τον διακονή και να τον προσέχη μην κάνη κακό στον εαυτό του. Όποτε όμως θα του πήγαινε το φαγητό του κ.τ.λ., όλο και κάτι θα του έλεγε από τις συνηθισμένες του πλάνες: «Είδα, αδελφέ μου, έναν Άγιο» ή «είδα έναν Άγγελο» ή «θα γίνω Άγιος Μάρτυρας» κ.τ.λ. Έχοντας λοιπόν όλα αυτά υπ' όψιν του ο Διακονητής του, ποτέ δεν του άφηνε κοφτερό πράγμα και όλα του τα πήγαινε καθαρισμένα και έτοιμα κομμένα.

Μια μέρα όμως που του είχε πάει και ένα κουτί σαρδέλες ανοιγμένο, γιατί ήταν εορτή, ο πονηρός του άνοιξε δουλειά. Αφού έφαγε το φαγητό του, του παρουσιάστηκε πάλι ο διάβολος σαν Άγγελος και του λέει:

- Ο Χριστός σου έχει έτοιμο το οσιακό στεφάνι. Τώρα σου ετοιμάζει και του Μάρτυρος και περιμένει να μαρτυρήσης στη φυλακή του Πύργου, όπου υπομένεις για την αγάπη Του.

Στην συνέχεια του έφερνε λογισμούς να μαρτυρήση, και έψαχνε να βρη κανένα κοφτερό πράγμα. Έτσι τον οδήγησε στο καπάκι της κονσέρβας. Παίρνει λοιπόν το καπάκι και αρχίζει μόνος του το μαρτύριο. Έκοβε τον λαιμό του σιγά-σιγά, γιατί πονούσε· έκοβε και φώναζε.

Έτρεξαν αμέσως οι Πατέρες, όταν άκουσαν τις σπαρακτικές εκείνες φωνές, και πρώτος ο Διακονητής του, αλλά τί να ιδούν! Τέτοια σκηνή που ήταν να κλαίη κανείς και να γελάη! Από το ένα μέρος φώναζε, από το άλλο έκοβε τον λαιμό του. Και όταν οι Πατέρες του άρπαξαν το καπάκι από τα χέρια του, φώναζε:

- Αφήστε με να μαρτυρήσω!

Τον περίλαβε μετά ο Διακονητής του και του λέει:

- Κάνε τώρα υπομονή να σου δέσω πρώτα την πληγή και μετά θα σε κάνω εγώ μάρτυρα, για να έχης και μισθό …

Ο αδελφός που τον υπηρετούσε είχε πολλή αγάπη [//142] και θυσιαζόταν για τους άλλους, αλλά ήταν και λίγο ζωηρός. Αφού του ταχτοποίησε τις πληγές, έβγαλε την ζώνη του και τον άρχισε στις πλάτες. Του έδωσε μερικές, αλλά ο πλανεμένος δεν άντεχε τις ξυλιές, που του έδινε ο άλλος, και φώναζε:

- Άφησε με, δεν αντέχω μαρτύριο!

Έτσι γελοιοποιήθηκε και ταπεινώθηκε μπροστά στους άλλους. Ενώ μόνος του, με το θέλημα του, επειδή τον βοηθούσε το ταγκαλάκι[8], είχε διάθεση να κόψη το κεφάλι του, από τον αδελφό όμως, που τον αγαπούσε, και του έδωσε δυο-τρεις ξυλιές, για να συνέλθη, αρνήθηκε το μαρτύριο!

Οι καημένοι Πατέρες της Μονής συνέχεια έκαναν προσευχή, να βρη ο Θεός έναν τρόπο να σώση από την φοβερή πλάνη τον αδελφό, και ο Καλός Θεός βοήθησε. Ταπεινώθηκε ο αδελφός, μετανόησε, εξομολογήθηκε, κοινώνησε και συνήλθε με την Χάρη του Χριστού. Σώθηκε δηλαδή από τα νύχια του ανθρωποκτόνου. Έζησε αρκετά χρόνια μετά με συντριβή και ταπείνωση και ανεπαύθη εν Κυρίω. Δόξα τω Θεώ!

Ευχάριστα γεγονότα

[8] Ο έξω απ' εδώ.

Όπως, όταν τρώγη κανείς συνέχεια όλο γλυκούς καρπούς, και τυχαίνη στο τέλος κανένας πικρός ή ξινός, αναγκάζεται πάλι να φάη ένα-δυο γλυκούς καρπούς, για να φύγη η πικρίλα, το ίδιο θα πρέπη να γίνη και στην πνευματική αυτή περίπτωση. Επειδή σας πίκρανα με αυτά τα δύο τελευταία γεγονότα, θεώρησα καλό να σας προσφέρω πάλι δύο μικρά, αλλά πολύ γλυκά θεία γεγονότα, [//143] για να σας γλυκάνω και πάλι την ψυχή σας πνευματικά.

Αυτά, φυσικά, εγώ δεν τα είδα, αλλά τα άκουσα από Γεροντάδες ευλαβείς, καθώς και από τον Γέροντα μου, οι οποίοι τα έζησαν από κοντά.

Στα Ασκητήρια λοιπόν των Κατουνακίων, στην Καλύβη «Άξιον εστιν», μπροστά από πενήντα χρόνια περίπου, ζούσε ένας Γέροντας με τρεις υποτακτικούς: τον π. Γεώργιο, τον π. Παχώμιο και τον π. Χρυσόστομο. Μετά τον θάνατο του Γέροντα, ανέλαβε ο διάδοχος, ο αρχαιότερος κατά την καλογερική κουρά, Πατήρ Γεώργιος. Επειδή όμως ήταν πολύ απλός και τελείως αγράμματος ο νέος Γέροντας, οι άλλοι δύο δεν θέλησαν να υποταχθούν, γιατί είχαν λίγο περισσότερη μόρφωση από τον Πατέρα Γεώργιο, αλλά και λίγη υπερηφάνεια. Γι’ αυτό έφυγαν και τον εγκατέλειψαν. Χώρισαν και αναμεταξύ τους, γιατί πάλι δεν μπορούσε ο ένας να υποταχθή στον άλλο. Άλλαξαν δε πολλές κατοικίες, από Μοναστήρι σε Μοναστήρι και από Κελλί σε Κελλί.

Μια μέρα, ο ένας αδελφός θυμήθηκε τον Γέροντα, που τον άφησαν μόνο του, εγκαταλελειμμένο και σε περασμένη ηλικία, και αποφάσισε να πάη να τον επισκεφθή. Πήρε και ευλογίες στον τουρβά του και ξεκίνησε.

Όταν πλησίασε στην γειτονική Καλύβη, ρώτησε για τον Γέροντα, αλλά δεν τον είχαν ιδεί. Ένας άλλος Πατέρας είπε:

- Πριν από μια εβδομάδα κάπνιζε το τζάκι του· μάλλον καλά θα είναι.

Έφθασε λοιπόν στην Καλύβη με αγωνία και, όταν είδε ησυχία μεγάλη έξω και μέσα, ανησύχησε περισσότερο. Άρχισε να φωνάζη δυνατά και να χτυπάη την πόρτα, αλλά τίποτε. Τελικά πίεσε την πόρτα και την άνοιξε και μπήκε μέσα. Βλέπει τον Γέροντα ξαπλωμένο στο κρεβάτι και του λέει:

[//144] – Ευλογείτε, Γέροντα, τί κάνεις; Ήρθα να σε ιδώ.

Εκείνος απήντησε πολύ στενοχωρημένος:

- Ευλογημένε μου, καλύτερα να μην ερχόσουνα, γιατί μόλις μπήκες, μου έδιωξες τον Άγιο Άγγελο που με υπηρετούσε. Γι’ αυτό δεν σου άνοιγα. Άλλη φορά να μην έρθης, ευλογημένε μου, γιατί μου διώχνεις τον Άγιο Άγγελο.

Έφυγε ο αδελφός για το Κελλί του, και έμεινε ο Γέροντας ξαπλωμένος στα σανίδια του κρεβατιού, τελείως μεν εγκαταλελειμμένος από τους ανθρώπους, αλλά για να έχη εγκαταλείψει τον εαυτό του στα χέρια του Θεού, ο Θεός τον αξίωσε να υπηρετήται από Αγγέλους.

Την ίδια εποχή περίπου και στην ίδια περιοχή, λίγο πιο πάνω, στην Σκήτη του Αγίου Βασιλείου, ζούσε και ο Γερο-Θεοφύλακτος, ο οποίος ήταν πολύ ευλαβής και μεγάλος αγωνιστής. Όλοι παραδέχονταν την αγιότητα του, διότι, όσο και να προσπαθούσε να κρυφτή, αδύνατο ήταν να μη γίνουν γνωστά τα βιώματα του. Πολλές φορές τον είδαν οι Πατέρες να βρίσκεται σε θεωρία πνευματική. Είχε δε και

δύο υποτακτικούς, τον π. Αρσένιο και τον π. Πάμφιλο. Όπως ανέφερα, ο Γερο-Θεοφύλακτος ήταν μεν πολύ αγωνιστής, αλλά είχε και πολλή ευλάβεια και κατάνυξη και δυσκολευόταν να προσεύχεται μαζί με άλλους. Για να μην ακούνε οι άλλοι τους λυγμούς και να μη βλέπουν τα δάκρυα του, που δεν μπορούσε να τα συγκρατήση, έφευγε συνήθως την ώρα της Ακολουθίας έξω στα βράχια, στις σπηλιές, και επέστρεφε το πρωί. Ζούσε πολύ πνευματικά, αλλά όλο στην αφάνεια εργαζόταν τις αρετές του, γιατί είχε πολλή ταπείνωση.

Κάποτε, μια χειμωνιάτικη νύχτα, βγήκε πάλι έξω στα βράχια, για να κάνη την Ακολουθία του, αλλά απότομα έριξε χιόνι. Οι Πατέρες ανησύχησαν, όταν δεν είδαν τον Γέροντα το πρωί, και βγήκαν στο βουνό, για να ιδούν [//145] μήπως τον σκέπασε το χιόνι. Εκεί που έψαχναν, είδαν επάνω σ’ έναν βράχο κάτι να μαυρίζη και πλησίασαν. Αλλά στενοχωρέθηκαν πολύ, όταν είδαν τον Γέροντα τους τελείως ακίνητο, γιατί νόμιζαν ότι πάγωσε. Όταν όμως τον έπιασαν, για να τον κουνήσουν, είδαν να καίη το σώμα του, και τα χιόνια να είναι λυωμένα γύρω του από την θερμή του προσευχή. Με το κούνημα δε που του έκαναν, τότε μόλις συνήλθε από την πνευματική θεωρία, στην οποία βρισκόταν ο άγιος Γέροντας, ή μάλλον τότε επέστρεψε ο νους του πάλι στο Περιβόλι της Παναγίας από τον Παράδεισο.

Οι Πατέρες της Ερήμου τον παραδέχονταν για Νηπτικό τον Γερο-Θεοφύλακτο και τον είχαν σε ευλάβεια. Οι πολέμιοι όμως δαίμονες τον φθονούσαν. Επειδή είχε γίνει φίλος με τους Αγγέλους και ηρπάζετο στον Ουρανό, προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να τον αποσπάσουν την ώρα της προσευχής, όταν βρισκόταν σε θεωρία, αλλά δεν το κατόρθωναν.

Κάποτε δε, ενώ βρισκόταν σε θεωρία, στον «Άγιο Βασίλειο», τον μετέφεραν οι δαίμονες στην Σκήτη των Καυσοκαλυβίων, για να τον αποσπάσουν, αλλά και πάλι δεν μπόρεσαν.

Έλεγαν επίσης οι Γεροντάδες της περιοχής εκείνης ότι ο Γερο-Θεοφύλακτος είχε μεγάλη φιλία ακόμη και με τα άγρια ζώα, τα οποία διαισθάνονταν την αγάπη του και έρχονταν στην Καλύβη του, όταν είχαν καμιά ανάγκη. Ένα ζαρκάδι μάλιστα, που είχε σπάσει το πόδι του, πήγε έξω από το Κελλί του και βέλαζε θλιμμένα, τεντώνοντας το σπασμένο του ποδαράκι στον Γέροντα. Εκείνος του έφερε λίγο παξιμάδι να φάη, μέχρι να ετοιμάση δύο ξυλάκια, με τα οποία έδεσε σταθερά το πόδι στη θέση του, και μετά είπε στο ζαρκαδάκι:

- Πήγαινε τώρα με το καλό και μετά από μια εβδομάδα να ξαναπεράσης να το ιδώ.

[//146] Ο καλός Γέροντας συνεννοείτο με το ζώο, σαν γιατρός με πονεμένο άνθρωπο, επειδή είχε γίνει άνθρωπος του Θεού! Την ευχή του να έχουμε και όλων των Οσίων Πατέρων μας.

Δι’ ευχών των Οσίων Αγιορειτών Πατέρων ημών, Κύριε Ιησού Χριστέ ο Θεός, δια της Θεοτόκου, ελέησον ημάς. Αμήν.

Άγγελος του ογδόου αιώνος

Ο πατήρ Βενιαμίν, ο Κατουνακιώτης, και από λαϊκός ακόμη ήταν πολύ ευλαβής, γιατί και η οικογένεια του είχε Χριστιανικές αρχές. Η υπερβολική λοιπόν αγάπη του νέου για τον Χριστό τον έκανε να εγκαταλείψη γονείς, πατρίδα και το επάγγελμα του – ήταν Αστυνομικός – και τις κοσμικές χαρές και να έλθη στο Περιβόλι της Παναγίας, στο Άγιον Όρος, να καταταχθή εθελοντής στο Αγγελικό Τάγμα των Μοναχών.

Κατ' αρχάς πήγε στον Γερο-Καλλίνικο, τον Ησυχαστή, για να μείνη. Ο διακριτικός Γερο-Καλλίνικος, μόλις τον είδε, κατάλαβε τον μεγάλο ζήλο του νέου, αλλά διέκρινε και το φιλάσθενο σώμα του. Γι' αυτό του είπε τον τρόπο της ζωής του, για να πάη αλλού να οικονομηθή.

- Εγώ, παιδί μου, του είπε, τρώγω πενήντα δράμια παξιμάδι με νερό μια φορά την ημέρα, μετά την ενάτη. Εάν μπορής να αντέξης, μείνε· διαφορετικά, πήγαινε κάπου αλλού.

Επειδή ο νέος ήταν προφυματικός, και η υγεία του δεν του επέτρεπε τέτοια αυστηρή άσκηση, πήγε στον Γερο-Παχώμιο, στην Καλύβη «Άξιον εστιν». Εκεί λοιπόν έγινε Μοναχός, ονομάστηκε Βενιαμίν και αγωνίστηκε φιλότιμα πολλά χρόνια. Ήταν μεγάλος αγωνιστής, παρ' όλη την κλονισμένη του υγεία! Κάθε νύχτα αγρυπνία, και την ημέρα τα χέρια του πάντα θα κρατούσαν ή εργόχειρο ή Πατερικό βιβλίο, και η ευχή δεν έλειπε από το στόμα του, μέχρι το τέλος της ζωής του, που πέταξε στον Ουρανό η Αγγελική ψυχή του.

Την ώρα δε που έφευγε η ψυχή του στον Ουρανό, μια [//148] δια Χριστόν σαλή, που βρισκόταν έξω από την Ι. Μονή της Κερατέας, για να προσέχη τα μανδριά, φώναζε δυνατά και έλεγε:

- Ω, ω! τι χάσαμε! Έφυγε, έφυγε! Αυτή την στιγμή πέθανε ο Βενιαμίν από τα Κατουνάκια, και η ψυχή του πήγε κοντά στον Χριστό, και διέταξε τους Αγγέλους ο Χριστός να βάλουν στο μέτωπο του Βενιαμίν μια κόκκινη ταινία που να γράφη: «Άγγελος του Ογδόου Αιώνος»!

[//149]

Η επιστροφή στον Θεό από την γη στον Ουρανό

Ο Καλός Θεός Αγγέλους έκανε, αλλά μερικοί Άγγελοι από την υπερηφάνεια τους έγιναν δαίμονες. Έπλασε μετά τον άνθρωπο ο Θεός, για να συμπληρώση το ξεπεσμένο Αγγελικό τάγμα, και άφησε και τους δαίμονες ελεύθερους μέχρις ενός σημείου και έως καιρού, για να μας βοηθάνε με την κακία τους, να δίνουμε δηλαδή εξετάσεις στη γη και να περνάμε στην ουράνια ζωή, την αιώνια. Όσο ζη ο άνθρωπος έχει δικαίωμα να δίνη πνευματικές εξετάσεις. Μεταξεταστέος δεν υπάρχει.

Ας αγωνιστούμε, λοιπόν, να πιάσουμε έστω την πνευματική βάση, να περάσουμε στον Παράδεισο. Αμήν.

Όποιος αγωνίζεται πνευματικά, πολεμάει τον εχθρό διάβολο, και επόμενο είναι να πολεμηθή και απ' αυτόν. Ο άνθρωπος, που θα νικήση τον νοητό εχθρό, θα στεφανωθή από τον Χριστό.

Η πείρα αποκτιέται από τα πυρά των δαιμόνων, που δέχεται ο στρατιώτης του Χριστού στην πνευματική μάχη. Πριν αρχίση την μάχη ο εχθρός, αρχίζει τον [//150] βομβαρδισμό με τους λογισμούς. Η ευχή του Ιησού είναι το βαρύτερο όπλο κατά των λογισμών του εχθρού.

Η πνευματική προκοπή του αγωνιζομένου δεν θα εξαρτηθή από τον καλό Πνευματικό Πατέρα, αλλά από τους καλούς λογισμούς του υποτακτικού.

Ο υποτακτικός που δέχεται πονηρό λογισμό για τον Γέροντα του, και αφαιρείται η εμπιστοσύνη του, σωριάζεται πια μόνος του, όπως γκρεμίζεται και ο τρούλος, όταν αφαιρεθή το κεντρικό τούβλο, το κλειδί.

Για να εξαγνισθή ο νους και η καρδιά, πρέπει ο άνθρωπος να μη δέχεται πονηρούς λογισμούς, αλλ' ούτε και ο ίδιος να σκέφτεται πονηρά. Να ενεργή δε απλά και ταπεινά και ν' αγωνίζεται φιλότιμα.

Μεγαλύτερη πνευματική δύναμη έχουν οι αγνοί λογισμοί από κάθε άλλη άσκηση, νηστεία, αγρυπνία κ.λπ. γι' αυτούς που αγωνίζονται να φυλάξουν την ψυχική και σωματική τους αγνότητα.

Ο φυσικός σαρκικός πόλεμος υποχωρεί με την νηστεία, αγρυπνία, προσευχή, όταν δεν υπάρχη υπερηφάνεια.

Ο πονηρός λογισμός, όταν συνεργασθή με τον σαρκικό παλαιό άνθρωπο, κάνει διπλό κακό στην ψυχή· όπως και ο διάβολος, όταν συνεργασθή με άνθρωπο, κάνει διπλό κακό στον κόσμο.

Οι βλάσφημοι όμως λογισμοί είναι όλοι του διαβόλου και όχι του ανθρώπου.

[//151] Με βλάσφημους λογισμούς βασανίζει ο διάβολος συνήθως τους ευαίσθητους ανθρώπους, για να τους θλίβη και να τους φέρη σε απόγνωση.

Οι βλάσφημοι λογισμοί είναι όπως τα αεροπλάνα που μας ενοχλούν με το θόρυβο τους, χωρίς να το θέλουμε, αλλ' ούτε και μπορούμε να τα εμποδίσουμε. Το βαρύ αντιαεροπορικό είναι η ψαλμωδία, γιατί είναι και προσευχή στον Χριστό, αλλά και περιφρόνηση στον διάβολο.

Στην αρχή της πνευματικής ζωής ο αγωνιζόμενος διώχνει τους κακούς λογισμούς με την μελέτη την πνευματική, την αδιάλειπτη προσευχή και την φιλότιμη άσκηση. Μετά έρχονται πια όλο καλοί λογισμοί. Αργότερα σταματάνε και οι καλοί λογισμοί και νιώθει ένα άδειασμα, και μετά έρχεται ο θείος φωτισμός στον άνθρωποι.

Τον πονηρό τον γνωρίζει ο άνθρωπος του Θεού, ενώ τους καλούς λογισμούς των ανθρώπων ο πονηρός δεν τους γνωρίζει.

Η μεγαλύτερη αρρώστια στην εποχή μας είναι οι μάταιοι λογισμοί των κοσμικών ανθρώπων, που φέρνουν το άγχος. Την θεραπεία την δίνει μόνο ο Χριστός με την ψυχική γαλήνη, μαζί και την αιωνιότητα, αρκεί να μετανοήση ο άνθρωπος και να στραφή στον Χριστό.

Ο πολύ αμαρτωλός έχει και πολύ υλικό για ταπείνωση· και η πολλή ταπείνωση δέχεται την θεία Χάρη, αρκεί ο άνθρωπος να αποφεύγη στην συνέχεια τις αφορμές, τα αίτια, για να την διατηρήση.

[//152] Η έρημος πολύ βοηθάει για την εξάλειψη των ψυχικών παθών, διότι και η αγριάδα εξαφανίζεται στην άγονη έρημο, ενώ στον βούρκο γίνεται σαν καλάμι.

Μη θαυμάζετε αυτούς που πλησιάζουν στο φεγγάρι, αλλ' αυτούς που αποφεύγουν το κοσμικό φρόνημα και πλησιάζουν στον Θεό και αγάλλονται.

Ο άνθρωπος που απομακρύνεται από τον Θεό, ανάπαυση ψυχική δεν βρίσκει ούτε στην πρόσκαιρη αυτή ζωή αλλ' ούτε και στην αιώνια. Διότι, όποιος δεν πιστεύει στον Θεό και στην μέλλουσα αιώνια ζωή, μένει απαρηγόρητος και σ' αυτή την ζωή, καταδικάζει και την ψυχή του αιώνια.

Όσο απομακρύνονται οι άνθρωποι από την φυσική ζωή, την απλή, και προχωρούν στην πολυτέλεια, αυξάνουν και το ανθρώπινο άγχος. Και όσο προχωρεί η κοσμική ευγένεια, τόσο χάνεται και η απλότητα, η χαρά και το φυσικό ανθρώπινο χαμόγελο.

Ο Θεός είναι άπειρος νους, και ο άνθρωπος με τον νου συγγενεύει με τον Θεό και με τον νου Τον πλησιάζει. Ο Θεός είναι άπειρη αγάπη, και με καθαρή καρδιά ο

άνθρωπος ζη τον Θεό. Ο Θεός είναι απλός, και με απλότητα πιστεύει ο άνθρωπος και αγωνίζεται ταπεινά και φιλότιμα και ζη τα μυστήρια του Θεού.

Τα χρόνια περνάνε, οι άνθρωποι γερνάνε. Μη κάθεστε λοιπόν στο σταυροδρόμι. Διαλέξτε ένα Σταυρό ανάλογα με το φιλότιμο σας και προχωρείτε σ' ένα δρόμο, από τους δύο της Εκκλησίας μας, και ακολουθήστε τον Χριστό στην Σταύρωση, εάν θέλετε να χαρήτε αναστάσιμα.

[//153] Οι ανθρώπινοι σταυροί είναι απλώς σταυρουδάκια, που μας βοηθάνε για την σωτηρία της ψυχής μας, ενώ του Χριστού ήταν πολύ βαρύς, διότι δεν χρησιμοποίησε την θεϊκή Του δύναμη για τον εαυτό Του.

Το καλύτερο φάρμακο για την κάθε δοκιμασία μας είναι η μεγαλύτερη δοκιμασία των συνανθρώπων μας, αρκεί να την φέρουμε στον λογισμό μας.

Ο Ιησούς είναι γλυκύς, και όποιος ακουμπήσει την πίκρα του πόνου του στον Χριστό, το πικρό μεταβάλλεται σε γλυκό σιρόπι.

Θέλεις η προσευχή σου να γίνη καρδιακή, για να είναι ευπρόσδεκτη στον Θεό; Κάνε τον πόνο του συνανθρώπου σου δικό σου πόνο. Και μόνο ένας καρδιακός αναστεναγμός για τον πλησίον σου φέρει θετικά αποτελέσματα. Η θεϊκή πληροφορία της ευπρόσδεκτης προσευχής είναι η θεία παρηγοριά που νιώθει μετά την προσευχή ο άνθρωπος.

Η νυκτερινή ήσυχη προσευχή πολύ βοηθάει με την ηρεμία της και είναι πιο αποτελεσματική και για την δική μας πνευματική ανάπτυξη, όπως και η νυκτερινή σιωπηλή βροχή πολύ ωφελεί στην ανάπτυξη των φυτών.

Ο ύπνος μετά την δύση του ηλίου πολύ ωφελεί στο σώμα. Αλλά και η αγρυπνία μετά την δύση του ηλίου πολύ βοηθάει την ψυχή με την κατανυκτική προσευχή.

Τραβάτε συνέχεια κομποσχοίνι, μέχρι να ξεπαγώσουν τα πνευματικά λάδια, για να πάρη εμπρός η [//154] πνευματική μηχανή, να δουλεύη μόνη της η καρδιά την ευχή.

Ανάλογα με την θυσία και την προσευχή που κάνει ο άνθρωπος για τον εαυτό του ή για τον συνάνθρωπο του, θα δεχθή και την θεία βοήθεια.

Η εμπιστοσύνη στον Θεό για ό,τι δεν γίνεται ανθρωπίνως, είναι μια μυστική συνεχής προσευχή με θετικά αποτελέσματα.

Όποιος εμπιστεύεται στον Θεό, σπέρνει δοξολογία και δέχεται την θεϊκή χαρά και την αιώνια ευλογία. Όποιος σπέρνει κακομοιριά, θερίζει κακομοιριά και αποθηκεύει άγχος.

Την γλυκιά ζωή δεν την αισθάνονται αυτοί που την χαίρονται κοσμικά, αλλ’ αυτοί που ζουν πνευματικά και δέχονται και τις πίκρες με χαρά, σαν ιαματικά βότανα για την υγεία της ψυχής, και τρέφονται μόνο για την συντήρηση του σώματος.

Εάν πεινάη ο πλησίον σου, δώσε την τροφή σου. Εάν δεν υπάρχη πεινασμένος άνθρωπος, δώσε την τροφή σου στα πεινασμένα ζώα, γιατί εσύ θα ωφεληθής ψυχικά από την νηστεία για τον Παράδεισο, ενώ τα καημένα ζώα δεν έχουν Παράδεισο· έχουν όμως και το καλό, που δεν έχουν ούτε κόλαση.

Η χαρά που νιώθει ο άνθρωπος, όταν δέχεται υλική ευλογία, είναι χαρά ανθρώπινη. Ενώ η χαρά που νιώθει, όταν δίνη ο άνθρωπος είναι θεϊκή. Η θεϊκή έρχεται με το δόσιμο!

[//155] Την πνευματική αλλοίωση που δέχεται η ψυχή μαζί με την καρδιακή αγαλλίαση κι από μια μικρή ελεημοσύνη ή καλοσύνη προς τον συνάνθρωπο, δεν μπορεί να τη δώση ούτε ο μεγαλύτερος καρδιολόγος, ακόμη και εάν του δώσης ένα σακί δολάρια.

Όποιος κουράζεται για τον πλησίον του, από καθαρή αγάπη, ξεκουράζεται με την κούραση. Ενώ εκείνος που αγαπάει τον εαυτό του και τεμπελιάζει, κουράζεται και με το να κάθεται.

Ο προκομμένος άνθρωπος, σε όποια ζωή κι αν βρεθή, είτε Μοναχός είτε λαϊκός, θα κάνη προκοπή πνευματική, γιατί θα εργασθή φιλότιμα. Ενώ ο άνθρωπος που δεν καλλιεργεί το φιλότιμο, που του χάρισε ο Θεός, ανεπρόκοπος θα είναι και στην μια ζωή και στην άλλη.

Τα καημένα τα ζώα είναι καλύτερα στους τρόπους από τους αναίσθητους ανθρώπους, διότι αγοράζονται και από πονόψυχους και από άσπλαγχνους και υποτάσσονται αδιάκριτα και εργάζονται σκληρά και υπομένουν αγόγγυστα χωρίς κανένα μισθό. Επομένως, μας πέρασαν και στην ακτημοσύνη και στην υπομονή και στην υπακοή.

Ανώτερη αγάπη έχει ο άνθρωπος που σηκώνει ταπεινά το σφάλμα του συνανθρώπου του, παρά εκείνος που σηκώνει τον βαρύ τουρβά του συνοδοιπόρου του.

Δέξου την αδικία σαν μεγάλη ευλογία, γιατί αποταμιεύεις απ’ αυτήν ουράνια ευλογία. Μην επιδιώκης όμως να σε αδικούν, γιατί αυτό κρύβει κακότητα ευγενική.

[//156] Όταν αδικήσαι να μη λες: «Να το βρη από τον Θεό», γιατί τότε καταριέσαι με ευγένεια.

Ο άνθρωπος που σου ζητάει ειλικρινή συγχώρεση, όταν σφάλλη, να τον συγχωράς, κάθε φορά που σφάλλει, με καλοσύνη και να τον αγαπάς και από κοντά. Τον δε πονηρό που σου ζητάει δήθεν συγχώρεση, για να κάνη την δουλειά του και συνέχεια να σε μπλέκη στις υποθέσεις του, που βλάπτουν ψυχικά και άλλους ανθρώπους, συγχώρεσε τον εβδομήντα επτά φορές μαζεμένες και στο εξής να τον αγαπάς από μακριά και να εύχεσαι γι' αυτόν.

Δέξου την αδικία με χαρά, όταν δεν σε βλάπτη ψυχικά. Όσο περισσότερο πνευματικός είναι ο άνθρωπος, τόσο λιγότερα δικαιώματα έχει σ' αυτή τη ζωή, διότι τα δικαιώματα του δικαίου τα φυλάει ο Χριστός στην ουράνια ζωή.

Όσο περισσότερο κοπιάζει το σώμα για τον Χριστό, τόσο περισσότερο αγάλλεται και η ψυχή κοντά στον Χριστό, και η προσφορά του ανθρώπου προς τους συνανθρώπους του είναι πιο αποτελεσματική, διότι τότε είναι πνευματική.

Ο πονόψυχος άνθρωπος έρχεται στην θέση του πονεμένου, εύχεται, παρηγορεί, αλλά ανταμείβεται και ο ίδιος από τον Χριστό με θεία παρηγοριά ανάλογα με τον πόνο του. Ενώ ο άσπλαγχνος που επιδιώκει την θέση του άλλου, όταν την καταλαμβάνη, καταλαμβάνεται και ο ίδιος από το άγχος και ζη μέρος της κολάσεως από τούτη την ζωή.

[//157] Μέσα στην αγάπη προς τον πλησίον μας κρύβεται η πολλή αγάπη μας για τον Χριστό. Μέσα στην ευλάβεια μας προς την Παναγία και τους Αγίους κρύβεται η πολλή ευλάβεια μας πάλι για τον Χριστό – στον Τριαδικό Θεό.

Οι άγιοι Άγγελοι δοξολογούν ακατάπαυστα τον Θεό με φτερουγισμένη ευλάβεια: *Άγιος, Άγιος …*

Ο άνθρωπος για να πετάξη αγγελικά, πρέπει να πετάξη· δηλαδή όλα τα ψυχικά του πάθη και τα υλικά του πράγματα στους φτωχούς, διότι όπου υλικός πλούτος εκεί πνευματική φτώχεια.

Τον φτωχό άνθρωπο και ο ληστής ακόμη τον ευσπλαγχνίζεται και τον ελεεί, ενώ τον πλούσιο ο ληστής τον κάνει ακτήμονα με άσχημο τρόπο. Καλό είναι ο άνθρωπος να γίνη ακτήμων μόνος του, από το Ιερό Ευαγγέλιο του Χριστού, για να κληρονομήση την ουράνια Βασιλεία Του.

Επειδή η ουράνια ζωή των ανθρώπων θα είναι πια αγγελική, γι' αυτό ορισμένοι φιλότιμοι νέοι την αρχίζουν από τούτη την ζωή, γίνονται Μοναχοί και ζουν με παρθενία, ακτημοσύνη και υπακοή.

Ένα είναι το Αγγελικό Σχήμα των Μοναχών και των Μοναζουσών. *Ουκ ένι άρσεν και θήλυ*[9].

---

[9] Γαλ. γ', 28.

Για να αναπτυχθή το μοναχικό φρόνημα στην καρδιά μας, πρέπει να πεθάνη προηγουμένως το κοσμικό μας φρόνημα και να γίνη φυτόχωμα. Και για να πεθάνουν [//158] τα πάθη, πρέπει να σκέφτεται κανείς τον θάνατο, την κρίση και να πάθη από φιλότιμο κι αυτός για τον Χριστό, που πολλά έπαθε μέχρι θανάτου, για να μας λυτρώση!

Καλά είναι να πεθάνη στην Μετάνοια του ο Μοναχός, αλλά εν μετανοία.

Όποιος γνωρίζει την μεγάλη αξία του Αγγελικού Σχήματος, δεν επιδιώκει άλλα αξιώματα. Εάν γίνης σωστός Μοναχός, θα χαίρεσαι αγγελικά και στην γη και στον Ουρανό. Αλλιώς θα σε χλευάζουν οι άνθρωποι οι κοσμικοί, και θα λυπούνται οι Άγγελοι.

Ο Μοναχός που ζη κοσμικά, είναι βασανισμένος και αποτυχημένος στην ζωή του. Θα είναι πρόβλημα και για τον Χριστό με ποιους να τον κατατάξη στην άλλη ζωή, με τους Μοναχούς ή με τους κοσμικούς;

Ο Μοναχός είναι φως, φάρος στα βράχια και όχι φανός για τον κόσμο.

Όταν ο Μοναχός δεν βλέπη ανθρώπους για τον Χριστό, τότε βλέπει πολλούς ανθρώπους και βοηθάει θεϊκά με την προσευχή σε πράγματα που δεν γίνονται ανθρωπίνως.

Οι Μοναχοί είναι οι ασυρματιστές της Εκκλησίας μας και γι' αυτόν τον λόγο απομακρύνονται από τους κοσμιούς θορύβους, για να έχουν καλή επαφή με τον Χριστό, στην προσευχή, για να βοηθάνε.

[//159] Εάν ο Μοναχός συγκρίνη τον εαυτό του με τους κοσμικούς υπερήφανα, θα πέση, θα γίνη κοσμικός. Εάν ταπεινά ζητάη το έλεος του Θεού και αγωνίζεται και βλέπη όλους τους ανθρώπους καλούς και αγίους, τότε μιμείται τους Αγίους.

Για να αναστηθή η ψυχή πνευματικά, πρέπει να σταυρωθή ο άνθρωπος, να πεθάνουν τα πάθη τα ψυχικά, κυρίως ο εγωισμός, το αναρχικό παιδί της υπερηφανείας, που εμποδίζει την θεία Χάρη και σπάει τα μούτρα του ανθρώπου.

Για να προκόψη πνευματικά ο Μοναχός, πρέπει να αφήση την λογική, να ταπεινωθή και να δουλέψη με την καρδιά. Και για να προκόψη η Καλογριά, πρέπει να αφήση τις ζήλειες κ.λπ., να ανδρωθή πνευματικά, και να προπορεύεται η λογική, για να φρενάρη την καρδιά.

Μη θεωρήτε σπατάλη χρόνου την πνευματιή εργασία στον εαυτό σας, γιατί αυτό είναι πνευματική προϋπόθεση για τον εαυτό σας και για τους συνανθρώπους σας θετική βοήθεια.

Προσοχή, μη βγάλετε όνομα καλό, γιατί το όνομα σας μετά θα γίνη ο μεγαλύτερος εχθρός της ησυχίας σας. Μεγαλύτερη προσοχή χρειάζεται, για να μη βγάλη ο Μοναχός όνομα καλο από την προσεγμένη πνευματική του ζωή, διότι χάνει τους κόπους του από τους κοσμικούς επαίνους. Ενώ από την απρόσεκτη ζωή κανείς, όταν μετανοήση, επειδή έχει ξεπέσει στα μάτια των ανθρώπων, εξοφλά και καμιά αμαρτία.

[//160] Το καλό που κάνει ο άνθρωπος, όταν το κάνη γνωστό και υπερηφανεύεται, το εξοφλάει, κουράζεται άσκοπα και κολάζεται.

Ο Μοναχός που σκέφτεται κοσμικά, φαίνεται ότι λάθεψε τον δρόμο του· ενώ ξεκίνησε για τον Χριστό, η ψυχή του πάει στον κόσμο.

Οι Μοναχοί που ασχολούνται συνέχεια με περιττά κτισίματα και κοσμικά φτιαξίματα, φανερώνουν ότι είναι γήινοι, τούβλα – πηλός, και καθόλου νους θεϊκός.

Τα απλά κτίρια και τα ταπεινά αντικείμενα μεταφέρουν τους Μοναχούς νοερώς στις σπηλιές και στα απέριττα Ασκητήρια των Αγίων Πατέρων μας, και έτσι ωφελούνται πνευματικά. Ενώ τα κοσμικά θυμίζουν κόσμο και κάνουν τους Μοναχούς κοσμικούς στην ψυχή.

Άνθρωποι σαν κι εμάς οι Αθωνίτες Άγιοι. Βουνό άγριο ήταν και ο Άθωνας, όπως και τ' άλλα τα βουνά. Αλλά για να αγωνιστούν φιλότιμα οι Πατέρες μας, αγίασαν και αυτοί, αγίασαν και το όρος και ονομάσθηκε Άγιον Όρος, και εμείς τώρα καμαρώνουμε ως Αγιορείτες!

Οι Άγιοι Πατέρες μας την έρημο την είχαν αγιάσει, την είχαν μεταβάλει σε πνευματική πολιτεία, ενώ εμείς, δυστυχώς, την μεταβάλαμε σε κοσμική πολιτεία.

Η κάθε κοσμική τάξις στον Μοναχισμό είναι και μια μεγάλη αταξία πνευματική.

[//161] Μη θελήσης να προσαρμόσης, αδελφέ, την ήρεμη έρημο με τον ανήσυχο κοσμικό εαυτό σου, αλλά σεβάσου την έρημο, για να σε βοηθήση με την ηρεμία της, να ερημωθής από τα πάθη σου και να χαριτωθής από τον Χριστό.

Εάν θέλης να γίνης Ησυχαστής, για να παραμείνης στην ησυχία, απόκτησε πρώτα την εσωτερική σου ησυχία μέσα στην εξωτερική ανησυχία, με καλούς λογισμούς.

Ο αρχάριος που ξεκόβεται από την Αδελφότητα, για να γίνη Ησυχαστής, μοιάζει με το άγουρο σύκο που κόβεται από την συκιά, αλλά στάζει γάλα ακόμη· φαίνεται πως έχει ανάγκη ακόμη από γάλα.

Παλαιά που ήταν περισσότεροι οι Γεροντάδες, έκαναν και οι νεώτεροι πνευματική προκοπή. Στην εποχή μας που είμαστε οι περισσότεροι γέροι, τι να κάνουν και οι νέοι;

Παλαιά οι Πατέρες μας είχαν αγωνιστικό πνεύμα. Νήστευαν πολύ και προτιμούσαν τα νερόβραστα, γι' αυτό είχαν και αγιότητα και σωματική υγεία. Στην εποχή μας που αποφεύγουμε την άσκηση και τα νερόβραστα, γίναμε εμείς νερόβραστοι. Και η κότα ακόμη, εάν δεν ξεσκάλιζε και πετούσε τα πάχια της, θα πετούσε, και δεν θα την έπιανε το γεράκι.

Ένα τουρβά μεταφέρει κανείς και λέει πότε να τον ξεφορτωθή. Πόσο μάλλον να κουβαλάη συνέχεια περίσσιο βάρος, το οποίο προσθέτει με την πολυφαγία, και βλάπτει και στην υγεία!

[//162] Ο ασκητικός άνθρωπος βλέπει την σκελετωμένη του σάρκα σαν φίλο της ψυχής του, που τον βοηθάει για τον αγιασμό της· ενώ ο καλοθρεμμένος την σάρκα την κάνει εχθρό της ψυχής του, και τον πολεμάει. Ευκαιρία ζητάει τότε ο πονηρός, να τον βομβαρδίζη με αισχρούς λογισμούς.

Μετά την νηστεία το ψωμί είναι γλυκό. Μετά την αγρυπνία ο ύπνος είναι γλυκός. Και μετά την κούραση και η σκληρή πέτρα μας ξεκουράζει καλύτερα και από την πολυθρόνα.

Όσο αποφεύγει κανείς την ανθρώπινη παρηγοριά, τόσο τον πλησιάζει και η θεία.

Εάν οι άνθρωποι ζούσαν απλά, Ευαγγελικά, κοντά στον Χριστό, θα γλυκαίνονταν πνευματικά από τον Χριστό και δεν θα τους έπνιγε το κοσμικό άγχος, ώστε να πικραίνωνται με τα ψυχοφάρμακα και να γίνωνται φυτά.

Επειδή οι ανθρώπινες ευκολίες ξεπέρασαν τα όρια, έγιναν δυσκολίες. Πλήθυναν οι μηχανές, πλήθυνε ο περισπασμός, έκαναν και τον άνθρωπο μηχανή, και τώρα οι μηχανές και τα σίδερα κάνουν κουμάντο και τον άνθρωποι, γι' αυτό έγιναν κοι οι καρδιές των ανθρώπων σιδερένιες.

Η κοσμική εξέλιξη, με την αμαρτωλή αυτή ελευθερία, έφερε αυτή την πνευματική σκλαβιά. Η πνευματική υποταξή στο θέλημα του Θεού είναι ελευθερία ψυχική, και η παρακολούθηση η πνευματική έχει σιγουριά θεϊκή.

[//163] Ανάλογα με την υποταγή του υποτακτικού φέρει ευθύνη και ο Πνευματικός Πατέρας.

Ο αρχάριος είναι σαν άδεια κασέτα μαγνητοφώνου· ευθύνη θα ζητηθή από τον Γέροντα.

Υποταγή δεν είναι το να κάνη εξωτερικά υπακοή ο υποτακτικός, αλλά με χαρά να είναι υποταγμένο το φρόνημα του στο πνεύμα του Γέροντα του.

Όποιος κρατάει το θέλημα του, διώχνει το θέλημα του Θεού και εμποδίζει την θεία Χάρη.

Ο ταπεινός άνθρωπος, επειδή δεν έχει θέλημα και εγωισμό, δέχεται τον θείο φωτισμό. Επειδή δέχεται ταπεινά και συμβουλές, γίνεται και φιλόσοφος.

Για να υποταχθή κανείς, ή θα πρέπη να τον ευλαβήται τον άλλον ή να τον φοβάται. Η μεν υποταγή από ευλάβεια είναι πνευματική, η δε από φόβο είναι πειθαρχία στρατιωτική.

Εάν δεν διορθωθή ο καθένας μας, για να πληθύνη το καλό, πώς μπορεί να επικρατήση το καλό με καλό τρόπο;

Μην καταπιέζετε εγωιστικά τον εαυτό σας, πάνω από τις δυνάμεις σας, και δημιουργείτε άγχος. Ο Χριστός είναι στοργικός Πατέρας και όχι τύραννος. Τον φιλότιμο αγώνα μας χαίρεται ο Χριστός.

Εάν δεν μπορούμε να αγωνισθούμε πολύ ή καθόλου, τουλάχιστον να το αναγνωρίζουμε ταπεινά και να ζητάμε το έλεος του Θεού. Εάν θα μας βοηθούσε και η μη [//164] αναγνώριση, ούτε και αυτή θα μας την ζητούσε ο Χριστός.

Για να ακούση κανείς το θείο μήνυμα του Λόγου του Θεού, για να αλλοιωθή, πρέπει και ο ίδιος να γυρίση το κουμπί του στην ίδια συχνότητα, που εκπέμπει ο Χριστός δια του Ιερού Ευαγγελίου, και να εφαρμόζη τις θείες Του εντολές με ευλάβεια.

Άλλο ευλάβεια και άλλο ευσέβεια – όπως η Ορθόδοξη Ανατολική ευλάβεια διαφέρει από την Δυτική ευρωπαϊκή ευσέβεια. Η μεν ευλάβεια έχει θεία Χάρη, η δε ευσέβεια έχει ανθρώπινο μυαλό.

Στην εποχή μας, που υπάρχει αυτή η σύγχυση του μυαλού, αφήσαμε τα Πατερικά βιβλία και πιάσαμε τα περιοδικά, που συγχύζουν περισσότερο. Αφήσαμε και το Ιερό Ευαγγέλιο, οι περισσότεροι, και ορμάμε να πιάσουμε το Πηδάλιο, έμπειροι και άπειροι, γι’ αυτό και θαλασσοδέρνεται το ιερό Σκάφος, η Εκκλησία μας.

Καλό είναι το να διαβάζη κανείς βιβλία πνευματικά, αλλά καλύτερα είναι το να τα εφαρμόζη, να ζη πνευματικά.

Σωστός άνθρωπος δεν είναι αυτός που λέει σωστές κουβέντες, αλλ’ εκείνος που ζη και σωστά, Ευαγγελικά.

Παλαιά οι άνθρωποι είχαν ακρίβεια στην ζωή τους, ειλικρίνεια, τιμιότητα κ.τ.λ. Τα δε υλικά πράγματα τότε ήταν φθηνά. Τώρα, δυστυχώς, στα χρόνια μας έφυγε από εμάς τους ανθρώπους η ακρίβεια, και ακρίβυναν τα υλικά πράγματα.

[//165] Παλαιότερα οι Χριστιανοί σε κάθε ενέργεια τους έκαναν πρώτα τον Σταυρό τους, στα δε σοβαρά θέματα έκαναν πολλή προσευχή. Στην εποχή μας όμως, δυστυχώς, οι περισσότεροι από εμάς, όχι μόνο δεν προσευχόμαστε και στα σοβαρά θέματα, αλλά ούτε και σκεφτόμαστε, και έτσι πληρώνουν και οι άλλοι τις απερισκεψίες μας.

Η κάθε καλή ιδέα που έρχεται στον ανθρώπινο νου είναι από άνω, από τον Θεό. Μόνο ό,τι κατεβάζει η μύτη μας με το συνάχι είναι δικό μας.

Είτε καθρέφτης είναι κανείς είτε καπάκι από κονσερβοκούτι, εάν δεν πέσουν οι ηλιακές ακτίνες, δεν λαμποκοπάει.

Μη στενοχωριέστε, εάν έχετε ελαττώματα κληρονομικά, αλλ’ ούτε και να καμαρώνετε για τις κληρονομικές σας αρετές, διότι ο Θεός θα εξετάση την εργασία που έκανε ο άνθρωπος στον παλαιό του άνθρωπο.

Εάν ο ήπιος χαρακτήρας βοηθάει μία φορά για την πνευματική πρόοδο, ο θυμώδης βοηθάει πιο πολύ, αρκεί την δύναμη αυτή του θυμού να την στρέψη εναντίον του κακού, των ψυχικών του παθών.

Όπως η ξυλόγλυπτη εικόνα έχει ατέλειωτη δουλειά, όταν δουλευτή με φακό, έτσι και η ψυχή του ανθρώπου έχει ατέλειωτη δουλειά, όσο καθαρίζουν τα μάτια της ψυχής του ανθρώπου και γίνονται τηλεσκόπια.

Εάν καμιά φορά δεν βρης άνθρωπο, για να καθρφτίσης τον εαυτό σου πνευματικά, απομακρύνσου [//166] λίγο από το κελλί σου και δες τον εαυτό σου από κει, σαν δεύτερο πρόσωπο, και θα βρης πολλά ελαττώματα.

Εάν δεν γνωρίση ο άνθρωπος τον παλαιό του άνθρωπο, για να ταπεινωθή φυσιολογικά, η ταπείνωση δεν μπορεί να του γίνη κατάσταση, για να παραμένη η θεία Χάρις.

Μην επιδιώκης να γίνης Γέροντας, γιατί και ως σκέψη είναι αποτυχία. Ούτε να θέλης να κάνης τον Γέροντα, εάν δεν έκανες υποτακτικός.

Εάν έγινες μόνος σου καπετάνιος, χωρίς να κάνης προηγουμένως μούτσος, συμβουλέψου τουλάχιστον τους θαλασσοπόρους, για να μη βουλιάξης μαζί με το πλήρωμα σου (τα θαλασσώσης).

Όποιος επιδιώκει αξιώματα μόνος του, θα παλεύη και μόνος του σε όλη του την ζωή. Όποιος προωθείται από τους ανθρώπους, θα έχη ανθρώπους συμπαραστάτες του. Και όποιος πληροφορείται από τον Θεό, ο Θεός θα είναι συμπαραστάτης του.

Εάν τυχόν κανείς από εμάς τους Γεροντάδες είναι λίγο αλλήθωρος πνευματικά, να μη ζητάμε τυφλή υπακοή από τα Καλογέρια, για να μην πέσουμε όλοι στον γκρεμό, κατά το γραφικό: *Τυφ'λός τυφλόν εάν οδηγή, αμφότεροι εις βόθυνον πεσούνται*[10].

Μην έρχεσθε βιαστικά στο Μοναστήρι, πριν ξεμπλέξετε τα κοσμικά σας κουβάρια, εάν θέλετε να πλεχτήτε ομαλά στην Αδελφότητα.

[//167] Πριν αναχωρήσης από τον κόσμο, κάνε μια καρδιακή προσευχή στον Χριστό και εμπιστέψου τους γονείς και τ' αδέρφια σου στον Θεό, και εις το εξής μην τους θυμάσαι, γιατί τότε είναι υποχρεωμένος ο Χριστός να τους βοηθήση.

Ο αρχάριος, που θυμάται τους γονείς και τ' αδέρφια του, εμποδίζει την θεία βοήθεια. Εάν θυμάται και τον κόσμο, πολύ γρήγορα ξέχασε τί τράβηξε, για να ξεγαντζωθή από τον κόσμο.

Εάν δεν μπορής να ξεγαντζωθής από τον κόσμο, αγωνίσου τουλάχιστον να ξεριζώσης το κοσμικό φρόνημα από μέσα σου.

Δύσκολα ξεριζώνεται από μέσα μας ο κόσμος, εάν δεν ξεριζωθούμε εμείς πρώτα από τον κόσμο, τις αφορμές.

Δύσκολο είναι να αποκτήση κανείς θεϊκή αγάπη, εάν δεν βγάλη την αγάπη του από την μικρή του οικογένεια, για να μπη στην μεγάλη μας οικογένεια, του Αδάμ – του Θεού.

Ο αρχάριος δεν πρέπει να ρουφήξη κοσμικό φρόνημα στην αρχή της Καλογερικής, γιατί θα τσιτσιρίζη συνέχεια, σαν το κερί που παίρνει νερό στο φυτίλι στο πρώτο βούτηγμα.

Ο νέος, που έχει ζωηράδα και εγωισμό, δεν πρέπει να ταπεινώνεται απότομα από τον Γέροντα, γιατί θα πετάη παραφυάδες, όπως το δένδρο το νέο, που έχει πολλούς χυμούς, όταν κλαδεύεται πολύ.

---

[10] Ματθ. ιε', 14.

[//168] Ενώ το πνευματικό σου δένδρο είναι μικρό και τα κλωνάρια του χαμηλά, δέξου το πνευματικό φράξιμο και το δέσιμο του περιορισμού με χαρά, για να μην κουτσουρευτής και αχρηστευθής από τα κατσίκια. Κάνε υπομονή, να μεγαλώσης πνευματικά, για να τρέφης με τους καρπούς σου και να δροσίζης με την σκιά σου.

Το δενδράκι δένεται απαλά με χόρτο και όχι με σύρμα, γιατί πληγώνεται ο φλοιός και κατσιάζει. Και ο περιορισμός του αρχαρίου να είναι απαλός, με καλοσύνη, για να μην κατσιάση πνευματικά.

Το πνευματικό παιδί δεν πρέπει να δίνη δικαιώματα πνευματικά σε κανέναν άλλον εκτός από τον Γέροντα του, ούτε να λέη λογισμούς του σε κοσμικούς και να ταπεινώνεται, διότι θα βλαφτή ψυχικά από ανθρώπους που δεν γνωρίζουν την μεγάλη αρετή της ταπεινοφροσύνης.

Ο σαρκικός πόλεμος δεν είναι εμπόδιο στο νέο που θέλει να γίνη Μοναχός, αρκεί να μη σκέφτεται τον γάμο. Με λίγη άσκηση, νηστεία, αγρυπνία και προσευχή υποτάσσεται η σάρκα στο πνεύμα, όταν φυσικά υπάρχη ταπεινό φρόνημα. Αποταμιεύει δε παράλληλα ο νέος και ουράνιο μισθό από τον αγώνα του.

Μην ξεκινάτε για τον Μοναχισμό, εάν δεν έχετε ολόκληρη την καρδιά σας εσείς, γιατί θα αποτύχετε.

Ο νέος που δίνει ολόκληρη την καρδιά του στον Χριστό και αφήνεται με εμπιστοσύνη σε έμπειρο Πνευματικό Γέροντα εύκολα απεκδύεται τον παλαιό άνθρωπο, όπως η νέα πατάτα που ξεφλουδίζεται με μεγάλη ευκολία. Ενώ ο ηλικιωμένος, εάν δεν είναι πολύ απλός [//169] και ταπεινός, μοιάζει με την παλιά πατάτα που δύσκολα ξεφλουδίζεται. Και βραστή να είναι ακόμη, πρέπει να ξεφλουδιστή ζεστή.

Πιο καθαρό είναι το Σχήμα που έλαβε κανείς από μικρός, και ας σκονίστηκε και λίγο με την πολυκαιρία, παρά του ηλικιωμένου, που το έλαβε στα τελευταία του και το πήρε καθαρό και σιδερωμένο από τον Ράφτη στον τάφο.

Το μεγαλύτερο μνημόσυνο για τον κόσμο και για τους προγόνους μας είναι η πνευματική μας πρόοδος, διότι δικαιούνται τότε τη θεϊκή βοήθεια – εκτός από την προσευχή μας, που έχει παρρησία, και την χαρά που νιώθουν οι παππούδες για τα καμάρια τους – ενώ από την άσχημη ζωή μας τριπλά υποφέρουν.

Ο μεγαλύτερος και καλύτερος πολύτεκνος είναι εκείνος ο άνθρωπος που αναγεννήθηκε πνευματικά και βοηθάει για την πνευματική αναγέννηση των παιδιών, για να εξασφαλίσουν τις ψυχές των στον Παράδεισο.

Όσοι γεννήθηκαν ανάπηροι ή έγιναν ανάπηροι από άλλους ή από δική τους απροσεξία, εάν δεν γογγύζουν, αλλά δοξάζουν ταπεινά τον Θεό και ζουν κοντά στον Χριστό, με τους Ομολογητάς θα τους κατατάξη ο Θεός.

Ο Καλός Θεός είναι όλο φιλότιμο και συγκινείται και από την τιποτένια μας προσφορά! Ενώ εμείς οι άνθρωποι τρώμε το γλυκό μέλι, στον Θεό προσφέρουμε το κερί, και ο Θεός χαίρεται την προσφορά μας!

[//170] Ενώ ο Θεόςμε τα σκουπίδια και την κοπριά τρέφει τα δένδρα, και μας κάνουν τους ωραίους αρωματικούς καρπούς, και μας προσφέρει πλούσια την ευλογία Του, εμείς οι ταλαίπωροι άνθρωποι με την αχαριστία μας, ενώ τρεφόμαστε από τους ωραίους καρπούς και τους κάνουμε κοπριά, έχουμε δυστυχώς και την υπερηφάνεια μας!

Όλοι οι άνθρωποι δέχονται τις πλούσιες ευλογίες του Θεού, αλλά λίγοι ευχαριστούν τον Θεό και είναι ευχαριστημένοι και χαρούμενοι κοντά στον Χριστό.

Πολλοί άνθρωποι τα έχουν όλα, αλλά έχουν και λύπη, γιατί τους λείπει ο Χριστός.

Γενέθλιον της Θεοτόκου τη 8η-9-1980
Κουτλουμουσιανό Κελλί «Παναγούδα»
Άγιον Όρος
Μοναχός Παΐσιος

Τέλος και τω Θεώ δόξα